

18

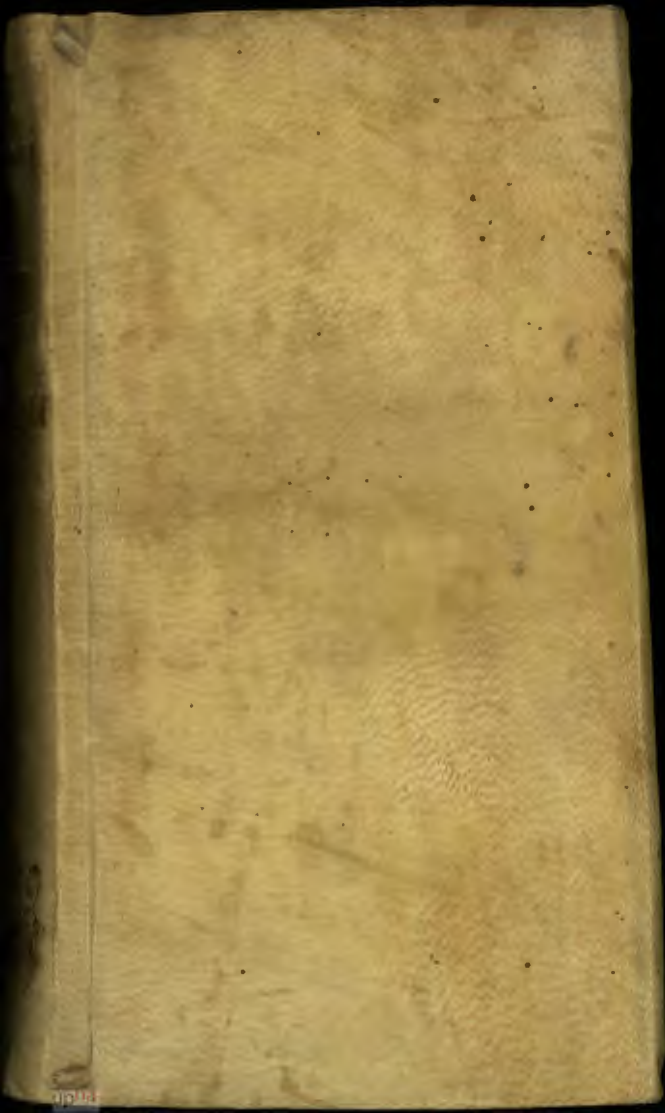
PRENDI

BURU

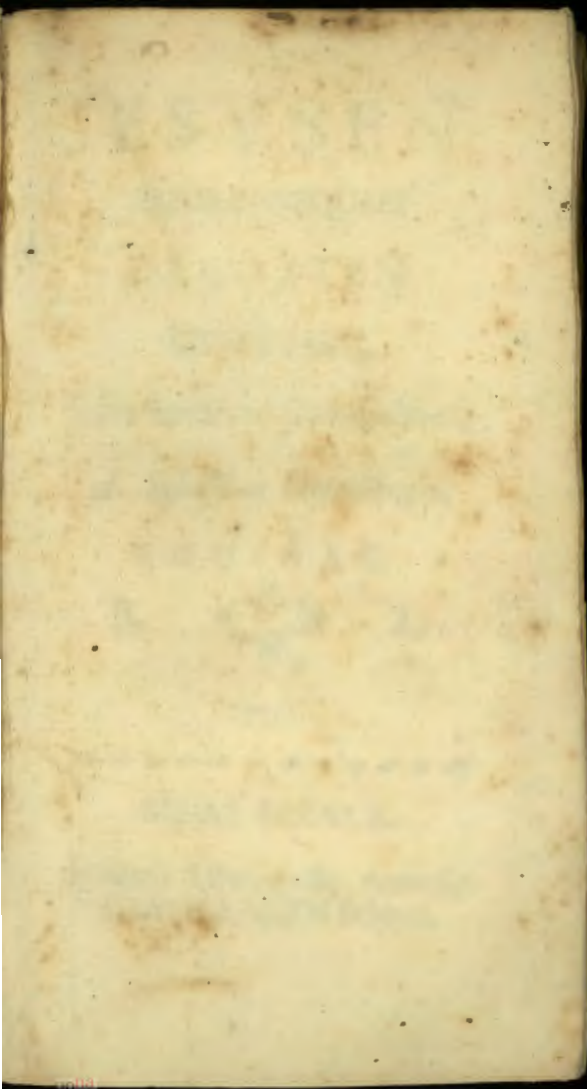
STOTTLED

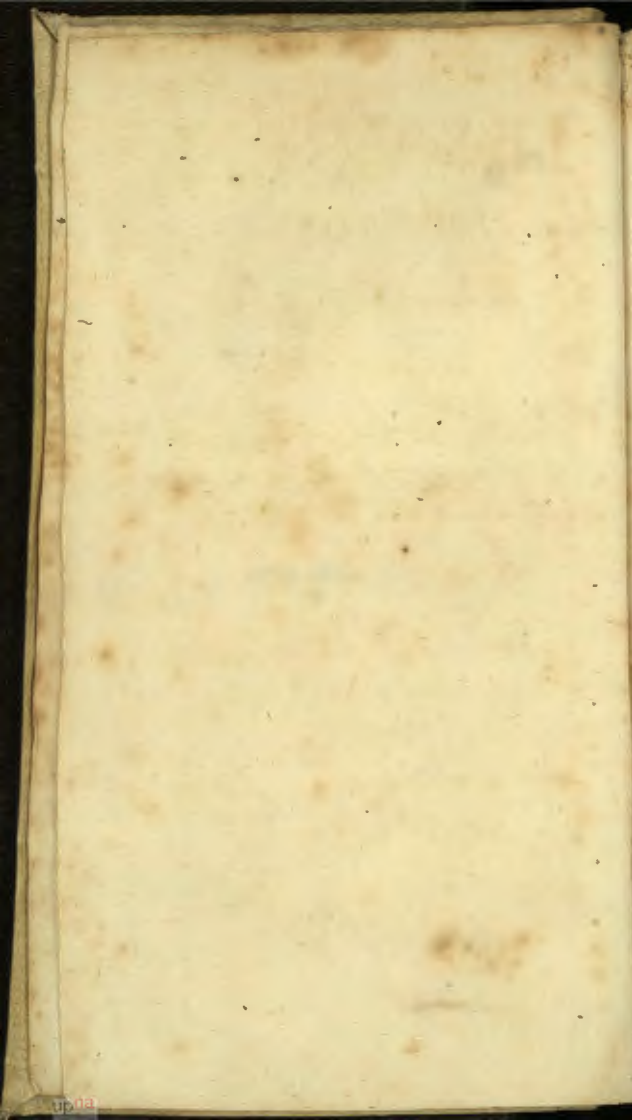
2

RC314 paginas

JESVSEN

AMORE-NEQUEEI

DAGOZTEN

OTOITZ-GAI,

Jesus beraren Compañiacq.

A. Sebastian Mendiburuc.

E G U I Ñ A C.

II. Z.

1759.

~~~~~
BEHAR BEZALA.

Iruñeco Libru-guille Antonio
CASTILLAREN Echean.

A M A R-G A R R E N
O T O I T Z-G A I A.

GUREQUIN GURE JAN-
goicoac eguiten duena.

§. I.

EMAN DIZQUIGU JANGOICOAC,
*Cernaren berria; Cerua irabazteso
dembera, ta toquia: ta vicitzeco
behar duguna.*

I.

GAuza guci-etaraco da gure
Jangoicoaren letarta, edo
providencia; bañá, gure ona
baicic, gogoon ez-pa-lu beza-

A2 la,

4 *Jesusen amore nequeei*
 la , artuac daduzca bere neur-
 riac , eta eguin izandu ditu ,
 ta eguiten hari da , guri dagoz
 quigun , gauzac. Eguin guin-
 tzaquen gu , berac nai izatera,
 emen beti vicitzeco ; ta eguin
 izandu gaitu bere Ceruraco.
 Ara igaten garanean , arqui di-
 tzagun guc gueren gogara , edo
 ongui-ongui , ta gueroc nai be-
 zala , ecin-obequi apainduac da-
 duzca ango toqui guciac ; edo
 apainduric daduzca , guc a(m-
 al baño , aguitz eta aguitz eder-
 quiago. Araco gogoa guri far-
 eraci naiez , eman digu Jan-
 goico berac Ceruco gauzen cer-
 bait berri : ta , Jaunaren ber-
 riac.dionaz , ta eguia dio} , ur-
 rea , cillarra , cristalac , perlac,
 eta diamanteac gauza loi itfu-
 siac dira , ango gauz ederren
 aldean.

Ceruari , ta Ceruco apaintz
 ederrari dagoñan , bezalacoa da
 Ceruco maia. Baquea , atfedere-
 tea,

dagoxten Otoitz-gaiac. 5

tea, atfeguín, ta contentu utfa da
ango janaria , ta edaria. Maiaren
eracoa da echecoen vicitza; bada
da ecin obea. Ez da an otzic,
ez da an beroric , ez da eri-
tafunic , ez da nequeric , ez da
quezcaric ; ez eta iltzeric ere.
Betico vicitza , betico ofafuna,
ta gau , ta egun , ta beti nai
bezala , bat an arquitea da Ce-
rucoen lan gucia. An ez da
ecufsten , beguitarte-ona baicic:
ez da alabaña , Aingueruac ,
Santuac , Jefufen Ama , ta Jan-
goico bera , befteric. Beren bi-
hotza bezain , maite dute elcar,
ango guciac ; eta al-ere ozta-
funa da ango gucién elcar mai-
tatzea , Jangoicoac bacoitzari
dion , maitatze , ta amorearen
aldean.

Ecufsten dute Cerucoac
elcarren , ta beren Jaunaren
maitatze hau. Ecufsten dute cein
ona , cein ederra , cein maita-
garria den gucién Jangoicoa.
Jan-

6 *Jesufen amore-nequeei*

Jangioco berari beguira-begura daude, liluratuen eran, ta amorez urruac beti, ta beti; ta berebat êgoin dira beti-beti, ta secula gucian. Ceruraco bada, ta Ceruco vicitza nai-garri onetaraco eguiñac gara, lurrean garan gucioc. Eguin quintzaquèn gu gure Jangoicoac gauz obetaraco? Ah, Jaun onguille nere maitari ecin andiagoa! Zori onecoac gu, utf-eguiten ez-pa dugu, eguin diguzun, araco videan!

II. Gauza andiegua, ta valiosua da, gure Jangoicoac eguin digun, ta apaunduric daducan, bere Ceru, ta Ceruco vicitza zori oneco hau, guri doairic emateco. Nai du, irabaz dezagun, an guc gueren oñac sartu baño, len. Baña ba-daqui, ecin irabaz-dezaquè-gula guerez, ta berac laguntzen ez digula; ta, irabaz dezagun, eman digu irabaz-toquia,

daguerren Oroitz-gaiac. 7

quia, vicitz-araco behar ditugun, gauza guciequin batean.

Eman digu, bai, beinbeñ irabaz-toquia. Baña nó-laco toquia? Cerorréc ecufico-dezu, cere beguiac cerbait zabaldu ezquero. Zabal izquitzu bada, bat ere luzatu bague, ta beguira zazu, Eguzquiera, beguira ill-arguira, beguira, izarrez bétea dagoen, gañ orjetara : beguira zazu lurreco laur bazter-etara : beguira aicera; beguira itafora; ta beguira alde gucietara. Orra zure IRABAZ-TOQUIA ! Orra cein galanta, cein bétea !

Eche onen TELLATUAC, izarrez beteac danden, CERUAC dira. ECHAZPIA da, cere oin pean daducatzun, mundu gucia; PARETAC, elementuac dira; ta GUELAC erriac. Eche oneta-co CRISELLUAC, edo ARGUIA, egunaz EGUZQUIA da,

8   *Jesusen amore nequeci*
 da , ta gavaz **ILLARGUIA** ;
 Ceruco izar guci-equin. **TEL-**
LATUAC ez dira bein ere ur-
 ratzen ; chutic daude beti pa-
 retac ; eta echecho arguia , Jan-
 goicoaren contura dago. Ez de-
 zu ecusten cein ederqui apain-
 dua eman dizun cere Jangoi-
 coac , Cerua irabazteco , eman
 dizun , toquia ?

Noren contura ote da-
 go , edo norc zaitzen ote du
 to qui galant , ederqui apaindu
 hau ? Beraren eguille , gure Jan-
 goico maiteac. Bai ; Jaun onec,
 Itains Profetac dionaz , airean
 bezala daduzca irurheri-requin,
 eguiac , aldapac , mendiac , itfa-
 soac , eta mundu guci gucia.
 Mundua bezala , daduzca Eguz-
 quia , Izarrac , bazter guciac,
 eta Cerua. Berac daduzca , ce-
 ren berac eguiñac diran , eta
 berarenac : eta daduzca bere he-
 ri , edo behatz eguille equin : ta
 Jangoico eguille berac ez idu-
 qui-

Lagunen Otoitz- gaiac.

guitzera, ta harc utzi-orduco, autf, edo ecer ez eguiñac liraque guciac. Orra orretan ere cere Jangoicoari zuc zor diozun ondafina.

Cer. dirala, uste-dezu, Jangoicoaren heri, edo behatz oriec! Oriec dira, ecusi ditugun, Jainaren JAQUIUNDEA, ONTASUNA, ta ESCUA. Noiz, nola, ta certaco gauzac eguin, bere JAQUIUNDEAC eracutficion gure Jangoicoari. Bere ONTASUNAC, bere NAIMENDUAC, edo ongui-nai zuceñac, eraguin ciozcan behar cen garaiean; ta eguin cituen, behar bezala bere ESCU indartsi-on-guillea-requin; ta utzi cituen gure onari beguira. Jangoicoaren behatz oriequin eguiñac dira gauza guciac: oriequin eguin zuen gure Jangoicoac, zor diogun, munduso eche galant hau. Bai, ta gueren iza-tea ere; bada gu ere gañera-

10 *Jesufen amoreneque*

co gauzac, bezain ongui, gure Jangoicoac eguiñac gara. Ecu-si zazu cembat-erañocoa den, cere, eguite one gatic, eta, Ce-rua irabazteco eman dizun, to-quiaren alde zuc cere. Jangoi-coari zor diozun, amorea! Ba-ña, hau ezagutzeco, ba-da oraindic beste videric ere. Atoz ecustera.

III.

Eguin guindueneco, ecu-si dugun bezala, Jangoicoac egui-nic apaindua. ceducan mundu-co eche andi eder hau; ta one-tan sartu guiñan gu, jaió guiña-neco. Baña ez guiñan sartu, ez, eche apaind-utfean. Echea, ta gu eguin guinduen, gure Jan-goicoac ba-cequien, ezur-ara-guiz jauntziac eguin guinduela gu, ta echea ez beste gauz anitz ere beharco guenituela, luzaro vicico ba-guiñan gu eche onetan, ta Ceruraco irabaci an-di onac eguiten guenituela. Or-te-gatic, echea eguin orduco, eguin

eguin cituen lur-pean urre-ci-
llarrac, diamanteac, eta arri-
fiñac; lur gañean beiac, ar-
diac, eperrac, ollalcoac, eta,
ilhez, ta lumaz jauntziac dabil-
tzan, egaztiac, eta gauzac.
Eguin cituen iturriac, eguincituen
ibaiac, eguin zuen itasoa;
ta hau, ta ibaiac, edo ugaldeac
ere eguin cituen, ez utsac, bai-
cic arraiez beteac.

Hau gucia ecer-ez bat
bai liz bezala, eman cien gute
Jangoicoac lurrari, aiceari, lura-
ri, ta urari behar adin indar,
beraz edo laguntzen zaiela, egui-
teco, gueren jan-edan etaraco,
gueren soñeraco, ta bertze gue-
ren gauz-etaraco behar dugun,
guci gucia. Emen gure bazter-
etan arquitezen ez diran, ta Jaun
berac eguiñac daduzcan, gati-
zac, arquitezen dira beste etan; ta,
andic ecartzeco, idorrez ecatti
beharrac diraneco, ba-dira vi-
deac, ba-dira zaldiac, ba-dira
Man-

12 *Jesuseñ amore-nequeei*

Mandoac, eta ba dira gurdiaç;
eta itiafoz ecartzeoac diranean,
ba-dira ontziac, (eta ontziac.
Beharreañ arquitzen ba da
norbait, izain-da, berac eguin
gabez eguin behar duena : edo
ceren ori den orduan hari on-
guieña dagocan, Geruraco vi-
dea : bada, orre gatic ez-izate-
ra; ez die gure Jangoicoac uca-
tzen, Ceruraco eguinaç daduz-
can, bere humei, arrei, cho-
riei, ta mamorrei ere ucatzen
ez dien, jan-edana, ta soñe
coa.

Idiquitzatzu bada noiz-
bait-noiz-bait cere beguiac, eta
beguira zaiezu, lotan bezala
zauden, guiza charra, edo
emaçumea, emen, vici-zaran-
arteco, cere Jangoicoac eman
dizan, echeari, echearen apain-
tzañ, ta eche onetan, edo mun-
du gucian, zure oneraco, eguin
dituen, gauza guciei : ta orien-
izatea, egocura, ta edertafuna

ecu-

ecusi ondoan , igan zaitez , naiez ,
ta gogoz Ceruraño , angoac
ere , al dezun , eran ecusterá .
Artzen ba-dezu vide [hau] ; vi-
de-nabar ezagutuco dezu , ecin-
obea dela zure Jangoicoaren le-
tarta , gobernua , ta providen-
cia , beste gatic ez-pa-liz ere ,
ceren eman dizun , mundu hau ,
bezain Ceruaren irabaz-toqui
ederra ; ta toqui , onec adina
apaintze , ta onec bozakaco gau-
zac dituená : bada ezagutuco
dezu , zure Jangoicoac adina , on-
tasun ez duenac ; ecin lequiz-
quela onelaco toquia , ta to-
quiraco gauzac ; ezagutuco de-
zu , ongui siñets garria dela Apof-
toluac diona , edo asin-al baño ,
gauz-andi-eder-apainduagoa de-
la Cerua ; bada emengo , onen
irabaz toqui andi , edo beteari
ez dagoca gutiágo : ta dembo-
ra berean ezagutuco dezu , eroac
baicic , ecin utz dezaquela , eguin ,
gabe , onelaco gauza bat , edo

14 *Jesusen amore-nequeci*

Cerua irabazteco, eguin behar duena.

Ezagutzen dut, bai, nere Jangoico maita-garia, ezagutzen dut nic hau gueia; ta orre gatic, bat ere luzatu bague, asi nai dut (eta cinez alere), zure Ceru ondafundun hau irabazteco, eguiten diran, lan-etan. Artuco dut orretaraco, zuc cerorrec, Maisu onac bezala, eracufi cenigun, vide zucen, behar den, eracoa. Vide hau artu, ta nere lan orientan nabillenean, ecufico dut, ecin-zucenagoa dela, ta ecin obea zure gobernua, zure letarta, edo zure providencia. Ecufite, ta ezagutze onec berotuco didala, denitzat, orain ozturic arquitzen den, nere bihotz char esquer-gabe hau; ta, bihotzaren berotze ona-requin afico nazala nere gauzac zucentzen, ta maitatzen zu alic cinquena, edo orain-dañoçoa ez beza-

dagozten Oloiz-gaiac. 17

Bezala. Indazu zerorrec, nere
Jangoico maita-garria, lan on
onetaraco behar dudan, cere
laguntza, ta gracia. Bai arren, bai.

§. II.

BA-ZUEN ADANEC; ETA BA-DV-
*re-gañeracoac ere, gure Jangoicoac
emanicaco viden.*

ECusi ditugun baño, obe-
qui ecusteco, gure Jangoi-
coaren letartari, edo gobernua-
ri guc zor diozcagun ontar-
teac, beguiratu behar diogu,
Ceruaren irabaz-toquiari beza-
la, eman digun, irabaz-vi-
deari ere; bada Ceruraco ira-
baz-vida, emengo vici-toquia,
bezain ecustecoa da; ta, toquia
baño ere, aguitz obequi, gure
Jangoicoari guc zor dioguna,
aguertzen digun, gauza: bada
vide hau ere, vici-teguia beza-
la,

16 *Jesfen amore-nequei*

ia, gure Jangoicoren escucoa da; ta videnabar da guztiz zucenas; ta nai duenarendaco aguitz ondafun-duna; bada igui-aldî oro edo ortic dabilenac eguiten dituen, gauz etatic bacoitza-requin, Ceruraco bil dizaqué ondafun andiac, edo irabaciac.

Gure Jangoicoac eman izandu cion Adani, gurea baño, Ceruraco vide leun errazagobat; eta ori Adanec ez galkzera, edo Adanec eguin izandu balu, bere vide leun orretatic atera gabe, Jangoico beraren erran-manua, aisa, ta neque-ric gabe sartuco cen Ceruan, artaraco hordua etortzen citzaionean; ta, hura an orrela sartzera, haren vide bera izain cen gure gucien Ceru bereraco vide; ta gu ere an bertan sartgundezen, haren eran, ta, hura bera, bezain errazqui, edo aisa; bada jaioco guñan gu gucioc Ceruco graciaz, ta doaziez
be-

beteac; jaioco guñan gaitze-
raco tirriaric bat ere gabe, ta
oneraco guztiz jaioc, edo ego-
quiac. Baña etzuen Adanec
eguin izandu bere Janhoicoa-
ren errana, edo manua; ta, uts-
eguin orduco, galdu zuen be-
rea, ta guretaco, gure Jangoi-
co maiteac ceducan, gracia:
bai ta Ceruco vide erraz hau
ere. Orrequin afaldatu ciran
Adanen aragua, ta pasione
gaisfoac; baita gureac ere; ta
afi ciran ocabilca bezala, ani-
ma gaisfoa-requin; ta ala dabil-
tza, aldarateac ematen dien, gu-
cietan.

Andic datoz izan oi di-
tugun, gure eritasunac, ne-
queac, eta gaisfoen tenuac.
Andic artu zuen falececoac, gu
garaitzeco, len zuena baño,
aguitz escu, ta indar gueiagos;
ta Adan, ta gu guelditu gui-
ñan Paradisutic seculaco erbef-
tatuac, eta dombora berean,

A* be

18 *Jesufen amore-nequeci*

behartuac, Ceruaren billan, ne-
garrezco vide latz batez ibil-
tzera : ta ; etfai hau , ta neque
andiac garaituz ez-pa-da , ez da
gueroz guretzat Ceruan sartze-
ric : ala dio , eguia baicic , ecin
erran dezaquen , gure Jesus mai-
ta-garriac (1). Ay , hau ne-
quea ! Ay hau galtzea !

Orduco vide leun erra-
zaren ordez da , orain guc du-
gun Jesufen Legue berrico vi-
de hau . Hau ere gure Jangoi-
co maiteac emana da . Vide
onetan zucen , ta , erori gabe,
ibilli nai dutenac , garai onean
artu behar dute beren pausua,
edo , dagoten , vici-modua . Or-
rela ibiltzea gatic , guelditzen
dira batzuec ezcondu gabe ; ta
fartzen dira bertze anitz paret-
arte n , edo Conventuetan , ara-
gui gaiftoz jauntziac daudela ,
an eguiteco , araguiric ez duten,
Aingueru garbien eraco , vicitz
on-eder bana . Zori onean ja-
ioac,

dagozten Otetz-gaiat. 19

ioac, Jangoicoac deitzen ditue-
la, vici modu hau artzen du-
tenac, eta onetan garbiro be-
ren egunac bucatzen dituzte-
nac! bada orietatic izain dira,
bildots eder Jesus-maitagarria-
requin Ceruan ibilli behar du-
ten, Anima garbi, ta virgin-
etatic gueienac, edo beintzat
anitz, eta asco!

Guifa berean, edo zu-
cen ibilli-naiez Ceruco vide ber-
ri, Jesusen videan, eguiten di-
ra beste anitz Eliza-guizon, edo
Apez. Orien ibillera, edo vi-
ciera (behar bezala vici dirala)
gutziz ederra da, ta Jaunari
atssegnin anitz eguiten diona.
Gañeraco guciac artzen dute
ezcontzaco, edo alargun tafu-
neco vici modua. Bata, edo
beste artu duenac, eguin be-
har du, Ceruan sartzeco, bere
vici-moduari dagocana; bada ez
da bestela an sartuco secular,
eguin behar diran-etatic cem-
bait

10 *Jesusen amore-nequeci*
bait gauz on, edo anitz egui-
na gatic.

Baña oraño artu ez du-
enac, contuz beguira beza,
cein ote den, ari dagocan, vi-
dea, edo vici-modua; bada vi-
ci-modu, edo Ceruraco vide-
guciac, cein ere zucenac diran,
ez dira gucientzat; eta, ez da-
gocan, vici-modu ona artu, ta
fuleceratzea baño, obe da, ez-
condu, ta Ceruratzea. Ez daqui-
nac cer eguin, orretaraco, edo
cein ote den, hari dagocan,
vici-modua, bijoa bere Jangoi-
coa gana; bada Jangoico berac
dio; atozte ni gana, nondic
artu ez daquizenac; nic aguer-
tucio dizuet etorquizuna, ta ba-
coitzari eracutsico diot, dago-
can videa, edo vici-modua. (2)

Gure Jangoico maiteac,
borcharic gabe, eramian nai gai-
tu gucioc bere Ceruco atle-
guin-contentu-etara. Orretaraco
adirazten dio bacoitzari, cein
den,

den, gucien artean, hari dago-
can araco videa; ta adirazten
dio, berez datorrela, dirudien,
naicunde batequin, edo bertzea;
requin; ta, naicunde hau harç
ez-aienatzera, artzen du, Jan-
goicoac bereisten. dion, bere Ce-
ruraco videa; ta, hau harç ar-
tzea requin, behartua bezala uz-
ten du bere Jangoicoa, bere
videaren asieratic vide beraren
buca-eraraño, eguin behar di-
tuen, gauzac nola eguin era-
custerá, ta gaucac berac egui-
ten sendorqui laguntzera. Ba-
ña ez dute orrelaco irabaciric,
eguiten, bere gogam dabilzta-
nac; eta, beren bihotzean hitz-
eguiten dien, Jangoicoari ez
aditu eguin, ta gogo gaisfoac
eracusten dien, videren batean
sartzen diranac. Or barrena igan
uste dute gaisfoac. Cernco atse-
guin cotentu-etara; baña ez da
erraz, Jangoicoac eracutli etzien,
videz, edo vici moduz, oriec
erdistea. Jan-

Jangoicoac eguiten dien,
 bihotzec , edo Animaco hitz
 eme hau aditzen ez dutenac ;
 edo hitz onen betri guti dute-
 nac , bjoaz , Jangoico berac be-
 re lecuac daduzcan , guizon
 jaquindun virtutesfu-etara: Oriec
 eracutifco die , cein den , artu
 behar duten , videa , edo vici
 modua. Hau eguin gabez , gal-
 du ciran , Ifaiafec dionaz , If-
 rael-darrac. Beren buruz , ta
 Jangoicoaz caforic eguiten etzu-
 tela , artu zuten oriec beren vi-
 dea ; baña alaco videa ! gogo
 gaiftoaren videa ! vide macur-
 galgarria ! vide onèz erditfi uf-
 te zuten , nai zuten , gucia ; ta
 erditfi etzuten , ezagunen hista,
 ta beren lotfa , ta alquea beste
 ondafunic. (3)

Cembati , ta cembati
 guertatu oi zaie ori bera egun-
 go egun-etan ere ? Gazte ari-
 nac arqitu ufte du Ceruraco
 bere videa , ez dagocan , edo
 Erfa-

dagozten Oroitz-gaiac. 23

Etaiac zucontzen dion, ezcontzan. Ez du aditzen, ezcontzari dagozcan, gautzetan, gura-tsoen, ta ongui-nai diotenen er-ranic bat ere. Eguiteco berean Jangoicoac eguiten diozcan, hitz onac itotcen ditu bere barrenean. Jangoicoaren lecuandaudenen iguesi dabill beti, bere burutic quen ez dezoten, gogoan sartu-zaion, bere ezcontza galgarria. Sartzen da azque-nean contraco bere ezcontzanta ez du guero bere ezcontzan; arquitzen, quezca, negarra, damua, ta loa, besteric.

Aberats videac da diruzalearen iduriz, Ceruraco videric zucenena. Orabat guertatzen zaio ohorezco videarequin, antustez, burua beteric daducan, guizon arroari; baña vide oriec bien gal-videac dira, ez Ceruraco vide-zucenac.

Ez dela vide zucena, uste du behartsuac, beharrez,
ne-

24 *Jesusen amore-nequeoi.*

nequez, gabez, lanez, ta icer-
diz betea dagoen, videa; ta
ori da vide bat, humilqui ar-
tzen dutenac, zücen-zücen Ce-
rura daramatziena. Jangoicoa
da, fiñis nazazu, Ceruraco vi-
deen, ta gure guciën behar bezala
co berria duena. Icas-zazu bada
bera gandic otoitzez, erreguz,
vicitza garbiz, ta gald-eguinez,
cein den zurea, edo zuri dago-
quizuna; ta, beste guciac utzi-
ric, artu zazu hau, artu nai
ba-dezu berez bucaera on bat
dagarren, videa, edo vici-mo-
dua.

Nai dezu zue erditfi vi-
de, on onen bucaera on hau?
Bada zabilitza ortic zücen; edo
zabilitza, cere beguiac quendu-
gabe, Ceruco cere Legue gar-
bi argui-eguilletic. Eguizu beti
Legue bereco mandamentu gu-
ciac diotena; artu-izquitzu Jau-
nac gogarguiz adirazten ditzqui-
tzuan, gat-zac, eta Jaun bera-
ren

ren ordez emen daudenen er-
ranac, edo consejuac ; eta azque-
nean zuc erditlico dezu cere
Ceruco videaren bucaera.

Emengo vide-etan , edo
eguiteco-etan elcar engaña de-
zaquee guizonac , edo gendeac ;
baña ez du nior Jangoicoac
engañatuco Ceruco videaren ga-
ñean ; ez da alabaña Jangoi-
coa , guizonac bezala , gauza ba-
ten lecuan , bertzea erran deza-
quena : dena den eran eracuf-
ten dio gure Jangoicoac , icasi
nai duenari. Artzen ba-dugu
guc esquer gabeco vide macur-
ren bat , ez da ori izain gure
Jangoico maita-garri zucenac
eracutlia ; eracutlia izain da ,
edo gure Etfai galdur amurra-
tuac , edo gure gogo , edo nai-
gabe galgarri gaitoac.

Ez al naz sartuco ni or-
relaco vide galgarri errebes-etan
Ez , nic neronec nai ez-pa-
dur, edo ni ba nabil Ceruco arguia-

ri beguiratuz, ta Jaunaren le-
cuan daudenen erranac eguiten
ditudala. Orrela dabillenari Jan-
goicoac ematen dio, behar du-
en, vici-modua, ta Ceruco vi-
dea. Bai-ta bere escua, ta la-
guntza ere. Indazu niri ere,
Jaun onguille-maitaria. Bai ar-
ren, bai; ta ibillico naz, gaif-
toac utciric, zuc eracutsi dida-
zun, vitez; ta] bein-ere ori uz-
ten ez dudala.

§. III.

EMATEN DIGU JANGOICOAC
(*eta anitz aldetara*) *gueren vide-
raco behar duguna.*

BA-ditu Ceruco videac bere
sasiac, ba-ditu bere alda-
pac, ba-ditu bere mendi go-
gorrac, edo ba-ditu bere ne-
queac; eta ascotan neque go-
gorrac. Indar laburrac dira be-
rez

rez gure al-eguin, ta indarric andienac orrembat nequetaraco. JESUS bat, behar, bezala errateco diña ez gara gu guerez, dio San Pabloc, Adanen becatuac azpira guinduenetic; eta azpira guinduen, vicitcen asiforduco (4). Ez gara indartfua-goac guelditu guerozco gueren vicitza charra-requin; bada, Ptofetac dionaz, guelditu gara carga-tzar andi baten azpian dartzan bat bezala, edo erdi lertuac, eta zauriz, ta aztura gaitoz beteac. Gure zauriac, guc artara beguiratu gabez, andituz, ta ustelduz joan izandu diran, zauriac dira. Eraqueriz bete da gure burua. Tirricacio gaitsoen suac artu ditu gure gultzurriñac, eta bihotza; ta laceri uts-eguiñac, eta gaitzera, agurea lurrera bezala, macurtuac guelditu gara (5). Orra nolacoac guelditu garan gu gueren becatuac gatic! Eta orra cein cha-

B: irac

rrac guerozco gure indar guciac!

Nola guc onen indar guti requin, ta lagunic bague guene-ramaque, gneren legueco uztarri astuna, ta carga gucia? Nola, ta noiz guc eguin guenezaque, Cerua irabazteco, eguin behar den, eguiteco nequezcoa? Ez eta secula gucian vici ba-guiña ere. Baña, guerez ecin daguiquegun, lan andi, ta eguiteco gogor hau, aisa eguin dezaquegu, gure Jaunac laguntzen digula, ta beraren gracia-requin batean. Ala dio Jaunac berac: atozte, dio, nequetan zabil-tzen gaisoac; atozte, nic emain dizuet, ceren lanean iraunteco, behar dezuten, janari indartsu, nere gracia. Onen indarra requin, ariña idurico zaitzue, berez astuna den, ta ceren soñean daramazuen, nere legueco carga; ta, carga-pean ibillia gatic, ibillico zarate atseguin, ta contentuz beteac(6). Ala
guer-

dagotzen Otoiz-gaiac. 29
guerta daquigula , gure Jangoi-
co maita-garria.

I.

Ba-daquizu non , edo
noiz ematen duen gure Jan-
goicoac Animaco janari indar-
tsu hau ? Ematen du Elizaco
Sacramentu-etan ; bai ta beste
anitz aldi , ta lecutan ere. EMA-
TEN DU, bai , ELIZACO SA-
CRAMENTUETAN ; bada,
edocein Sacramentutā , behar be-
zala ; artzen duenari , ematen
dio Jangoicoac , artze berean,
bere gracia ; eta guero behar-
tzen denean , otamen indartsu,
edo graciaren laguntza , AU-
XILIOAREN icena duen bat ;
eta , onen indarra-requin , nai
ba-du , garai ditzaque bere Etsa-
iac ; eta bere carga-requin , anitz
necatu gabe , ba dabilque Ce-
rurañoco bere vide gucian. Cem-
bat guciagotan , ta obequi con-
fessa-comecatzen den bat , an-
bat laguntza guciago , ta indar
an-

30   *Jesusen am ore nequeei*
andiagoac irabazten ditu, am-
bat lasterrago doaz, dituen,
animaco zauriac, edo aztura
gaisfoac; ambat indartsuago ar-
quitzen da, ta arinago dabil
Ceruco bere videan. Orretara-
co da, Sacramentuetan Jan-
goicoac ematen duen, Anima-
co janari indartsu hau.

II.

Janari onen, edo Jan-
goicoaren laguntzaren behar-
tzen garan gucietan, ecin goaz-
que confessa-comecatzerá; ta,
oñi daquien; gure Jangoicoac,
ematen digu, escatu ezquero,
bertze anitz aldiz, ta lecutan
ere; bada ematen digu libru
onac iracurtzean, ta predicue-
taco demboran; ematen digu
ill-berria, ta ill-ezquilla aditzean;
iltzen dagoena nequez, quez-
caz, ta icerdi otzez bêtea ecuf-
tean; ill-mezan, ill-ortzietan;
er-

erraietaco, buruco, ortz-etaco, fabeleco, edo bertze edocein miñ dator-quigunean; escuetaco gauza gaizqui ateratzen zaicuncan: nai-gaberen batequin arquitzen garanean, beguitarte charra eguiten zaicuncan; esquer gaittoac, eta arpegui illuna baicic, ecusten ez ditugunean, ta onelaco bertze anitz alditan: bada aldi-orietan eman oi digu gure Jangoicoac bere inspiracionea, edo gogarguia. Gogargui onec ematen digu batzuetan ondu-nai on bat; eta gueienetan beldurtzen gaitu. Eguiten du gure Jangoicoac bata, ta bertzea, guri escarazte-gatic, eman nai digun, bere janaria, edo graciaren laguntza; ta ematen digu beri, guc hau ongui escatu ezquero.

III.

Orrelacoric ez izan-arren, ez dago, ez, gueldiric gure Jangoicoa : billatzen ditu, bai, eman-vide berriac. Ba-daqui gure Jangoicoac, bihotza noizean-bein illuntzen, edo berorren ez-pa digu, joan zaizquigula horduac, eta horduac ere, Ceruraco deus eguiten ez dugula, ta Jangoicoric den ere, oroitu gabe. Ba-daqui Jangoicoac, bai, gu guerez, ta arcerbait eguiten ez pa-digu, oituco garala alferquerira, ta zabartafunera ; ta, orietara oitu ezquero, aisa garaituco gaituelagu, gu galdu naiez dabillen, gure etsai amurratu gaitoac. Gal ez gaitecen bada, ta erne, ta viciro gabiltzan Ceruraco gueren videan, ematen digu batzuetan bera maitatu-nai aridi bat; eta bertze cembait aldiz illuntzen

tzen

dagozten Otoiç gaiac. 33

tzen digu bihotza , ta uzten gaitu carga-pean , edo nai-gabez itotzen bezala : ala bad ere daguigun , eguin behar döguna , edo daguigun , urean itotzen dabillenac , eta carga-pean lerteen dagoenac eguin oi dutena.

Ba daquizu cer eguiten duten orieç ? Oiuç , ta deiez daude , bazter aietan dabillena , berei laguntcera , eracarri naiez. Escatcen diote negarrez , ta humilqui , lagun daquiela escuz , igueriz , ta alde guciçtara ; ta ez ditzala *uzi* , arri-petic bata , ta bestea uretic atera artean. Orra orieç eguiten dutena ; ta orra , zuc daguizun , zure Jangoicoac nai duena.

Animaco-premian arquitteen zaranean , ots-eguiözu cere laguntzallari , ots-eguiözu cere Jangoicoari. Ez dezu arquiteco , ez , hau baño , alderago daducazun , laguntzalleric ; ez
eta

34 *Jesusen amore-nequeci*
 eta oberic , eta urricakfúágo-
 ric ere. Ez dizu niore ere, onec
 bezain ongüi , ta laster quen-
 duco cere barreneco pisutafuna:
 etzaitu , onec bezala , batec ere
 ateraco cere neque-quezqueen
 ur-petic. Orric ateratcea gatic
 zu , ta videnabar zuc ar deza-
 zun , Ceruco videan irauteco,
 behar dezun , janari indartfü ,
 graciaren laguntza , ematen diz-
 quitzu aldi orietaco berriac , nai
 gabeac , eta bihotzaren uquie-
 rac ; orrela bad-ere zoazquion,
 videraco janariaren , edo gra-
 ciaren esque ; ta , escatu ezque-
 ro humilqui , ta behar bezala,
 emain dizu , gutiencan , behar
 dezun , gucia.

Orra cembat aldiz Jan-
 goicoac eman oi duen bere gra-
 cia , ta laguntza. Ba da cem-
 bat ere anitz diran , aguertu di-
 tugun , aldiac , ez dira , orreta-
 raco bereciac daduzcan , guciac ;
 ez eta erdien laurdenac ere.

Gu-

Guciac banaca aguertcea gauza
luzea lizaque : hitz bian adira-
cico dizquitzut nol-ere bait.

Non-nai arqui dezaquegu
guc gueren malcor-teguia , edo
amildu-lecua ; non-nai urrats,
edo pausu gogorren bat , non-
nai etlaiaren tentacionea , ta Ce-
rua galtceco videa : baña an
bertan arquituco dezu , nor ba-
zara zu , cere eracusle zucena,
escu emalle ona , ta , etfai gu-
ciac garaitzeco diña den , La-
guna ; bada bertan , ta bazter
gucietan arquitcen da , gure Jan-
goicoa ; ta Jangoico , escatcen
dionari , arguia , escua , ta laguntza
bertan emateco , prest dagoena.

Malcortcen ba-zara beca-
tuaren erre cara , itotzen ba-za-
ra tentacioaren urean , uzten
ba-dezu eguin gabe , eguin be-
har cenuen , gauza , izain da,
artu nai gabez zuc , cere Jan-
goicoac esqueintzen dizun , ja-
naria , escua , laguntza , ta gra-
cia;

36 *Jesusen amore nequeci*
 cia; bada esqueiatcen dizu e-
 chean, esqueintcen dizu men-
 dian, esqueintcen dizu videan,
 lasian, auzoan, urrutian, la-
 nean, atfeden-reguian, gavaz,
 egunaz, goicean, arratf-aldean,
 ta hordu, ta puntu-oro; ta, be-
 har adina zuri emateco, ez di-
 zu, bihorzez eseatzea, befteric
 escatzen. Escatze hau ascotan
 zuri cere gogora eracartea ga-
 tic, bereci dizquitzu Jangoico
 berac, beste anitcen artean, mi-
 lla aldetara, ta maiz asqui eguin
 ditezquen, urricarizco, edo mi-
 sericordiazco amalaur gauzac.

Non arquituco dezu onen
 usu, ta merque videzcoei be-
 har duten, janaria, ta edaria
 prestatu dien, Erregueric? Non,
 berez, beharrean dauden, Igu-
 ciei laguntzen dienic? Non
 ere! Ez da misterio: ez da ala-
 baña, gure Jangoicoa bezala-
 co, Erregueric; ez da, hau beza-
 la, bazter gucietan arquitcen
 de-

dagozten Otoitz-gaiac. 37

denic ; nai duen gucia eguin de-
zaquenic , eta escatcen zaion,
ta gure oneroco den , gucia
eguin naiez dagoenic.

IV.

Nai hau aguertzen digu,
erran diran , gauz-equin ez-ecic,
eguiñac daduzcan , munduco
guciequin ere ; bada guciequin
deitzen digu , beti beti presta-
turic daducan , bere graciaren
maiera. Choricho cantariac,
aritz mutuac , loreac , iturriac,
belarrac , oin-peco arriac , izar-
rac , eguzquiac , eta gañeraco
gauza guciac adirazten digute
beren moduan , Profetac dio-
na. Beguira , dio Profetac ; be-
guira , guizona , beguira emaz-
tequia ; ez zara cerez etorri zu,
ez mundura : cere Jangoicoac
eguiña zara (7). Orretan erra-
ten digu : ez zara etorri , ez ,
cere eguille ônaz azturic vici-
tzera. Jangoicoac eguiña zara.
Eguin

38 *Jesufen amore-nequeei*

Eguin cinduen , Cerua irabaz-teco. Eman cizun irabaz-teguia. Eracutfi dizu irabaz videa ; ta ematen dizu , irabazteco , behar den , indarra , laguntza , ta gracia.

Etzaitzala izutu mandamentuen cargac , eta cere le-guenco gurutzeac. Graciaren janari indartfua-requin , ta Jai-nac laguntzen dizula , arinduco da gucia ; fite , ta laster bucatuco dira zure munducolanac , eta videac ; eta ez da bucatuco bein ere , vide onèz , irabacico dezun , doacundea , edo beti iraun behar duen , Ceruco etfeguiña , ta contentua. Zoaz bada zucen cere videan ; ta zoaz , noicean-bein cere eguille on Jongoicoari agur eguiten diozula. Zoaz , ta zabilitza , Jauna servitu-naia , ta , zordiozun , maitatcea gogotic utzi gabe. Orrela ba-zabilitza , fartuco zara zucen , ta anitz necatu

catu gabe , zu cere Ceruan.

Hau gucia , ta anitz gue-
iago adirazten dizu hitz bian
Profeta Davidec ; eta hau be-
rau adirazten dizue , berac egui-
ten dutena-requin , munduco
gauzaric mutuenac ere ; bada
bacoitzac eguiten du gau , ta
egun , ta beti Jangoicoac nai
duena , edo bere eguitecoa ; ta
eguiten du , edo Jangoicoac
eraguiten dio , guri eraguin na-
iez guerena , edo eguin behar
duguna. Gu , ez-beste gauzac
zucen dabilitza , cein bere vi-
dean dabilitza , astunac izana
gatic , eta pifuiac. Eguzqui be-
ra , ta izarretatic anitz astun-af-
tunac dira , edo lur-mendiac,
eta itfaso gucia baño , anitz an-
diagoac , dira ; ta , luma bat be-
zain , ariñac ba-lira bezala , da-
bilitza , Jangoicoac bacoitzari
eman dion , videz , bein ere
guelditu gabe , ta egun oro
millaca , ta milloica legoac egui-
ten

40 *Jesusen amore-nequeti.*

ten dituztela. Iturri-etaco , ta
Ibaietaco, edo ugalde-etaco urac
ez dira guelditcen , itfalsoan far-
tu artean , quentcen ez-pa-za-
ie , beren araco videa. Batetic
bestera dabill itfalsoa , bere ur,
ta vaga guci-equin , Jangoico-
ac nai duen bezala : ta ez da
munduan gauzaric , Jangoico-
ac nai duena , ta Jangoicoac
nai duen , videz eguiten ez
duenic.

Guciac bada beren hitz-
eguite mutua-requin , erraten
digute, Apostoluaren ezpañez:
eguzue, Guizonac, eguzue zu-
ec ere ceren eguitecoa (8) Zo-
azte , tricatu gabe , ceren vi-
dean , doatfiac izan nai ba-de-
zue secula gucian, zabiltzte zu-
cen , ceren Jangoicoa ecufte-
ra Ceruan sartu artean. Orre-
taraco eguñac zarazte , zaraz-
ten guciac. Ongui zucena da
Ceruco videa ; videzcoac be-
har dituzten, janariz, ta gauzaz

Oñ-

dagozten Otoitz-gaiac. 41

ongui beteric dagoen, vide
da zuen Ceruraco vide hau.
Ecin jaquintsuagoa da, ecusi
dugun bezala, ecin-eguilleagoa
da, ta ecin obea, gure Jain-
coaren gobernua, letarta, edo
providencia : providencia one-
quin gucia-requin artu ditu Jan-
goicoac, gure oneraco diran,
vide onetaco neurri guciac; eta
prestatu ditu, jaiotcetic Ceru-
raño behar ditugun, gauzac: or-
re gatic zor diogu guc gueren
Jangoicoari, al dugun, begui-
ratze on, agur, esquer, ta mai-
tatce gucia.

Beguirazagozu bada, es-
quer utsez {betericaco begui-
equin, ganza guciac, zure ona-
ri beguiratu utci dituen, zure
Jangoico beguiratuari. Eguiozu
agur, ta agur, beguiz, buruz,
bihotzez, ta alde guci-etara. Zu-
re Jangoicoa, ecer-ecetic atera
cinduen, ta Ceruraco zaduzcan,
Jaun, ta Jabe ecin-andiagoa da.

B*

Eniz-

42 *Jesusen amore-nequeei*

Emaz-quietzu bada , eman al adina , esquer , ontartez , ta medez bete zaituen , ta ontart berriac , eta berriac zuri eman naiez arquiteen den , cere onguille , ecin-onguillegoari. Maita-zazu ; baña maita zazu al eguinean ; bada beti onac maitatcen dagoena , gaisto guciac ondu nai lituquena , ta guci-guciac Ceruan sartu naiez dabilena da zure Jangoico ecin-maita-garriagoa.

Ecín daguquezu , maitatce hau baño , gauza obeagoric ; ez eta beharrago-dezunic ere. Zori onecoa zu , zucén , ta behar den , eran hau eguiten ba-dezu ! bada videnabar eguinen dituzu Ceruco videan zucén ibiltceco , eguin behar diran , gauzac : eta egunen batez sartuco zara Ceru berean , an zure Jaunari zu ganaco bere gobernu , ta letart onef-garriatic , emen ez-bezalaco , esquer-

querrac ematera; ta, emen baño, aguitz, eta aguitz garbiroago, ta obequi, zor diozun gucia gatic, bera maitatcera. Eta non arquituco dezu gauz obeagoric? Non, hau baño, beharrago dezunic? Ez al dezu cere eguiteco hau utzico aldebat, orain-dañoocoan bezala? Ez baldin-ere? Ez arren, ez! Ez dagoca esquer-gabetafuna char ori, bere letarta, ta providencia gucia-requin zure onaren billa dabillèn, zure Jangoicoari: ez, eta zure onari ere: esquer-gabe-tafun orretan bucatcen bacenitu cere egunac, zu izain cñaque zori gaistoco malurus, doacabe bat; bada, Ceruan egon lecuau, egon beharco cènuque beti ta beti usteltzen, ta erretzen fulecean.

Ez, nere Jangoico maitea, ez da neque arrigarri hau niri ongui dagoquidana; ez, eta onara daraman vide zabal gaiftoa

Agazten Otoitz-gaiak. 45

nerezat videric onena. Hau nai dut nic ere. Zurea da oraingo nere nai hau, ere, nere Jangoico maita-garria; bada nere bihotz charrac ez luque berez artuco onelaco asmorico. Nai onequin nai dut ibilli, nabillen artean; ta, nai hau utzi gabe, nai dut fartu, zure providencia zucenac apaindua daducan, zure Ceruan. Ala guerta dedi-lla, nere Jaun on-andia; bai arren, bai.

F.

TUA AUTEM, PATER, PROVIDENTIA ab initio cuncta gubernat.
Sap. 14. 3.

Zure gauzac ecusteco, gure Jaun andia, itsuac gara munduco gucienoc. Berez ba-lebiltza bezala, beguiratzen diegu, ecusten ditugun, gaucci. Gu-
ciac dabilta zure letartaz, ta
pro-

providenciaz , edo zure provi-
denciac daramatcien moduz, ta-
videz ; ta ez-pa-liz baño , gue-
iago ez gara oroitcen gu zure
providenciaz! Arritcen gara mun-
duco bazterrac , eta Ceruco
izar-eguzquiác ecusten ditugu-
nean ; ta ez dugu beguiratcen
ere , guciác eguin cituen , ta
escutic daduzcan , zuré letarta
gobernarira. Hau guertatuco ote
da emendic aitzina ? Ez , zuc
nai ba-dezu , esquer gabe char-
ra. Nai hau gogoan sar daqui-
zun , beguira zazi , guizon don-
gea ; beguira zazu emacume,
centzu gabea , beguira zazu non
arquitcen zaran , ta certaco
zauden , zauden toquian ? Ar-
quitcen zara , Jangoicoac eguin
cizun , ta bere letartaz ongui
zucendua daducan , munduco
echean. Eche , edo toqui one-
tan arquitcen zara , doacundez
betea dagoen , gain artaco to-
qui ederra irabazteco. Esquer-

rac

rác emanez , ongui viciz , ta
lanac zúcen eguiñez irabazten
da , zori oneco toqui hura.

Ay ene ! ta nere zoratu
galdua ! Ni gatic eguiñac , Ce-
ru-lurrac , eta Munduco gau-
zac ! Jangoicoaren escuan gau-
za gucien gobernua ! Nere Ai-
ta on maitari eguinic nere Jan-
goicoa ! Niri beguira ; niri Ce-
ru gucia eman naiez Jangoi-
coaren letarta , edo providen-
cia : ta ecer zor ez-pa-nio , be-
zain aztua ni nere Jangoicoaz,
ta Jangoicoa gandic arturic da-
dudadanaz ! Ceruraco jaioa ni !
Cerua irabazteco , Jangoicoac
earria ni , nagoen toquira ! On-
gui vici beharra ni ! Ian on anitz
eguiñ beharra ni ! ta alferque-
ria , gaizqui vicitcea , ta Cerua
galtcea bai-liz bezala nere egui-
reco gucia , lotan ni gucienean,
becatuaren loiean ni , ta Ceru-
tic urruntcen nauten , gaizquiac,
eta gaizquiac eguiten ditudala
ni !

48 *Jesufen amore--nequei*
ni ! Non dut nic , non burua!
Non dut nic , non ezaguera ?
Ez ote naz ni , noizbait--noiz-
bait nere contura beharra !

Baldin-bere bai , nere one-
raco , letartaz , ta providenciaz
betea zauden , nere Jangoico
maita-garria ! Ezagutu dut bai,
berandu bad-ere , artaraco ecar-
ri ninduzula zuc , nagoen le-
cura ! ta ezagutu dut , bai , eer-
taco darabiltzan zure providen-
ciac , dabitzan , bezain ongui,
ta zucen , munduco gauzac !
Guciaz valiatu uste dut gaur-
guero nere oneraco. Vici uste
dut bein-ere nere beguiac quen-
du gabe , zure gobernu zucen-
onguilletic. Ori onela beguira-
tce onec eraguiñen al-dit , Ce-
ruraco ba-naz , eguin behar du-
dana ? Behartuco al-nau , ef-
querrac zuri ematera ; ta , Ce-
rua irabazteco , eguin behar den,
gucia eguitera ? Ori da nere
eguitecoa. Hau neguien , eguin
nin-

ñinduzun zuc , nere Jangoico-
eguille-gobernari maita garria.
Eracus zadazu , zucen eguite-
co , artu behar dudan , videz,
Bai arren, bai.

2.

MISERICORDIA , ET VERITAS
precedens se. Psalm. 88. 16.

Jangoicoac eguin litzaque
gurequin ere, beste anitzequin
eguin dituen , castiguac : bai,
ta andiagoac ere : bada culpa
andiz , ta obenez , oriec ez be-
zala , ta ascotan loitu diogu
guc , Cerua irabazteco , berez
eguin , ta ônez eman cigun,
munduco bere eche galant hau.
Baña urricari-egui gaitu gu gue-
ren Jangoicoac , eta gueiegui
nai digu , ori arc gurequin egui-
teco ; ta , era orretaco castigu-
ac eguin lecuan , eracutli di-
gu castigu guci-etatic igues egui-

C teco

50 *Jesusen amore-nequeci*

teco videa: bada eracutsi digu,
nola gueren loiac quendu, ta
nondic artu, Cerua zucen, ta
uttf-eguin bague, irabazteco.

Quentcen dira gure loiac
(gure Jangoicoac guri eracutsi
digunaz), gaizqui eguinen da-
muz, ta urriquiz: bada gaiz-
quiez urriquituric, eta eguin
ditugun, charqueriez damutu-
ric, ecusi orduco gu, gueren
Jangoicoac, urricaltcen zaicu,
ta ematen digu, becatuaren lo-
iac quentceco, behar den, ura,
ta gracia. Gu becatuen loiera
orduco, andic atera gu, ta gar-
bitu naiez dabil gure Jangoico
urricaltfua. An fartuaz, damu-
tu daquigun, zulatcen dizqui-
gu bere beldur fantuz gueren
bihotzac; eta adirazten digu
cer videz artcen den, gaizqui
eguinen, behar bezalaco, ur-
riqui-damua, ta laguntcen di-
gu artcen ere. Atocea; ta ez
da gure Jangoicoaren eracuste
hau

dagoxten Orotz-gaiat. 91

hau eracufte ecin-urricaltfuagoa?
Orra bada zuc cere Jangoicoa-
ri zor diozun , eracuftea !

Baña ez azquenecoa : ba-
da loietic ateratcen ez-ecic; era-
cufsten dizu zuri cere Jangoi-
coac , nondic behar den artu
ere , Cerua irabazteco ; bada
bein Predicariz , bein libruz, ta
ascotan gogarguiz aguertcen diz-
quitzu bere Legueco Manda-
mentuac , eta zuc goiz-arrats,
eta egun gucian eguin behar
dituzun , gauzac. Zori oneco
humea zu , zucen ba-zabiltza,
ta , vidchau galdu bague; ta zuc
eguitera , icasten dituzun, gau-
zac ! Ala guertatcera , etzara zu
ez berriz becatu larrien loiera-
co ; choil , edo chit urrundu-
co zara cere Jaunaren castigu-
etatic ; irabacico dezu zuc Ce-
rua ; ta an egoin zara beti,
Jangoicoari , bere urricarizco
eracuftea gatic , esquerrac , eta
esquerrac ematen. Ala guerra

Cz de-

2. *Jesusen amore nequeei*
dedilla , nere Jaun maita-gar-
ria : ta , guerta dedin , indazu
videa bezala , videraco behar
dudan , indarra , ta laguntza.
Bai arren , bai.

3.

*VIRTUTI BRACHII TUI , QUIS
resister? ... Sed miseris omnium,
quia omnia potes. Sap. 11. 22.*

Gure Jangoicoa ba-liz,
guiza charren eracoa , gaizqui
bat eguin orduco , galduco lu-
que gaita-guillea , naiz lizala
den andiena. Bai , dio Escritu-
ra Santac ; ez da Jangoicoac
ecin daguiquenic ; eta nai ba-
lu , bidal litzaque gaita -guiña
gana , onec becatu bat eguin-
orduco , nai-adiña artz , eta ot-
fo , nai adiña leoi , oraingo-
etatic , edo , oraingoac baño,
aufardi , ta irain gueiagocoac:
bidal litzaque , oraingo bafur-
de,

dagoxten Otoiz-gaiac. 33

de , ta larretiar izugarriac ba-
ño , aguitz izugarriacoac ; ba-
da bidal litzaque , aicezcoaren
lecuan , suzco atsa edaten du-
tenac , sudur-etatic quea , ta
beguetatic sua darienac , eta
bere itlus-tafuna-requin , be-
guiratcen liena ill-otza utcico
luqueenac. Ez du orreibat be-
har gure Jangoicoac , nor-nai,
ta Munduco guciac illac uzte-
co ; bada guciac daduzca escu-
tic ; eta , utzi ezquero , illac
dira diranac. Ez da , ez , gure
Jangoicoari besoa biurtuco dio-
nic : ez da , ez , eguin nai due-
na oni eragoitcico dionic : eta
al ere ez da , bera bezalaco-
ric : bada bere besoa , ta beso-
co indarrac gure oneraco da-
duzca , ez gu galtceco.

Gaistoac gara gu , daqui-
zun bezala ; gaizquitic gaizqui-
ra gabiltza aspaldico dembo-
ran : fulecea maiz asquitan ira-
bacia daducagu gueren--oben-
cul-

54 *Jesusen amore-nequeci*

culpequin : utz guintzaque gu
gure Jangoicoac bertatic an on-
datuac. Ondatu gaitu ? Ez egui-
azqui ! ta , ondatu lecuan , la-
gundu nai digu gueren eguite-
coetan , ta Ceruco vide gucian.
Urricari gaitu alabaña , ta , vi-
de hau utziric , sartcen ba-ga-
ra becatuen safian , luzatcen du
bere beso altsua , andic atera-
tcen guri laguntceco , ta gu
gueren videra itzul-erazteco.
Ori ez-ecic prestatua daduca ;
guc gueren videraco behar du-
gun , jan-edana ; edo Ceruco
gracia. Videratcen garanean gu-
requin da bai , gure Jangoicoas
ta escatcen diogun , aldi gu-
cietan , ematen digu bere es-
cua , ta bere laguntza. Escu
oni ongui itfatsi ezquero , ez da
errortceric , ez da , garaitcen
ez den , pausu gaisfo , edo al-
dapa gogorric.

Andia da bai , gure legue-
co gurutzea : baña andiagoa da
gure

gure Jangoicoaren laguntza, ta
graciaren indarra. Quezcaz, ta
nai-gabez beteac eciusten gai-
tueneco, ematen digu guri gue-
ren Jangoicoac atseden toquia,
ta gueren barreneco sofegua:
bada sartcen digu gueren biho-
tzeraño, ez-pa-diogu guc gue-
roc eragozten, bere gogarguia,
ta uquiera leuna, gure gaiz-
quien damu beroa, Ceruan
fartu-naia, ta Jangoico bera
ganaco amorea. Guri gueren
illun-tafunetan, ta eguiteco ba-
coitcean laguntceco dago gau,
ta egun, ta beti, gure Jan-
goicoa, laguntcen digun baño,
guciago laguntcen ez-pa-digu,
gure naigabez da, ta guc ori
ari escatu faltaz: bada gucia
dezaquena da gure Jangoicoa,
ta, gu escalle baño, emalle
obea.

Ala da, nere Jangoico
maita-garria: ala da! Eguin di-
tudan, gauzac zure laguntzari
zor

56 *Jesufen amore-nequec*
 zor diozcadan gauzac dira ; ta,
 eguin bague daudenac , eguin-
 quizun arquitcen dira , nic eguin
 nai-gabez ; bada , nic nai izan ba-
 nu , zurequin batean , aisa eguin
 nitzaqueen ; zu prest ceunden
 alabaña , nic escatu ezquero,
 guciac eguitén niri laguntceco.
 Laguntz hau escatu gabez , e-
 guin ditut nic orain-dañoocoan,
 eguin ditudan charqueriac ; eta,
 zuc escutic iduqui ez-pa-nindu-
 zu , eguinen nituen , eguin di-
 tudanac baño , aguitz , eta a-
 guitz andiangoac ere. Iduqui na-
 zazu , utzi gabe , ill arte gu-
 cian , ez daguidan berric , ne-
 re Jangoico maitea ; lagun za-
 quizquit eguiten , Cerua irabaz-
 teco , eguin behar ditudan, ne-
 re eguiteco guciac ; eta, arña-
 go noan nere Ceruco videan,
 quen zadazu , eguin ditudan,
 becatu gucien carga. Damuz-
 co naiez beteric escatcen di-
 zut graçi hau , ta , hitcez be-
 zala,

dagozten Otoitz-gaiac. 57
zala, bihotzez erraten dizudala:
NERE JESU-CHRISTO JAU-
NA, &c.

- (1) *Regnum Caelorum vim patitur,
& violenti rapiunt illud. Matt.
11. 12.*
- (2) *Ventura interrogate me. Isai.
45. 11.*
- (3) *Va filii desertores, &c. Isai. 30.*
- (4) *Nemo potest dicere Dominus
Iesus, nisi in Spiritu Sancto. I.
Corinth. 12. 3.*
- (5) *Quoniam iniquitates, meae sunt
pregressae sunt super caput meum,
&c. Psalm. 37. 5.*
- (6) *Venite ad me omnes, qui labo-
ratis, &c. Matth. 11. 28.*
- (7) *Ipsa fecit nos, & non ipsi nos.
Psalm. 93. 3.*
- (8) *Rogamus vos, ut vestrum negoti-
um agatis. I. Thesal. 4. 10.*

AMAI

AMAICA--GARREN

OTOITZ-GAIA.

NOLA EGUITEN DUEN

Jangoicoac gurequin , gure
 oneraco , eguiten
 duena.

NOr garan gu , ta nor den
 gure Jangoicoa; ta Jauna-
 requico gure charqueric , eta
 Jaunari gure zor diozcagun , on-
 tarteac ecusi ezquero , ecusi
 ditugun bezala , ecusia dago,
 ecin guciago-rañocoa dela gure
 gueren Jangoicoari , zor dio-
 gun , amorea. Ala ere , obe-
 qui hau ezagutceco , ecusi be-
 har dugu , nola eguiten diz-
 quigun gure Jangoicoac , egui-
 ten

60 *Jesufen amore-nequeei*
 ten dizquigun , ontarteac , eta
 favoreac ; eta hau ecufico du-
 gu , ecufiz , NON ARQUI-
 TZENDEN , TA CER ERAN
 gure Jangoicoa , oriéc guri e-
 guitean ; cer ASMOAC diran,
 orduco gure Jaunaren asmoac ;
 eta CER GATIC EGUITEN
 dizquigun , eguiten dizquigun,
 onac.

§. I.

GUREQUIN DAGO BETI , GU DI-
 SACOA baicic , ex pa-liz bezala , gu-
 re. Jangoico onguille maita-
 garría.

EZ da gure Jangoicoa , gu
 bezala , gorputza-requin
 arquitcen den , gauza . Espiri-
 tu utf-utfa da gure Jangoicoa ;
 ta orre gatic far ditequena da,
 gu , gueren gorputzac gatic,
 ecin far gaitezquen , lecu-etan,
 toqui-etan , ta gaucetan ere :
 bada gu ecin far gaitezque, Jan-
 goi-

dagozten Otoitz- gaid.

goicoaren milagroric bague, zulo-
loric ez duen , arri-oso , edo
aritz batean ; ta gure Jangoi-
coa sarturic dago aritz-etan,
arrietan , ta arquitcen da edo-
cein gauza chiqui , ta andi , la-
fai , estu , zabal , mear , bera ,
ta gogorren barranean. Ongui
izateco , behar du non-nai gu-
re gorputzac , bera diñaco , to-
quia ; ta behar du toqui , bes-
te gauzaz beteric arquitcen ez
dena : bada oin bat ere ecin
ezar dezaquet nic , zuc cerea
daducazun , toquian. Or nere-
nic ezartceco , lenic quendu
beharco dezu zuc ortic cerea.

Gure Jangoicoac e. du
behar , bera , beste toquiric,
ongui , aisa , ta , nai duen eran,
egoteco , egondu den bezala,
joan den etemidadean , edo Ce-
ru-lurrac , eta munduco gauzac
eguiten asi baño , lenagoco
demboran , ta secula gucian ; ba-
da orain amar milla urte , ta
gue-

62 *Jesufen amore-nequeei*

gueroz ere etcen oraindic Munduric , ez , eta Jangoico bera beste gauzaric ere : ta bera baicic etcen , lenagoco demboran , ta eternidade gucian , arquitcen cen gure Jangoicoa , guerozco urteetan , ta orain ere arquitcen den bezain , ongui , ta aisa.

Baña , berac' guero eguificaco , lecu , ta bazterren beharic ez izana gatic , ongui , ta behar bezala egoteco , bada-
goque gure Jangoico maitagarria , gauza , ta toqui edoceinetan ; ta , toquiac , bazterrac , eta gauzac eguin cituentic , guci-gucietan dago. Bai ; berac' eguin cituen , ta dirauten , gauza gucietan arquitcen da gure Jangoico-maitagarria ; bai , ta gure baitan ere ; ta emen arquitcen da , gure Anima bere gorputcean , bezain barren , ta barrenago ere sartua. Zaticic ez duen , espiritu
uts

uts osoa da gure Anima ; ta,
gure gorputcean dagoño, far-
tua dago guré ezur muñ-etan,
ta gure gorputzaren gauza, ta
lecu gucietan. Nola uste dezu?
Oso-osoa.

Bai ; zure Anima guciã
dago zure buruan ; guciã dago
edoccin zure escutan, guciã zu-
re oñ-etan, ta guci-guciã zu-
re oñ-escuen, buru-besoen, ta
zure gorputceco gaucen zati-
ric chiquien-chiquianean-ere.
Luzatcen, ta zabaltcen da zu-
re Anima, zure gorputza lu-
zatcen, ta zabaltzen denean; ta
zure gorputza noizbait mear-
tcen, edo laburtcen ba-da, an-
bertan biltcen da zure Anima
ere ; ta arquitcen da beti zure
Anima, zure gorputzac, adiña
toqui baicic ez-duelá. Orra gu-
re animarea gorputceco ego-
era : ta orra urrutitic, eta gaiz-
qui ba-dere, Jangoicoaren gu-
re gango, ta gañeraco gauce-
tan

64 *Jesufen amore-nequeei.*

tan duen , egoera adirazten
duen , egoera bat.

Bai ; gure Jangoicoac
mundu guciaren anima dirudi;
bada , gure animac gure gorpu-
tza , bezain ongui , ta aguitz
obequiago ere betetcen ditu
mundu gucia , ta munduco
gauza guciac. Ez da , ez , Ce-
ruaren gañetic lurraren ondo-
rañoico gucian gauzaric bat-erez
ez da itfaso gucian , ez da itur-
rietan , ez da ibaietan , ez da
nion ere ur tantaric ; ez , eta
den pits chiquienic ere , bere
izate andia-requin Jangoicoac
betetcen ez duenic ; bada ez
du uzten bat ere , naiz dela,
den charrena , den chiquiena,
ta den itfusiena , bere lgana ar-
tu , ta bere izatez , ecin-gucia-
goraño , bete gabe.

Gauza arrigarria ! Ecusi
dugun diñacoa , ecusi dugun ,
bezain andia izaqui , edo ecin
endiagoa gure Jangoico maita-
gar-

garría ; ta ala ere Jangoico,
den, guci-gucia nere Animán !
den , guci-gucia nere gorpu-
tcean ; ta dena , den bezala, ta
deus ere guelditu bague, nere
bihotzaren erdi-erdian ! Jangoi-
co gucia , bai : Aita , Semea, ta
Espiritu Santua emen nere gor-
putz char onetan , nere animá
onetan ! nere bihotzean ! ta
emen nerequin Jangoico, den,
gucia , bestetan arquitcen ez-
pa-liz bezain , osofo ! ta , hau
gucia deus-ez bat ba-liz beza-
la , Jangoico guci-gucia nere
buruan , nere escuan , nere ezur
zañ-etan , ta nere gorputceco
zatiric chiquiñean ; ta , den,
gucia nere zati , edo gauz o-
rietatie edocein etan , bestee-
tatic batean ere arquitcen ez-
pa-liz , bezain osofo ! da alabaña
gure Jangoicoa , zatiric bague-
coa ; ta , non nai arqui dedi-
lla , egon behar du oso-osofo,
ta , den , gucia.

C*

Ez

Ez dezu ecusten cein aldean daducazun zuc cere Jangoicoa ? Ez dezu ecusten , cere aldean ez-ecic , cere gan,edo cere baitan daducazula zuc cere Jangoico gucia ? Ez dezu ecusten , guci-gucia daducazula cere Animam !, ta guci-gucia edoccin zure gorputceco puscan , ta zatitan ? Zu , ta Jangoicoa bioc bat ez izatera , ecin dagoque zure Jangoicoa, dagoen baño , zure alderago: ta orrela dago , alderagotic zuri ontarteac , eta favore andiac eguin naiez .

Ah , nere Jangoico onguille maitagarria ! Galdu ez nadin ni , ta niri bertatic lagundu naiez , nerequin zu ! nere Animam zu ! nere gorputcean zu ! nere bihotz chiar onen erdi-erdian zu beti, ta beti ! ta dembora berean (daquizun bezala) zure iguesi ni ! becatuen ondoren ni ! ta etsaien
atza-

dagoxten Otoitz-gaiak. 67

atzaparretan ni! Non nuen nic
orain-dañoocoan nere burua?
Non adimentua? Adimenturic
ez duen, baten eran, edo, bu-
ruric gabeco bat bezala, vici-
tu naz ni oraındañooco nere
demboran! Ay nere Jesus mai-
rea! Orretaz dut damu, ta ci-
ñez al-ere! Ez al naz berriz
fartuco ni era bereco eraqueri-
etan! Ez nuque nai beintzat,
nere Jangoico matagarria! Nic
orain, ta beti, ta guero nai
nuquena da, zu nere biho-
tzean, bezain barren ni zure
gogoan, edo amorean farturic
vicitcea!

Oraingo nere nai on hau
nic ez galtcera, ez dut beca-
tu berriric eguiñen, ez, vici
nazaño; ta lenic eguinac da-
duzca-danac zuc niri barcatu
ezquero, zurea izain naz ni, na-
zan gucia. Ni zurea naz izatez,
daquizun bezala; ta, ongui iza-
teco, zurea behar dut izan al-
de

68 *Jesufen amore-nequei*
de gucietara. Jabetu zaitex,
bada nere bihotzaz, nere Ani-
maz, ta, nazan, guci-guciaz,
bihotz nerean, nere Animán, ta,
ditudan, nere zati guci-etan
farturic arquitecn zaran, Aita,
Semea, ta Espiritu Santu, ne-
re Jaun andia: bai arren, bai.

§. II.

GUREQUIN DAGOEN, GURE JAU
naren asmoac, gure oneraco
asmoac dira.

GUre Jaun andiac etzuen
toqui beharric, ecusi du-
gun bezala, nola nai, ongui,
ta aifa beti vicitceco. Berac ala
nai izanic, eguin izandu guin-
duen, garan gucioc. Bere ga-
na a:tuac gaduzca, eguin guin-
duenetic; eta gurequin ar-
quitecn da bera, guri ongui
naiez, ta guri alderagotic be-
guratcea gatic; eta beguirat-
cen

ten digu , Animac gorputzari
baño, agutz zu enago , ta ecin-
obequi. Anima berandu asten-
da gure gorputza zaitzen ; as-
ten da alabaña , gorputz-duna
adinetan sartu ezquero ; ta gu-
re Jangoicoac zaitcen gaitu gu,
eguiten gaituen , puntatic. Be-
re eguitecoac eguinen ba-ditu
gure animac , behar du , gorpu-
tcean dagoeno , gorputz beraren
laguntza , ta escua , ta al-ere ez du
zaitcen , behar bezala , beti bein-
tzat gure animac bere gorputza.
Gure Jangoicoac ez du deuf-eta-
co ere gure beharic ; eta , gure
behar ba-liz , bezain ongui , ta cõ-
tuz gau , ta egun , ta beti zai-
tcean gaitu gu gueren Jangoi-
coac. Naia gatic , ez daqui as-
cotan animac cer eguin , gor-
putza sendatceco , edo , eritcen
zaionean , gal-ez-dezan , duen
ofasuna : ta cefnbait aldiz , ja-
quiña gatic , ez du eguin nai
orretaraco eguin behar luque-
na. Ecin jaquintsuagoa da gu-

re Jangoicoa. Ba-daqui gure oneraco , ta gaitz-eraco den, gucia : ta , izandu ez--pa--da cembait aldiz , izandu den baño , obea gure ofafuna , gure culpaz izandu da ori ; edo gure oneraco ; bada onetaraco ematen dizquigu guri gueren Jangoicoac , ematen dizquigun , gauzac , naiz leunac izan , ta naiz latzac ; jaquintsua , bezain ona da alabaña gure Jangoicoa , ta , guri dagoquigun eran , bere gauzac eguiten dituena. Hau onela dela , den bezala , ez da anitz , gu gueren Jangoicoac zaitzea , Animac bere gorputza zaitzen duen baño , obequi , ta obequiago ere.

Obequi hau zuc ezagutceco , jaquin behar dezu , Escritura Sanctac dion , gauza bat : Eguzquiareg arguia baño arguiagoac dira (dio Escriturac) Jangoicoaren beguiac ; eta eculten daude beti begui oriec gu-
ñac

dagozten Oroiz giat. 71

re videac, eta itfaloaren ofi-
ñac (1). Bai : bertatic ecusten
ditu gure Jangoicoac, non-nai
arquitcen diran, gauzac, eta
edocein bazter-etan guertatcen
den gucia; arquitcen da alaba-
ña gauza, ta bazter guci-etan;
ta beguira dago beti-beti gau-
za bocoitcera, hura baicic, ez-
pa-liz bezala; ta ez da, gure
Jangoicoaren ecufte garbia cra-
goz dezaquen, illumberic.

Gauaz bada, ta egunaz,
beti, ta beti beguira dagoque
zure Jangoicoa zure gorputza-
ri, zure animari, zure escuari,
zure oñari, zure bihotzari, ta
zuri zaran, guci-guciar. Ecuf-
ten du zure Jangoicoac gai-
tceraco zure macurafuna; ta
ecusten du, f cere vide-chàrrac
berac gal-erazten ez-pa-dizqui-
tzü, bilduco dituzula zuc que-
ñada ciquiñac!, gogoeta loiac,
afmo lizunac, eta, behar ez
diran, lanac, obenac, azturac,
e: a gaizquiac. Zu-

72 *Jesusen amore-nequeei*

Zure gaizquiac bezala,
ecusten ditu Jangoico berac,
zuc eguin ditzaquetzula, nai
ba-degu gauz onac, eta iraba-
ciac ere. Guciei zure Jangoi-
coac beguiratcen die, zure ga-
izquiac eragotci naiez, ta on
anitz zuri eraguitea gatic. Orre-
taraco sasoiaren, ta horduaren
beguira dago zure Jangoicoa,
beguiac bein ere zu gantic
quentcen ez dituela. Ala dio
berac; bada dio: beguietatic,
eta gogotic utz dezaque Amac,
besoetaco bere humechoa, ba-
ña nic etzaitut utcico zu bein
ere, nere gogotic, eta begui-
etatic. (2.)

Bai: beti, ta beti dago gure Jan-
goicoa guri beguira; ta beti dago
gure ona zaitcen bezala. Guc
gueren esquer-gabez, edo char-
queri-equin eragotzen ez dio-
gun-etan, zucentcen ditu gau-
za guciac gure onera, gure on-
guira, ta gure doacundera. Hau
da

da orain-dañoocoan guc ecusi duguna, edo , oartu baguiña, ecusico guenuena, ta orain ere ecusi dezaqueguna. Beguira zazu , siñesten ez--pa--dezu nic orain adirazten dizudana ; beguira zazu , guertatu zaizquitzun , gauz-etara ; ta ecusico dezu cer erraten dizun zure Jangoico maita-garriac cere bihotzean ; bada errain dizu : *ATOZEA* : ta combat aldiz adiraci dizut nic , eguin ditatzula gauz hau , ta hura , edo befteren batzuec ? Baña zuc ez aditu eguiten cenuen , ascotan beintzar : eta ala ere ez ditut nic zu gandic quendu bein ere nere beguiac. *NIC* nai nueña , ta zuri cegoquizuna cen zuc bere hordu-etan eguin behar cenuena : baña zu , ori eguiteco iratzarria , ta erne egon beharrean , egondu zara guenien-etan , edo anitz aldiz beintzar , lo-ta-lo cere becatu gal-

D gar-

74. *Jesusen amore-noqueei*
 garrien oatce gaisfoan : ta , an
 bertan nic , zuri vicia quendu
 lecuan , eman izandu diozcat
 croscadac , eta croscadac zure
 bihotz charrari ; ta croscada
 oriec ematen niozcan , esna cin-
 decen lembait-len ; ta , iratzar-
 tzen zu , edo conturatcen asf
 orduco , zuri fartu naiez nem-
 billen ni su-lececo nequeen bel-
 durra , ta Ceruco atseguin-con-
 tentuen gogoa : gogo onec ,
 eta Cerua galtceco beldurraç
 atera cintzaten zu cere oatce
 loi gaisfo , galgarri orretatic.
 AL ERE etcinan zu ortic ate-
 ratcen ; edo , atera ondoan ,
 itzultcen cinan berriz , ta ber-
 riz , ta ascotan ere ara berta-
 ra , ta cere becatuen lo gaisfo-
 ra ; ta orre gatic ere etzaitut
 quendu izandu nic nere gogo-
 tic ; ez , eta nere beguieratic
 ere : zure harenean arquitcen
 nirtzan beti ; ta beti nengoen
 ni zuri , beguira-beguira , noiz
 con-

dagaxten Orotz-gaiak. 79

conturatcen ciñan zu ; contur-
ratcen ciñanean , ondu-vidcan
zu far-eraci-naiez.

ORRETARACO eman
izandu nizun (dio orain-dic ere
zure Jangoicoac) , dezun, Ani-
ma, dezun, gorputza, ta, de-
zun, izate gucia. ONETA-raco
nic orain-dañocon iduqui zai-
tut, eta orain ere zaduzcat vi-
citic. Nic ez-pa-cindut eguin
zu, etciman vicitcen afico se-
culan ; ta, uzten ba-cindut,
orain bertan, bertan illen. ciña-
que ; ta, ill ez-ecic, izandu
ez-pa-lira baño, guciago ez
liraque gueroz aguerico zure
gorputza, ta anima : bada biac,
fua, que-aicetan bezala, ecer-
eccan gueldituco liraque. EGUIN
dituzun, charquierien ondoan,
vici ba-zara, niri esquerrac; ba-
da vici zara, coren zurequina
nagoen, ta, escutic bezala, da-
ducadan, bein eman nizun, ce-
re vici ori. Z. A B I L T Z A N E A N,

D₂ nere-

76 *Jesusen amore nequeei*
 nerequin zabilitza , ta ceren nic;
 escutic bezala , zaramatcidan,
 bada bestela bertan ill otza ero-
 rico cñaque. EGVITEN [ditu-
 zun , gauza gucietan hari zara
 zu , ceren zurequin nagoen ni;
 ceren nerequin zaduzcadan zu,
 ta ceren nic zuri quentcen ez
 dizquitzudan , bein eman niz-
 quitzun , izatea , vicia , ta in-
 darrac. ORIEC zure onera zu-
 cendu naiez nago beti zure-
 quin ni ; ta nago , zu zucen-
 tceco , safoi on baten beguira.
 Orra Jaincoac ifsil-ifsil-choric
 zure barren orretan diona.

Ez dezu ecusten cein er-
 ne dagoen , ta cein ona den ,
 cerequin daducazun , zure Jan-
 goico maita-garria? Oartu za-
 ra bein ere zu , betico Jangoi-
 coaren zure zaitce , zure ona-
 ri beguiratce onetara? Ez dut
 uste ; bada , oartu ezquero,
 etcen erraz , Jaun onequico iza-
 tea zu , izandu zaran bezain ,
 ef-

dagozten Otoitz-gaiac. 77

esquer gabe gaisfoa ! Ba-dezu nombait zuc cere Jangoico iduquitzalle , erne , onari adiña , zor diozunic ? Ba-dezu , hau baño , beharrago dezun , gauzaric ? Eta al-ere gavac , eta egunac , hasteac ; eta illac , urteac , eta urteac doazquitzu , cere Jangoicoari zor diozun , betico beguiratce onèz , ta ontafunaz oroitu ere gabe ? Edo burutic iraucia zaude , edo arizco bihotza dezu , edo ez daquit cer dezun zuc ! Ecusi zazu zuc cerorrec ; eta , gaisfoac utciric , artu zazu onguien dagoquizun , videren bat. Orretaraco da , zaduztcatcien bezala , cere Jangoicoac zu , bere escutic iduquitcea , ta , beguiratcen dion , bezala , zure onari beguiratcea ; bai-ta ematen dizquitzun , indar berriac ematea ere.

*
* *
* *
*

§. III.

§. III.

GURE ONA GATIC DA , GURE
Jangoicoac gurequin eguiten duen,
gucia.

BAI; izatez, ta beguiratzez.
 bezala, escuz, ta indar-
 rac emanetz ere, zurequin da
 beti zure Jangoicoa; ta zure
 oneraco da, Jangoicoac zure-
 quin eguiten duena. Jangoicoac
 eguin ez-pa-cindu, ecer-ecera
 egoin cinan egun, ta eternida-
 de gucian ere; ta oro bat-guer-
 ratuco cen, utci ba-cindu zu,
 eguin ondoan, edo edocem
 horduz, ta demboraz. Ba-da-
 rauzu oraindic, eta vici zara
 zu, ceren cere Jangoicoac za-
 duzcan, bere escatic, iutci gabe.
 Certaco eguin ote guinduen zu,
 ta ni bioc gure Jangoico ma-
 ta-garriac? Certaco ote gaduz-
 ca gu Jangoico berac viciric
 gaur?

gaur? Anitz gauz on eguiten ditugula, Cerua irabazteco. Gauz orieci ecin ote gueneguizque gneren indar uti-equin? Ez. Norc emain digu bada, orretaraco falta zaicun, indar-escua? Bere barrenan, ta escutic gaduzcanac, edo gurequin arquitcen den, gure Jangoicoac. Bai; guri, behar ditugun, indarrac emateco, ta, eguin behar duguna, guri eraguintatez arquitcen da gurequin gure Jangoicoa: ta arquitcen da gu-requin, gure anima, gure gorputzaren baño, gure on agintz andiagoraco.

Gorputzac deuf-bat ecin daguque, ez-pa-da Animarequin barean; ta, animac gorputza iutci ezquero, lurrean datza gorputza; ta lurrean datza, datzan lecutic, arri bat baño, gusiago iguitcen ez dela. Gueroz ba-doazque gorputza gara zacurac; bai-ta arranoac ere,

80   *Jesusen amore-nequeei*
ere, nai dioten gucia eguiteras
bada oriec hari bere tripaco ef-
teac, bere-guibela, bere biho-
tza, ta beguiac ateratcen aria
gatic, ez die, ez, gorputzac ef-
curic goratuco; ez, eta queña-
tuco ere; ta, cer-nai oriec ha-
ri eguiña gatic, ifsill-ifsill egoin
da; ta, choriaren oin-pean da-
goen, aitza, edo zura baño,
gueiago iguitcen ez dela. Egui-
ñen ba-du bada cerbait gure
gorputzac, bebar du bere Ani-
ma, ta Animaren laguntza: ta
onequin batean eguiten ditu,
eguiten dituen, gauzac.

Hau gucia zor dio zure
gorputzac. zure animari. Zor
andia dela, deritzazu? Bada
aguitz andiagoa da, zuc cere
Jangoicoari diozun, zorra. Bai
aguitz andiagoa; bada zuc ce-
re anima cere gorputcean idu-
quia gatic, ecin daguiquezu que-
ñu bat ere, edo den gauzaric
chiquiena, orretan Jangoicoac

ez-

dagozten Otoitz-gaiak. 81

ez-laguntcera zure gorputz-anime. Berebat guertatuco litzaioque, bacarric egona gatic, zure animari; bada animaric gabeco gorputza, bezain gueldi egoin lizaque horduan zure anima, Jangoicoac laguntcen ez-pa-lizo bere gauzac eguiten; ta, animac eguiten duen, gucia, bere gorputcean arquitcen den demboran, ta guero gorputz hau ill ondoan, eguiten du, ez bacarric, baicic bere Jangoicoarequin batean.

Jangoicoac laguntcen ez-pa-lizu, ez luque maitatceric zure bihotzac, ez luque ezagueraric zure adimentuac; ez, eta oroitzapenic ere zure gogoac. Dituzun, oroitzapenac, ezaguerac, eta maitatce guciac, cere Jangoico onac laguntcen dizula, eguñac dira. Oroitcen ba-zara noizbait, aditu ceni-tuen, gaucez; ezagutcen badi-tuzu, len ecufincaco gauzac, eta

82 *Jesúsen amore-nequici*

eta gauzac maitatcen ba-dituzu,
eguiten dezu zuc hau gucia, ce-
re Jangoicoac emanicaco, in-
darra-requin, ta berac laguntcen
dizula.

Cerbait ecusico ba-dute
zure beguiac, behar dute zure
Jaunac emanicaco, indarra, ta
laguntza. Jaunaren indar hau,
ta laguntza bagre, ez dezu adi-
tucó hutzic, ez dezu aditucó
otlic; ez, eta sotoric ere. Jaun
berac laguntcen ez-pa-die, ez
dute artucó zure fudurrac lo-
reen usairic, edo bertce urriñic;
ez dute ortzac chiquitucó jate-
coric; eta uquitucó ez dute
zure escuac, munduan diran,
gauz-etatic bat ere. Guciracó
behar dezu zuc cere Jangoicoa-
ren laguntza, ta indarra; ta,
indar hau datorquizun artean,
úra aitu zaion, errota bezala,
gueldi-gueldiric egoin zara.

Behar dezu, Jangoicoaren
indar hau, ta laguntza, añafta
ar-

Legesten Oroitz-gaiac. 83

artceco, lo eguiteco, ta oarturic, eta oartu gabe eguiten dezun, gauza bacoitz-eraco. Amets bat ere izain etzenueque zuc, cere Jangoicoac lagantzen ez liola, lotan naf-tua dabillen, zure buruari. Ez lizaque zure barrenan janaria bein ostel, ta guero ezar-zain, aragui, printz, larru, ezcazal, edo ille eguitan, zurequin-barean, hari ez-palaz onetan ere zure Jangoicoa.

Hau gucia deus-er bat dola, deritzat nic, orain erran nai dizudan, gauza baten aldean. Orain-dañoocoan ecusi dituzun, ta, zuc-eguiten dituzun, gauz onetan ez-ecic, gaitortan ere behar dezu zuc cere Jangoicoac emanitaco, vicia, ta-indarra; bada, hau bague, oem daguquezu beatu bat ere. Ez die Jangoicoac gaitoei quentzen indar hau, ta vicitza, gauza gaitoren bat eguin nai dute-

84 *Jesusen amore-nequeci*

dutenean : lendabicitic eguin
guinduen gu gueren escucoac,
nai dugula , irabaz dezagun gue-
ren Cerua ; ta ez da , bere es-
cucoa, nai duena eguiteco , be-
har duen , indarric bague ar-
quitzen den , guizona.

Ez luque nai gure Jan-
goico maiteac , ez , eguin ce-
nezan zuc becatuic bat ere :
baña , eguin behar dituzun ,
gauz onac utzi , ta gaisto-eta-
ra macurtzen ba-zara , gogoa-
ren contra bad-ere , ta , vide
onean zu iduquitzeo , eguin
behar duen , gucia eguin on-
doan , uzten dizu , gauz one-
taraco eman cizun , indarric
gaizqui , ta beraren contra zu
valiatcea.

Idiquitzatzu noizbait ce-
re beguiac , eta ecusi zazu ce-
re Jangoicoari alde onetatic
ere zor diozuna ! Aingueruei,
Guizonei , ta gañeraco gauza
guciei laguntcen die Jangoi-
coac

Goac bere eguiteco andi, ta chiqui guci-etan; ta, zu baicic munduan ez pa-liz, bezain haf-tiz, ta contuz laguntcen dizu zuri cere-etan. Guciac, nai lu-que gure Jangoicoac, izan li-tecen onac, eta Ceruaren ira-bazleac; 'baña, eguiten ditu-zunac, eguin ditzatzun biho-tzez, ta nai dezula, ez dizu bor-chaz eraguiten bat ere.

Adirazten dizu, ongui dagoquizuna; adirazten dizu al-di oro cer, ta nola eguin behar cenuquen. Alde orretara zucen-teen zaitu, bihotza uquituz, videa eracutfiz, ta utf-vide-eta-raco beldurra cere gogoan far-tzen dizula; ta, oneraco nai-cunde bat zuc aguertcen asi or-ducu, emateu dizu bertan, ta gogoz al ere, hura eguiteco behar dezun, indarra, ta la-guntza. Hau eguin orduco, ta puntu oro eculia gatic zu zu-re Jangoicoac naicunde on ber-ria-

86 *Jesuseñ amore-naqued*

ria-requin , ez dizu ucatuco gu-
ci-guciraco behar dezun , indar-
ra , ta laguntza : an bertan emain
dizu , bai ; ta ori eman on-
doan , arquituco dezu zuc ce-
re Jangoicoa , gracia , ta lagun-
tza berriac , eta berriac eman
naiez betea. Necatcen ez dira-
nac dira Jangoicoaren indarrac ;
ecin-emalleagoa da gure Jan-
goicoa ; ta ematen digun baño,
guciago ematen ez-pa-digu ,
izaten da , guc escatu gabez,
ta ceren gure charqueriac era-
gozten dioten ematea.

Arquitcen ba-lu diru-
zaleac , nai duen guciraco , gu-
re Jauna bezalaco , indar ema-
lle , ta lagun on bat , aisa af-
qui , ta laster aberastuco liza-
que : bada emallearen indar-
equin ateraco lituque lur-peco
urre-cillar , ta diamanteac ; bai
ta , itsafoan ondatuac dautzan,
ondafunac ere , an acitcen di-
ran , perla guci equin batean ;
ta,

ta, oriec bildu ezquero, Espa-
ñaco, Franciaco, ta munduco
Errégue, Emperadore, ta ga-
ñeraco guizon aberats guciac
baño, aberatfago izain lizaque
diru zalea.

Ez da munduan orrelaco
indar-emalleric, eta bere indar-
laguntzac, artzallearen one-
raco, befteric bague, ematen
daquienic. Ez da, gure Jan-
goicoa baicic, behar den, gu-
ciraco indarrac orrela ematen
daquienic. Munduco ondasun
guciac baño, guciago valio du
AVE MARIA bat ongui erra-
teac. Goicetic arrats-eraño er-
ran ditezque, daquizun adiña;
edo, orien lecuan, eguin di-
tezque, oriec adiña, ta aguitz
guciago valio duten, bertce
anitz gauza. Egunaz bezala, ga-
vaz ere hari zaitezque gauz
ònac, eta ònac eguiten. Orre-
tan hari nai ba-dezu gau, ta
egun, ta beti, cere ill-arte gu-
cian,

88 *Jesusen amore--n:queei*

cian , entain dizu zure Jangoicoac , eta pocic al-ere , guci-guciac eguiteco , behar dezun , gucia : ta , Ceruco zure doacunderaco behar ba-liz , lurpeco , itfaloco , ta bazter guci-raco ondasunac biltcea , oriec bildu naiarequin Jangoicoac zu ecusi ezquero , emain liquezu , orretaraco beharco cenuen , indarra , ta laguntza ; ta emain liquezu zure oneraco ; bada ez du Jangoicoac zure gaucen beharic bat ere.

Orra certaco dagoen zurequin zure Jangoicoa : eguiten dituzun , cere gauza gucietan zuri laguntceco dago , naiz charrac izan ditecela , ta naiz andiac. Ez luque nai zure Jangoicoac , eguin cenitzan zuc , onac baicic. Eguiten du , eguin behar duen gucia , gaisfoac eragotzea gatic ; baña adirazten dizunari , belarriac itfiric , fartcea ba-zara zu cere gauza gais-

to

toetan, etzaitu uzten zu bacar-
ric, ez : zurequin da orduan ere
zure Jangoicoa, ta escutic za-
duzca, ta laguntcen dizu, ero-
turic dabillen semeari Amac be-
zala, edo damu, ta neque an-
dia-requin, Profetac dionaz (3):
ta ala ere dembora berean, edo
laster ematen dizquitzu gaizqui
eguiñaren damua, bihotzaren
illuntafuna, ta bere gogarguia,
edo inspiracionea, ezagaturic
cere eraqueric, eta gal-videa,
itzuli zaitecen gauz on-ctara;
ta, orietaraco behar dituzun,
indarrac eman naiez-ta naiez da-
go zure Jangoico maitea.

Nai onec daduca Jan-
goicoa zure bihotcean, zure
animan, ta zure ezur, zain, ta
zatiric chiquiencan. Nai onec
daduca alerta, erne, ta beti zu-
ri beguira, zuri ongui hau, ta
beste anitz gauz on craguite-
co, aldi onac, eta safoia gal-
tzeco beldurrez bezala. Onda-

D* sun-

90 *Jesúsen amore nequeei*

fun-zaleac ez dio bere aberaf-teati, Jangoicoac zuri adiña, beguiratcen. Lo datzanean, ta beste cembait aldiz uzten ditu arc, begui-etatic ez-ecic, gogotic ere diruac, gauzac, on-dafunac, eta aberatf-contuac: baña Jangoicoac ez du looric, ez du, beguiac zu gandic quentzeco, horduric: beti dagoqui-zu beguira, beti zaduzca etatic; eta beti dago, nondie ar-eracico dizquitzun, cere-gauz-eraraco behar dezun, indar sendoa, ta laguntza.

Zori onecoac gu, ta doatfuac, gure Jangoicoac guri bezala, guc beguiratcen ba-dio-gu gueren Jangoicoari! bada ez da erraz gure Jangoicoa guc ciñez ez maitatcea, ecusi ezquero, nola dagoen gurequin gure Jangoicoa, cein ongui beguiratcen digun guri, gueren Jangoicoac; eta gurequin gure Jangoicoac eguiten duena

dagozten Otoitz-gaiak. 91

duena : ez eta , eguin behar ditugun , gure gauza guciac ere zucen ez eguitea , Jangoico berac , gure oneraco , eman nai dizquigun , indar , ta laguntzarequin batean .

Indarrez , ta ondafunez ni betetceco , prest zauden , nere Jangoico maita-garria , noiz artean izan behar otedut nic , eroa baño , eroagoa ? Eroac pocic artcen ditu , ongui dagozcan , gauzac , gauza dagozcanac esqueintcen zaizcanean ; ta ez ditut nic artu nai , zu esqueintcen dizquidatzun , ta onguien-onguien dagozquidanac : bada urtean , illean , harteán , ta egun oro ; ta , egunean anitz aldiz ere , uzten ditut , hic , eman nai dizquidatzun , indarrac ; eta , emen , ta bertce manduan animac beharren dituen , gauzac . Ez da hau , ni , eroa baño , eroagoa izatea ?

Ala da , nere Jangoico maita-garria ; ecin uca de-

92   *Jesufen amore-nequeei*
 zaquet hau nic ! Baña ez da
 izain , ez , oro-bat emendic
 aitciña , ta datorren demboran.
 Nic utzico ditut emendic abre-
 ra , orain-dañoocoan itfutu , edo
 liluratu nauten , nere eraque-
 riac . Nic artuco ditut , bai ; ta
 bat ere galdu bague , zuc eman
 nai dizquidatzun , indarrac , la-
 guntzac , eta ondafun guciac .
 Ez ditut , ez , nic zu-gandic
 quenduco , nere beguiac , orain-
 dañoocoan quendu izandu ditu-
 dan , bezain aisa . Ezaguturic vi-
 cico naz gaur guero nere egun-
 etan , nerequin zaitudala zu ,
 ta zureac dirala nere izateá ,
 nere vicia , ta gañeráco nic di-
 tudan , nere gauza guciac . Noi-
 cean-bein bad-ere fartuco naz
 ni , naiez , ta gogoz nere biho-
 tzean , an zuri agur humillaç
 eguitera : fartuco naz , bai , an
 zuri zor dizudanaren alde , al
 ditudan , esquerrac ematera ;
 behar dudana , ta zu ganaco
 amo-

dagoxten Oroitz-gaiac. 93

amore andi bat zuri escatzera;
emen bertatic eguiten asitzeco,
zure Ceruan beti eguin gogo
dudana. Indazu nere asmo on
onetan, ill arte gucian iraute-
co gracia; bai arren, bai.

I.

DOMINE DEUS VIRTUTUM, QUIS
similis tibi? Ps. 88. 9.

JAuna ! ta non arquituco du-
gu guc, zu bezalacoric? Zuc
eguiñac dira Ifarra, ta beste
aiceac, zuc eguiñac itsafoac, eta
zuc eguiñac Munduan archi-
tzen diran, gauza guciac. Gu-
ciac dira zureac. Zureac dira
hurreco toqui, ta bazter guciac;
zureac dira Ceruac; eta zurea
da azquen Ceruco Tronua,
edo egon toquia. Baña cer
egon toquia, ta nolaco Tro-
nua ! Eguzquia, ta ill-arguia,
ta izar guciac baño, milla bi-
der

94 *Jesuseu amore-nequea*
 der ederragoa. Hau gucia de-
 zula, ecer ez duen, ta, non
 egon ez daquien, Errumes bat
 ba-ciña bezala, zaude nere bi-
 hotz char onetan! ta emen
 zaude, gau, ta egun, ta beti!
 Asqui lizaque, ni amorez choil
 urtua, edo ni bertan zoratu-
 ric uzteco, zure ontart andi hau
 guti bat ezagutcea. Eguin di-
 dazun ere ez nequiena beza-
 la, vicitu naz ni orain-daño-
 coan; ta, zure barrenean nen-
 goela, ta zu nere bihotzean
 arquitcen ciñala, oroitu ere
 gabe! Orregatic vicitu naz ni,
 vicitu nazan guisan, ta eran.
 Ez berriz, nere Jangoico mai-
 tea, ez onelaco dongue-que-
 riric! Ni vicico naz ni, nere
 Jaun on maitagarria, zu go-
 goan zaitudala, ta zu bein ere
 nere vistatic utci gabe. Nic eguin
 uste ditut gaur-guero nere gau-
 zac, zure gogara, edo alic on-
 guiena. Indazu arren orreta
 ra-

dagox ten Otoiz-gaiac. 95
raco behar dudana : bai, Jaun
andi on onguillea, bai arren, bai.

2.

QUIS TIBI IMPUTABIT, SI PE-
rierint Nationes, quas tu fecis-
ti? non enim est alius Deus,
quàm tu, cui cura est de omni-
bus. Sap. 12. 12.

GAI ditezque, nere Jan-
goico maitea, bai, gal
ditezque, zuc eguin-cenituen;
guizonac, eta bazterrac: baña
ez dira galduco, ez, ceren zu
izandu zaran orien galtzallea.
Ez da alabaña nion arquitcen,
zu bezalacoric, edo, zuc be-
zala; gauza guciac zaitzen di-
tuenic. Bai, nere Jangoico mai-
tea, bai; eguin minduzunetic,
orain artean, ez dituzu zuc bein-
tre ni gandic quendu cere be-
guiac, eta asmo zucenac! Zu-
te beguiratce onari, zor dior
nic,

96 *Jesufen amore nequeci*
 nic , eguin ditudanac baño , be-
 caru guciago orain-dañoco gu-
 cian ez eguitea ; bada , zuc zu-
 cendu ez-pa-ninduzu , macur
 ibillico nintzan beti , ta beca-
 tuz becatu ! Noiz ezagutu be-
 har ote dut zuri nic onetan,
 ta gañeraco gauza gucietan zor
 dizudana ? Noiz beguitatuco
 ote dizut nic zuri , zuc niri be-
 zala ? edo noiz gueldituco ote
 naz ni vicitz on batean , ta ne-
 re gauza guciac zu gana zu-
 centceco , ta zure gogara egui-
 teco almoan ? Izan bedi ber-
 tatic , nere Jangoico maita-
 garria .

Ay ! hau guertatcen ba-
 liz , orain diodan bezala ! Ah !
 cein doatsua ni hordutic , eta
 cein zori onecoa ! Norc niri
 aragotcico dit doacunde , ta
 zori on hau , nic nai izatera ?
 Sulececo nere etsai gaisto gal-
 garriac ? Onen lagun mundu
 croac ? nere aragui loi berotu-
 ac ?

ac? Ez, eta, nic nai ba-dut,
irurac elcar artua gaticere; ba-
da zurequin batean, irurac ez-
ecic, irur eun ba-lira ere, aisa
garai ditzaquet nic, zurequin
batean, nere lagun on Jangoi-
co maitea. Garaitu naiez nago,
ta orretaraco nere aldetic eguin
behar den, gucia eguiteco af-
moan. Zuc emana da, bai, orain-
go nere asmo hau ere, nere
Jangoico maitea: lagun zaquiz-
quit bada, gal ez dezadan, len
galdu ditudanen eran: edo la-
gun zaquizquit, hau gal-eraci
nai didaten, nere etfaiac ga-
raitcen: ta videnabar zai naza-
zu, orain daño bezala; ta adi-
raci zadazu bere aldietan, nic
eguin behar dudan, gucia
Bai arren, viciric naducazun
nere zucentzalle on-maitagar-
ria: bai.

*

*

* E

2.

IN IPSO ENIM VIVIMUS , ET
 movemur , & sumus. Act. Apof.
 17. 28.

AH, nere Jangoico andi-
 on maita-garria ! becatu-
 an nengoen guci-etan (eta ez
 ote nago orain ere ?), ni nin-
 tzan zure beguietan , mundu-
 an den , gauzaric itsufiena ; ni
 nintzan zure etsairic andiena ;
 ta al ere nerequin ciñan zu !
 nere animan ciñan zu ! nere
 gorputzean ciñan zu ! bai ta
 nere bihotz ustel gaitoan ere ;
 ta emen arquitcen ciñan zu,
 beste gauz-etan , edo to-
 quitan arquitcen ez--pa--ciña
 bezala ; ta emen arquitcen ci-
 ñan , ta arquitcen zara , zaran
 guci-gucia. Hau cer da, nere
 Jaun andia ? Etsaien iguesi da-
 biltza Guizonac: eta zu cere
 etsai-

etsairic andienaren barren barrenean sartua ? Certan zaude, ta certaco emen, nere bihotz char onetan ; edo cer billatcen dezu emen nere Animan ?

Cer billatuco du , guciegui nai digun , gure Jangoico maita-garriac , ez-pa-da gure ona , ta ondafuna ? Gure bihotcean dago gure Jangoico maita-garria ; ta gure animan dago , ta bietan dago , gure zai-ta zai bezala ; ta , gure oneraco diran , naicundeac guri gogoan sartcen dizquigula ; ta dembora berean dago , fasoia-
ren beguira bezala , guri ontcen laguntceco , gauza bacoitceraco behar ditugun , indar guciac guri emateco ; ta , eguiten ditugun , gauz onac gatic Ceruco ondafunez beteac gu iuzteco. Zori onecoac , fasoinaigarri onetaratcen ba-garagu ! Ez du , ez galduco fasoia-
hau , guciegui nai digun , gu-

E₂ re

100 *Jesusen amore-nequeci*

re Jangoico andiac, guc guero gal-erazten ez pa-diogu: erne dago alabaña; nai duena daguquena da; guc behar ditugun, indarrac eman ditzaquena da; ta bere jaquiunde, ta indar gucia-requin guc artu-al adina ongui eguin naiez dagoena da. Ongui eroac gara gu, onelaco lasoi-etatic bat ere gal-erazten ba-diogu gueren Jangoico ecin-onguille-agoari!

Ez atren, nere bihotcean arquitecen zaran, nere Jaun andia! orrembat oraindañocoan zor dizudan ezquero, ez nazazula erortcen iurci, eraqueri onen galgarrian! Indazu, gaur-guero zutaz maiz, ta behar den, eran oroitceco, gracia. Indazu nere oneraco nai andi indartfu bero bat; eta lagun-zaquizquit, ongui, ta zucen eguiten, orretaraco diran, nere gauza guciac; eta inda-

dagozten Otoitz-gaiac. 101
indazu videnabar, orain-daño-
coan ori eguia ez dudalaco,
damu, ta urriqui ciñezco
bat. Urriqui damu, ta zure
laguntz onen esquean nator
hitcez, ta bihotcez erraten
dudala: NERE JESU-CHRIS-
TO, &c.

- (1) *Oculi Domini multò plus
lucidiores super solem, circums-
picientes omnes vias hominum,
& profundum abyssi. Eccl. 23. 28.*
- (2) *Etsi illa oblita fuerit, ego
tamen non obliuiscar. Isai. 49. 16.*
- (3) *Prohibiisti mihi laborem in ini-
quitatibus tuis. Isai. 43. 24.*

101 *Jesufen amore nequeci*

Bl.

BIGARREN

LIBRUA.

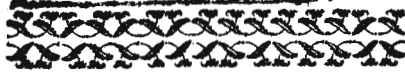
JANGOICOAREN GUIZON EGUITEA, TA ANT-DEMBOYA.

NOl erebait ecusi dugu, batetic gueren charqueri galdua, ta bestetic gure naren betico izate ecin-andiango edet berea; ta al-ere jaun berari guc zor diogun, onguinaia, ta amore bazterric baguecoa. Orain, hau obequi ecusteco, ecusi behar ditugu, Jangoico berac, gure oneraco guizon eguin cenetic, eguin dizquigun, cembait gauza, ta ontarte, ta lembicico lecuana, edo oraingo bigarren Libru ontan

tan

104   *Jesusen amore-nequeci*
tan Jesuseh guizon eguitea ; ta,
guizon eguin cenetic, oguei ta
amar urteta-rañoco demboran
gu gatic eguin izandu zuena.
Asi gaitecen guizon-
eguitetic ; eta ecus
dezagun, certaco
cen gure Jauna-
ren guizon
eguitea.

AMABI--GARREN

OTOITZ-GAIA.

ADANEN UTSAC ATE-
ratzea gatic , eguin cen
guizon gure Jangoico
maita-garria.

A Danec bere gaizquia-re-
quin , edo , Jaunaren Le-
gucan eguin zuen uts arri-
garria-requin galdu zuen bere
on anitcen artean beretzat , eta
guretaco , gucioc (Ceruraco
bagara) behar dugun , Jauna-
ren gracia , ta aditquide-tafuna:
ta Adanen uts hau ateratcea ga-
tic , edo guretzat irabazteco ,
ar gatic guc galdu guenuen ,
gra-

206 *Jesusen amore-nequeci*
 gracia, ta graciac dacarren, ef-
 tua, ta derecha, eguin cen
 guizon Jangoico Semea, ta
 guizon eguin cenetic ill arte
 gucian eguin zuen, libru onet-
 an, ta urrengo-etan adiracico
 duguna. Bere lan onetan JE-
 SUSI zor diogun amorea eza-
 gutcen asteco, asico gara ADA-
 NEN becatutic; eta otoitz-gai
 ontan ecusico dugu ADANI be-
 re becatua gatic guertaturica-
 co nequea.

§. I.

ANITZ DA BERE BECATUA GA-
 tic Adanec galdua.

ILI bague, vici beharrac ci-
 ran, gure guraso, ADAN, ta
 EVA, Adan Evac eguin ez-pa-
 liote beren Jangoicoari, eguin
 cioten charqueria. Eguin zuen
 gure Jangoicoac ADAN, eguin
 zuen EVA, ta biac eguin cituen
 be-

bere Ceruraco. Eguin horduco eman cien bieci, lurrean vici cirafio, aifa, ta ongui vicitceco, behiar zutena; bada eman cien lurreco Paradifua, ta Cerueo inocencia, justicia originala, ta gracia. Ba zuten Paradifuan (ta doairic al-ere) Adanec, eta Evæ, jateco, edateco, ta gauza gucietaraco, nai adina, bat-ta anitz, eta anitz guciago ere. Ezutzen horduan gaitzeraco macurtasunic bat ere; eta gauz onac aifa eguin citzaquen beren inocencian, ta zuten gracia-requin batean. Eguiten ba cituzten cembait demboraz, eramain cituen beren eguille-Jangoico berac emengo Paradifutic Ceruco Paradifura; ta eramain cituen erioaren ortcetara gabe; ta emain cien an eternidade gucico atseguin-contentua, ta feculaco gloria. Orobat guertatuco cequien bien ondorengoci, ondorengoac

108   *Jesusen amore-nequeci*
goac ere , biac bezala , ongui
vicitcen ba-ciran beren aldart-
horduraño ; ta contatuac izain
ciran ondorengoan artean, gai-
tcera macurtuco ciranac , *EVA*,
ta *ADAN* ongui vicitcera.

Orra lendabicitic guc gue-
ren Jangoicoari zor diogun, on-
tarte , ta favore arri-garria. Zo-
ri onecoac gu , lendabicitic gu-
re gurafoac ain aisa , ta ain
ecer-eza gatic galdu ez-pa-ligu-
te ! Oriec ori guri galdu arren,
dugu , Cerna irabazteco , gue-
roz guc daramagun , neque , ta
pena gucia : ta on ala-ere ira-
bazten ba dugu azquenean, gue-
ren neque , ta pena guci-equin
ba-d-ere !

Eimen vici ceño , etzuen
jan behar Adanec , Jaunac be-
reci cion , arbola baten fruta-
tic (*ONAREN* , *TA GAITZA-
REN JAQUIUNDECO ARBOLA*
cen , arbola debecatuaren icena).
ONETATIC JATEN BA-DUC , er-
ran

ran cion lendabicitic gure Jangoicoac Adani, *GALDU*CO duc, nic nere naiez eman diedan, gracia, ta inocencia; galduco duc, here graciac hiri ematen dien, Ceruraco escua, ta derecha, galduco duc hic here vicitza, ta ill beharco duc here hume, ta ondorengo guci-guciequin; ta (*JESUS*, ta bere *AMA* ez) beste guciac egoin dituc, vicitcen ali horduco, hire becatuaren loiean itfustuac, eta galdu-ciquinduac; eta, hic ori ez eguitera, jaioco dituc oriec inocencian, ta graciaz beteac. Beguiroc bada cer eguiten ducen. Hitz bian aditaci cion gure Jangoicoac Adani hau gucia; bai ta anitz gueiago, ta gueiago ere.

Norc etzuen usteco, Jangoicoaren mehachu onec beldurtuco zuela *ADAN*; quenduco ciola arbola debecatua gana urbiltceco gogoa; ta etzuela

110 *Jesusen amore-nequei*

la haren frutaric probatuco
Mundu gucia gatic ere ? Baña
cer guertatu cen ? Gauz arri-
garri bat ! Mehachu hau aditu,
ta laster , Jaunaren erra-
naz , Jaunaren eguinaz , ta Jau-
na gantic uste cituen , lurre-
co , ta Ceruco ondasun andiez
caloric eguiten etzuela , jaten
du Adanec arbola debeatutic ;
eta guertatcen zaizca , aditu di-
tuzun , malhur , ta calte gu-
ciac ; bai ta aguitz gueiago , ta
gueiago ere : bada haren jate
galdutic datoz , Adanec berac
ecusi cituen , ta gueroz guer-
tatu-ricaco , ta oraindic etor-
quizun arquirzen diran , ne-
que guciac.

Ah nombait , *ADAN*,
ADAN ! Orren guti beguiratuco
cenien cere burnari , ta guri
tristeoi ! Orren aisa galduco
guinduzun , ta bocadu bate ga-
tic ! Ambat costatzen cequi-
zun , behar etcenuen , fagar,
edo

Lagaxton Oroix-gaiac. 111

edo fruta bat uztea, escuetan cenituela Paradifuco beste guciac? Costuzco gauzaren bat izan baliz ere ori zuc uztea, etzen asquico, ambat zor cension, cere Jangoicoac zuri alamanatzea? Zure esquer-gabetafunaren char itfusia!

Ah nere *JESUS* maitea! ta aguitz ederragoa da, nic ascotan, ta anitz aldiz eracutfi izandu dizudana? Ez nezaque eguin nic ere, cembait aldiz beintzat, *ADANEC* bezain aisa, edo, anitz necatu gabe, cere Leguean niri zuc escatzen didazuna? Etzen asqui, ta sobera bere becatua gatic *ADANI* guertatuaren berria, ni centzarazteco, ta Legue garbi orrec dionna niri eraguiteco? Certan nabill bada, edo ceren beguira nago? Ez ore naz orain badere mudatuco? Bai baldin bere; bai, *JESUS* maitea, bai, zuc sendorqui laguntcen didazula.

§. II.

§. II.

*ANDI ARRIGARRIA DA ADANEN
becasuaren castigua.*

ARbola debeatutic jan hor-
duco , ezagutu zuen
ADANEC ; bai ta , berac jan on-
doan, *ADANI* jan-eraci cion *EFAC*
ere bere beharra , ta eraqueri
ecin-galgariagoa ; bada Ezagu-
tu zuten batac , eta besteac, gal-
du zutela , beren Jaunac doa-
iez emanicaco gracia , ta , zu-
ten , inocencia ; ta arquitzen
cirala becatu pean , ta Jauna-
ren etsai eguinac ; eta , oartu-
ric , etzutela soñean deus , lot-
fatu ciran biac ; eta , beren al-
quequizuna quen-eraci naiez , ef-
tali ciran nol ere-bait , picutic
arturicaco , cembait ostoren
soñeco circilla-requin. Onetan
daudela , aditcen dute , an ce-
billen, beren Jaunaren ofsa , edo
hit-

hitza ; ta ematen diote bertan iguefiari , ta gordetcen dira , al-
duten bezala. Orra gaizquiaren
lagunac ! orra gaizquiaren on-
dorengoac ! *LOTSA* , *ALQUE-*
QUIZUNA , ta *BELDURRA*. Ez
dituzu eculi zuc ere cere bai-
tan noiz , edo noiz ? Bai nol-
qui , ta gaizquiren bat eguin
dezun , aldi oro ere , naiz hitcez-
coa izan cedilla , edo lanezcoa,
naiz gogo utfezcoa zure gaiz-
quia , ta charqueria.

Hitz eguin cien Jaunac
biei beren gorde-toquira ; ta
adiraci cien , eguin berric ar-
quitcen cen , beren utfaren it-
sustafuna ; ta eman cion ba-
coitzari , cegocan , sentencia.
Efan cion bein *EVARI* : *BAI?*
JAN dun erorrec , eta jan-eraci
dion *ADANI* , nic biei debeca-
tu niznen , araco fagar , edo
arbolatic ? Oroituco haz ba-
da , vici-azaño. Hic izain di-
tun , bai , here demboran ne-

E* queac

114 * *Jesusea amore-nequeci*

queac nequeen gain, quezcac
 quezquen ondo; ta erditce go-
 gorrac gogorrequin: ta, ceren
 here buruz ibilli hazan, ta gaiz-
 qui, ta galdu dunan herequin
 batean here guizon hau, gui-
 zonaren escu-pean egoin haz
 beti, ta eguiten ditunala, nai
 ez-hituquen, gauzac, eta lanac.

Itzultcen da guero jaun
 bera *ADANE* gana, ta erraten
 dio oni ere: hic, nere erranac
 alde bat utciric, eguin duc he-
 re Andre galgarriaren errana;
 ta jan duc hic ere, nic hiri de-
 becatuic, utci nien, Arbola-
 tic? Orain artuco duc, orain,
 here lan eder onen irabacia.
 Lurrac, hi nor izatera, berez,
 edo maneatu, ta ondu gabe
 ecarri behar cien, zuec ongui,
 ta nola nai vicitceco, emen
 lurrean behar cenuzten, gu-
 cia. Ez haz izandu hi, ez, izan
 behar huena. Ez duc hic eguin,
 ez, nic manatu nienic. Eguin
 duc

duc hic here gogo gaistoac
eman diena : ta , nere gracia , ta
adifquide-tafuna galduric , eguin
haz hi , here becatua gatic , nere
erfai gogor beltz-itfufi , ta gal-
du. Bada hic eguiñen dituc ,
bai , emengo aldiac ; eta , Pa-
radifutic ateraric , nic utcico
haut hi nequezco bazterrean,
ta lur madaricatuan : jan-eda-
nen ba-duc , an billatu beharco
dituc here janaria , ta edarias
ta billatu beharco dituc , ma-
iz , eta galanqui necatcen haza-
la. Icerditaraño harico haz , lur-
ra maneacñen , ta al-ere cem-
bait aldiz beintzat , arantzac ,
elorriac , eta videgabeco gau-
zac emain derozquic here fur-
rac , labore. lectuan ; eta hordu-
an hire janaria izain duc ga-
naduarena , edo belarra , edo
anitz-anitz ohea ez den , gau-
zaren bat. Hire neque-icerdiac ,
ogui zati bat , edo behar den,
beste cerbait biltceco , irauñ
be-

116 *Jesusen amore-nequeei*

behar dic , ill adin artean : ill behar duc hic ; eta illen dituc hire ondorengoac ere , hire jate char , ta becatu galgarria gatic. Orra Jangoicoac eguin ciezten , carguen mania , ta sustancia ; ta orra Jangoicoac *ADAN* naigabetuari , ta *EVA* galgarriari emanico sententia , ta castigua ! Ecuften dezu cein izugarria !

Gaur aguertcen ba-liz Jangoico bera gure contuac artcera , cer errain ote lioque gutatic bacoitzari ? Cer carguac eguinen lizquiguque , orain-dafinoan guc eguin ditugun , utf-eguite , ta charqueriac gatic ? Cembat , eta cembat becatu-requin emain lioque bacoitzari bere beguictan ! Cein itisufiac aguertuco ote liraque oriec , eta cein videgabetoac ! *ADANEC* bat eguin-orduco , an zuen bere gain bere Jangoicoa , ta aditu zuen , nor-nai aritce-

CO,

dagozten Otoitz--gaiak. 117

co den , ta zuc cerorrec eculi
duzun , sentencia. Aguertcen
ba-liz orain , guri dagoquiguna
guri ematera , gutaz cer izain
ote lizaque? Bertan nosqui guel-
dituco guiñaque ill-otzac , eta
betico galduac. On utsez , orain
ifsillic dago gure Jangoicoa ; ta
beguira bezala dago , centza-
tzen ote garan , gueren gau-
zac garai onean prestatcen di-
tugula , contu onac emateco.
Zori onecoac , mugaz , ta luza-
tu gabe orretaratcen diranac!
Orientatic izain gara , gaizqui
eguiñaz damuturic , onguitzen
ba-ditugu gueren eguitecoac.
Ori da , guc emen beti eguin
behar duguna. Nic beintzat
eguin uste dut , eta bertatic al-
ere , nere Jaunac artan lagun-
tzen didala ; ta erditxi uste dut ,
artaraco escatcen diodan , be-
re laguntza. Indazu bada , ne-
re Jaun maita-garria , bai ar-
ren , bai.

§.III.

§. III.

LATZ ILLUN-GOGORRA DA ADANEC bere becalua gatic izandu zuen, damu--urriquia.

MAnatcen dio bere Jaincoac ADANI, atera daquiola Paradisutic, eta doala bere becatuari dagocan, sentenciac diona eguitera, edo lurra maneatuz, ta nequezco icerdia-requin bere jan-edana, ta gañeraco behar dituen, gauzac billatcera. Ateratzen da andic ADAN ifsill ifsillic, eta berequin bere Andre Eva daramala. Baña cein illun, ta triste atera ote cen andic Adan? Cembat naigabe-requin? Ez ote cerien negar-malcoric haren beguiei? Eta cer asmoac ote ciran, haren gogoan horduan cebiltzamac? Norc hau adiraci? Jaquintsua cen ADAN, izandu bada

da munduan bat ere : ta bertatic ezagutu zuen, galdü zuen, Paradisutic, eman cioten, baztererra cijoana. Paradisua cen alabaña, jangoicoac bere adifquide maitéci prestatu cien toqui eder bat ; eta toqui guizon batec, atseguin—contentuz betteric vicitceco, defea citzaqueen, gauza guciac cecartciena : ta, toqui onen lecuan, Adanec zuen, lurra, lur maradicatua cen ; ta lur, gauz on cembait dacartcienean, nequez, ta icerdiz eracartcen zaizcana.

Ah **ser** trucada trucada hau *ADAN* becataria-rendaco, ta onen hume galduentzat ! Ecuñi zuen *ADANEC* cer cen Paradisua. Ba-cecufan, onen ordezen ematen citzaion vici toquia : ta ezagutu zuen, guc ez bezala, bere becatua gaticaco trucada ; ta trucad onetan hanc, eta guc galtcen guenena ; ta galtcen guenuela beti-betico ; ta gal-

820 *Jesufen amore-nequecè*

galtcen guenuela , calte arri-
gariac andic cetozquigula; ba-
da Adanen trucada gaiftotic
datozquigu, izaten ditugun, eri-
tafunac, naigabeac , quezcac, eta
malhurrac ; bai-ta humeen es-
quer-gabetafunac, auzocoe, erri-
ertac, guertatcen diran, eriotzac,
eta gañeraco, becatutic datocen,
videgabeac , eta , ecusten ditu-
gun, lan gogorrac, auciac , gor-
rotuat, eta neque-icerdiac. Oriec
gogoan artu ezquero (artuco
cituen bezala) , cembat izain
ciran , *ADANI* bere bihotza in-
gurutuco cioten , illuntafunac ,
ay ! gogorrac , eta tristurac ?
Norc hau adiraci ? ta norc eza-
gutu ere ?

Eta bitartean cer eguin ore
zuen , Andre gaifo , *EVA* mim-
bercac ? Cer eguin cezaquen ?
Negar, ta negar ! Ezagutzen zuen
alabaña , berac zuela trucada
gaiftoan obenic guciena : bera
cela , lenenic uts-eguin zuen,
be-

becataria : bera cela , **ADAN** tentatu , ta becatari eraguin zuen emaztequi galgarri gaitoa ; ta bera (Jaunac cionaz) neque , ta perellic gogorrenac ecusteco cegoen , emacumea .

Paradisutic ateratcean errain zuen **EVA** nimbereac ; eta errain zuen , negarra ceriolas **NORC** arindu ninduen ni , fenarra utci , ta bacarric an Paradisuan ibiltceco ? Egondu baintz ni Adanen beguieran , edo onen vistan , ta bazterrean , fuguea , edo , fuguearen ichuran , fulececo etsai mardaricua etcen asico nerequin hitzquetan , asi cen bezala ; ta ni gaur egoin nitzan nere Paradisuan , atsecaberibague , ta virtutez , ta contentuz betea ! Arindu nintzan , bacarric ibiltceco ; ta , Paradisuco bazterrac ecusten nembilela , an aguertu cen nere etsai engañaria ; ta , ongui nai ci-

122 *Jesufen amore-nequeei*
 dalaco idurian , ta urricalduric bezala , gald-eguin cidan: nola bada , ta cer gatic debecatu dizue zuei ceren Jangoicoac arboletaco fruta ? Arbola batar batecoa debecatu digu; eranzun nion nic ; eta ori ere debecatu digu , guerra ez daquigun andic jatetic ilteca. Eraqueria da ori , erran cidan an bertan nere etfaiac , eta enganü aguena : ori guertatu lecuana , ortic zuec jan orduco , jdiquico dira zuen begniac: icufico dezue cer den onguia ; ta cer den gaizquia ; ta izain zatazte zuec , Jangoico bera bezalacoac. Orrembat züen on ecin ecufiz , debecatu dizue ceren Jangoicoac , zori oneco ceren jate ori ; jan zazue , arduraric , edo beldurric bat ere gabe ; ta guertatuco zaitzue , nic orain zuri erraten dizudan, guci-gucia.

Ay ! etfai galgarri mada-
 ri-

ricatua ! nic horduan hari erra-
tera ; eta eman ba-nio berta-
tic iguesiari , ta igues-eguin ba-
nu , ADAN arquitcen cen , to-
quirano , etcen guertatuco , ez,
guertatu zaidana , ta egoin ez
nintzan gaur , nagoen , trance
gogor onetan ! Baña berez arin-
tcen denac , aitzina eramane oi
bere arinqueria ! ta ongui eri-
tzi emaztequiac laudarioari , edo
laufenga eroari ! Goratcen di-
tut , ar gandic nic hau aditce-
an , nere beguiac (ez nintzan
itsutuco , orretara baño len !).
Ecuften dut arbola debecatuco
fruta : ta , ecusi-orduco , idu-
ritcen zait guztiz eder-goifoa.
Beguien ondoren an cen be-
reala nere gogo gaitoa , ta jan-
gura ; ta , biei cerraiquiela , ne-
re escu , ara baño len , erreric
guelditu behar zuquena ! Artu,
ta jaten dut nic neronec ; eta
neronec jan-ondoan , jan eraz-
ten diot nere fenar ADAN ,

124 *Jesusen amore-nequeei*
nerequico bera-eguiari ! Jan-or-
duco , idiquitcen dira senar-
emazte bion beguiac. Certaco
ote , baldin badaquizu? Gal-
duac garala gueroc , ecusteco;
ta ecusteco videnabar , galdu
ditugula gueren ondorengo ja-
io-quizunac.

Norc (ecusi ez-pa-lu) er-
ran cezaquen , nic nere eguin
berrian ; nic , naturalezaren , ta
graciaren doai ederrez apain-
duac ; nic gaitceraco batere
macurtafunic gabecoac ; nic
oneraco jaioac , nai nuen gu-
cia nere escuetan nuenac ; nic,
nai-gaberac etcen,Paradisuan vi-
ci beharrac , eta nic Paradisu-
tic , ill gabe , seculaco gloriara
igateco eguiñac ; norc (diot
berriz ere), norc erran cezaquen,
nic hau gucia , nere naiez gal-
duric , etorri behar nuela , orain
daducadan , egoera illun beltz
galgarri onetara ?

Orra bada : onetara naz
ni ;

ni ; ta laster al-ere , edo , Jangoicoac eguin ninduenetic , hor-
du gutiren buruan ; bada guti
dira Paradisuan nic eguin ditu-
dan , horduac. Onetara naz ni,
bai ; ta ez ecin egonez zori one-
co nere Paradisuan : bada ba-
nuen nic an , behar nuena , ta
gueiago ; ta ez ninduen nire-
re Jangoicoac andic ateraco ,
utci ba-nio gueldiric , eta uqui-
tu gabe , behar ez nuen , ta
berac debeatua cedican , ar-
bola bacar bateco fruta. One-
tara naz , bai ; ta onetan nic
neronec ecusi behar ditut , ne-
re Jaun zucenaç adiraci d'zqui-
dan , neque-icerdi , erditze go-
gor , ta ecin erran al adiña lan,
ta oñace ; ta , oriec ecusi on-
doan , ill behar dut nic nai , ta
ez ; usteldu beharra da , ta,
izandu ez-paliz baño , gueiago
agueri ez dela , guelditu be-
harra nere gorputz char hau ;
ta , hau erioaren ortzetan utci-
ric,

126 *Jesusen amore-nequeci*

ric , joain da nere anima...no-
ra ote? Ay hau pena ! hau , vi-
ci nazan arteco , nere nequea!
ez jaquin nic , ez-eta jaquinen
ere , bere gorputz-etic hau ate-
ra artean ! Eta certara joain ote
da, fuleceratcen ba-da ? An quif-
quiltcen , ta erretcen beti , ta
beti egotera. Orra EVA gaiso-
aren horduco quezca , ta nai-
gabezco beldur izugarria ! Eta
becatuan arquitcen den , edo-
ceinena ? Daraman , videa utci
artean , era berecoa. Utcı ote
dut nic , nere becatuac ar-era-
ci cidatena ? Bai , baldin-bere!
Ala guerta dedilla , nere Jan-
goico maita-garria : ta guer-
ta dedilla , nic berriz or oñic
fartu gabe , mundu galgarri
onen atzapar-etatic iguel-
eguitea : bai arren ,

bai.

1.

A MULIERE INITIUM FACTUM
est peccati, & per illam omnes
morimur. Eccl. 25. 3.

L Embicico emaztequiac gal-
eraci zuen bere senarras
ta, bere senarra-requin batean,
galdu guinduen, bien etorqui
gucioc; eta aurtiqui, edo bo-
ta guinduen erioaren atzapar
gaisfo-etara! Izan nai ez du-
tenac, lembicico galgarri onen
eraco galduac, utci beharco
dituzte era bereco beren ibilli-
erac, eta beguien arin queric:
vici beharco dute, beren toqui-
an, edo beren Jaunaren Le-
guea beren gogotic uzten ez
dutela. Bebiltza bada, emazte-
quiac ez-ecic, guizaquiac ere be-
ren videz; ta vide, ta lagun
gaisfoen iguesi. Ori ceren egri-
etzuen, galdu cen ADAN lu-
reco

¶ 28 *Jesusen amore-nequeei*

reco Paradisuan ; ta galdu cen bere emaztearen hitz bi aditu horduco, beste tentacioric gabe. Cer güerta daquioque bada, Paradisutic urrun, ta etsai galgarriz, ta griña gaitoz inguruturic dabilenari, erne ibilliz, ongui beguiratuz, ta hordu oro efcatzen duela bere Jaunaren laguntza, ta gracia, uzten ez-pa ditu Cerura beguira bere asmoac, ara cucentzeco guero bere oñac, eta gauza guciac ?

Norc daqui cer ? Arquitzzen da alabaña alde gaito-etarra guztiz macurtua, ta araguia-
ren loiqueri-etaraco tirricacioz betea. Zori onecoac, oriec garaituz, beguiac itfiz : ocafione char-etatic igues-éguiñez, ta, alic onguiena pauluac zucenduz, garbiro vici diranac ! Ah, ni, gaur-danic ba-da ere, eguiten ba nintz orietatic bat, edo orien lagun ! Indazu arren, ne-

lagoxten Osoitz-gaiac. 129

re Jangoico maite , ni gatic
guizon eguiña , orrelaco-eta-
tic izateco., behar dudan , zu-
re indar gucia , ta laguntza.
Escarzen dizut, bai, nere, orain-
dañoço , utf-eguite gucien da-
mu andia-requin, ta uts berri-
ric ez eguiteco afinoz, ta go-
goz beteric arquitzen nazala.
Ez niri hau ucatu , JESUS mai-
tea ; ez, arren ez.

2.

EMISIT EUM DOMINUS DEUS
*de Paradyso voluptatis , ut ope-
raretur terram, de qua sumptus
est. Genes. 3. 23.*

ORra bere becatu esquer-ga-
becotic ADANec atera
zuen ondafun gucia ! Bere Jau-
nac on utfez emanicaco gra-
cia, ta Cerueco doaiac galduric,
errumes behartsu baten ichu-
ran , Paradisutic hordu-gaiftoan
atera-

130 *Jesusen amore-nequeei*
 ateratcea ! Certara ? Lurra ma-
 neatcera ! Nola, tiste dezu ? On-
 gui necatuz , ta icerditan goi-
 cetic arratserañõ dabilela ; ta
 dabilela, bere gogotic utci ba-
 gue , nondic datorquion lan
 gogor hau : ta, bere neque lan-
 icerdi gucien buruan , berari
 guertatu beharra , edo certan
 guelditu beharra cen , berequin
 ceraman , bere gorputza. Non-
 dic zuen , baldin badaquizu,
 ADAN gaifoac bere gorputza?
 Lurretic. Eta certan guelditu
 beharra cen ADANen gorputz
 hau ? Guelditu cenean ; edo
 lurretan , ta auts eguiña.

Ay, ADAN, ADAN!
 Ah zori tristeco guizona ! Pa-
 radifüco atseguin-gusto gucieta-
 raco jaioa zu ; ta, orco cere gus-
 to-atseguin-contentuen artean
 vicitcen ba ciñan cembait dem-
 boraz, behar cen, eran , eta zure
 Jangoicoac escatcen cizun beza-
 la, Cerura beharra zu ; ta Cerura
 be-

beharra, ill-ere bague, ta conten-
tuz beteric arquitecen ciñala ! Eta
galdu zuc hau-gucia, deuf-ez bat
bai-liz bezala ; ta galdu zuc, bo-
cadu char bate gatic ! Non ce-
nuen zuc horduan cere burua,
edo non zuc cere adimentua ?

Ah nere JESUS maitea !
ta non nuen nic nerea , ADA-
nen ondoren nembillenean, edo,
nere gogo galduari atseguin
eguitea gatic , galtcen nuenean,
ADANec bezala, Ceru bera, edo
Ceruraco estua , ta derecha da-
carren, gracia ? Ta galdu ez-pa-
nu , ADANec baño , guciago-
tan , edo bein baicic , etcen
izain , izandu den , bezain bu-
ru baguecoa , aldi artaco nere
eraqueria ! Baña nic galdu dut
hau , nere Legueco gauza lar-
rietan atseguin-dudan , aldi
oro , edo becatu larri bacoitza-
requin ! ta galdu dut , deuf-ez
bat baicic , galtcen ez-panu be-
zala , ta atseguin-contentu , ta
poz

132 *Jesufen amore-nequeei*
 poz andia-requin! Ay JESUS!
 ez luque, ez, galduco ADAN-
 ec, galtzeco ba-leduca bere
 Paradisua! Ez, eta nic ere ne-
 re becatu berri-equin Ceruraco
 nere derecha, ta gracia! Hari
 urriquitu citzaion bere beca-
 tuaz; bai, ta niri-ere nere gu-
 cie. Gucien damuz beteric na-
 tor gaur zure oñetara: Barca-
 mentu esque nator, ta ongui
 vici naiez-ta-naiez betea. Inda-
 zu onetaraco behar dudan, gu-
 cia; bai, ta nere orain-daño-
 co utfen barcamentua ere. Bai
 arren, Jesus maitea, bai.

3.

*IPSI AUTEM, SICUT ADAM,
 transgressi sunt pactum: ibi pra-
 varicati sunt in me. Osee 6.7.*

L En batean Profetaz erraten
 zuen gure Jangoicoac:
ORRA Israelco gendeac egui-
 ten

ten dutena ! Adanen guifan ur-
ratu dute , ta autsi beren hitza,
ta nere Leguea ! Bada promi-
fioco bazterretan vici dira, gen-
til barzuec vici litezqueen be-
zala , ta nitaz caforic eguiten
ez dutela ! Elcar ecin ecusi dute-
la daude , ta minduric , guizon
odoltuen eran ! Nori berea
quendu naiez dabilitza ; aragui-
co loiez ciquinduac dabilitza ; ta,
ni aldebat utciric , artu dituzte
beren Jangoicotzat , maite di-
tuzten , gauzac ! Orra cein ar-
ritcecoa den , nere ISSRAEL-
darrac eguiten dutena !

Hau da Jangoicoac hor-
duan bere Profetari erran era-
ci ciona. Eta cer ote da egun-
go egun-etan adiraci lezaque-
guna ? Ez da munduan arqui-
tzen horduco Israel-darren era-
co genderic bat ere ! Ez da gue-
roz gend-artean lapurreriric ?
Ez da aserretzeric ? Ez da gais-
taqueriric ? Ez da ciquinqueri-
nic ?

134 *Jesufen amore-nequeci*
 ric ? Ez da beste guifaco beca-
 turic ere ? Aguet bitez , cerbait
 orrelaco beren vician eguin ez
 dutenac ; eta ecufico dugn , cein
 bacan-bacanac diran oriec , eta
 cembat , eta cembat , gañera-
 co becatari gaistoac ! Cen-eta-
 tic ote zara zu ? behar den eran
 yici diran , on-etatic ; edo be-
 catari char gaisto-etatic ? Gail-
 toetatic , Jangoico maitea , gail-
 toetatic ; eta gaistoen artean
 ere gaisto-enetatic ! Bada con-
 ratuac dira , zure Mandamen-
 tuetan , bein , berriz , ta asco-
 tan nic urratu ez ditudanac !

Eta cer izain cen nitaz ,
 edo non egoin nintzan ni gaur ,
 ta , etorquizuna den , gueroco
 secula guci-gucian , zu , nere
 Jangoico maita-garria , ez etor-
 tcera , etorri zaran eran , edo
 guizon eguinic , ni , ta ni be-
 zalaco tristeoc , gueren gaista-
 querien catectatic ateratcera !
 Ah baña ! atera ote naz ni , al-
 ere ,

ere orretaco cateen atzapar ar-
tetic? Nere nai gabez izandu
da ni ez ateratcea, orrelaco
catetan arquitcen ba-naz orain
ere; bada nor-nai ortic atera
diteque, zure laguntza-requin
batean; ta zuc, nai duten, gu-
cici ateratcen laguntcen diezu,
naiz gavaz dela, ta naiz egu-
naz; bai, ta edocein horduz,
ta pintuz ere. Orain beintzat
autsi naiez nago ni, era orre-
taco nere cate izugarriac. La-
gun zaquizquit zu, nere Jan-
goico maita-garria, oraingo ne-
re lan on onetan; ta indazu
damuz, ta urriquiz errateco

gracia: NERE JESU-CHRIS-
TO JAUNA, &c.

AMA-

136 *Jesufen amore-nequedi*

AMAIRU--GARREN

OTOITZ-GAIA.

GUIZON EGUIN BAÑO,
 len aguertu zuen gure Jan-
 goicoac becatarien ganaco
 bere urrical-tafuna.

ANdia ba-cen ere , etzen,
 zucen--videric baguecoa
 ADANen, ta Evaren becatua.
 Zucen-videa cen gure Jangoi-
 coa guizon-eguitea , ta , guí-
 zon eguin ondoan , artu citu-
 en, neque gogor, ta odolezco
 eriotza-requin becatuaren zor-
 rac ateratzea. JESUSen neque
 eriotz hau izandu cen , Gen-
 tilen iritziz, eraqueria , ta Judu
 arrotuen escandaliza : baña be-

F* ca-

138 *Jesufen amore-nequezi.*
 catuaren zor andiac escatcen zu-
 ten, bezalaco erremedioa], edo
 zucen-vida. Dembora joan
 cen ADANen becatutic, gure
 Jangoicoa guizon eguin cene-
 co; ta, beren zucen-vidiaz et-
 firic, gal-etcitecen Adan berà,
 ta beraren ondorengoac, aguer-
 tu zuen Jangoico berac dem-
 boraz, edo, behar cen, saso-
 ican, lan, edo gauz onetan
 eguin gogo zuena, oraingo
 Otoitz-gai onetan ecusico du-
 gun bezala.

§. I.

BECATARIEZ URRICALDURIC,
 aguertu cien gure Jangoicoac, bein
 ADANi, ta guero bertce anitci, bere
 GUIZON eguin beharra.

URricari gaituen, gure Jan-
 goicoac, ecusi-orduco
 ADAN, ta gu, haren becatua
 gatic betico galduac, bereci
 zuen, behar bezalaco gure zu-
 cen-vida, edo erremedioa; hatu
 da,

da, adiraci dugun bezala, Jangoico beraren guizon eguitea. Gure zucen-vide hau etzuen Jangoicoac gorderic iduqui, bera guizon eguin artean : aguertu zuen aguitz, eta aguitz lenago; bai ta, bein baño, gueiagotan ere. Aguertu zuen, bai, *AGUITZ LENAGO*; bada millaca jöan izandu ciran urteac, Adanen becatutic, Jangoicoa guizon-eguin ceneco; ta becatuaren ondoren laster adiraci zuen gure Jangoicoac eguiteco andi, ta zucen-vide guztiz eder hau : adiraci zuen alabaña, *EVAc*, eta *ADANec* becatu eguin zuten-etic, Jaun bera bere sententia, ta bien desterrua ematen asi bitartean : ta bitarte hau bitarte laburra izandu cen, Escritura Santac aguertcen digun bezala. Eta, horduan ezecic, gueroz ere, bein baño, gueiagotan aguertu cien gure Jangoicoac *ADANen* ondoren-
goi

goei erremedio bera , edo be-
ren zucen-videa ; bada aguertu
cion ABRANi , aguertu
cion JACOBI , ta aguertu cien
anitz Erregue , ta Profeta an-
diti ere.

Ez dezu ecusten , cein
ona den gure Jaun andia , ta
cein urricaltia ? Eguin horduco
Jaunac ADAN , Adan Jauna-
ren contra ; ta al-ere Jauna
ADANen billan , ta ondoren
bezala ! Cer gatic , uste dezu ?
ADANen beharrez , edo bere
premiatz ? Ez bada , baicic ADA-
Ni ongui , ta gueiegui naiez ;
ADAN eroria bere becatuaren
loi-etic ateratzea gatic ; eta fe-
culaco caltear gueldi etzitecen
ADAN becataria , ta ADAN-
en ondorengoac. Orre gatic ba-
da ; ta , ez Adanen , edo onen
ondorengoan beharrez , billa-
tu zuen gure Jaunac ADAN
becataria ; ta adiraci cion ADA-
Ni , ADAN beraren , ta gure
gu-

gucien oneraco , eguin gogo
zuena , edo bere guizon egui-
teco gogo , ta asmo artua. Hau
berau adiraci cien bein ez-ecic,
ascotan ere ADANen humei,
ta humeen ondorengoei, bere
guizon eguiteco hordua , ta
dembora etotri artean. Cem-
bat urtez, uste dezu , egondu
cela hordu onen beguira gu-
re Jangoicoa , Adanec utf-eguin
ezquero ? Cembat urtez ? Lau
millaz , ta gueiagog. Orrembat
demboraz , ta eternidade guci-
gucian iduqui zuen gure Jan-
goicoac , bein ere bere gogo-
tic utci gabe , guizonen zucen-
du naia : ta nai, JESUSen anitz
neque-icerdi , ta odol ifiurtce
eracarri beharra !

Aitu zaio gure Jangoicoa-
ri gu zucen-eraci nai andi hau,
Jesus gu gatic guizon eguin,
jaio , ta ill cen ezquero ? Ez
eguiazqui ! ta, gure galduac, gu
ganaco gure Jaunaren nai oñ

242. *Jesusen amore-nequezi*

ori hari aitcera ! Guerozco dem-
bora gucian , ta demboraco
gau-egun , ta puntu oro ere
arquitcen da gure Jangoicoa
guri beguira ; ta arquitcen da,
gu ongui ecusi naiez ongui be-
tea. Ongui gabiltzanean , ala
gabiltza , ceren laguntcen di-
gun gure Jangoicoac gueren
eguiteco andi , ta chiqui gucie-
ran ; ta , Amac humea bezala,
escutic garamatcien Ceruraco
gueren videan. Quentcen ba-
diogu guc gueren escua , vide
hau utci , ta becatuaren on-
doren erotu-galduac ibiltceco,
gure ondotic , eta gure billan
bezala , dabill gure Jangoicoa:
bein , berriz , ta ascotan dei-
tcen digu , bere amorezco hi-
tcequin , ta adirazten digu be-
rez batzuetan ; ta bertce cem-
bait aldiz bere lecuan daduz-
can , guizon jaquintsuz , gure
Aidez , Nagufiz , edo bertce
cembaitetz , eguin behar dugu-
na,

na, gueren videra berriz itzulceco, vide berean zucen ibilceco, ta doacunde Cerucoac aña, ta erraz irabazteco. Eta aldi orietan ez aditu guc eguina gatic, ez da aspertcen bat ere gure Jangoicoa guri deitceez; ta deitcen, ta deitcendigu, berriz, eta berriro, haren erranac eguin, jedo gueren buruac choil, galdu artetan.

Eta ez da has len, ta guero, ta beti guri ongui narez beteric gure Jangoicoa arquiteca? Bazter bagueco ontafunez betea dagoen, Jaun battec baicic, ba leguique, edo eraman lezaque, gu bezain gauza char baten oneraco, era onetaco eguitecoric? Ez segurqui! Noiz quenduco diozu bada bere eguiteco arazozco hau cere Jangoicoari? Quen dezoquezu vicitza on bat artcea--requin. Berta--

144 *Jesufen amore-nequeci*
tic artu beharra zara, nor ba-zara
zu , edo burua choil galduric
ez arquitzera. Artu zazu bada
ta artu zazu , ill arte gucian
ez uzteco almo osoa-requin.

§. II.

NOLA AGUERTU ZUEN GURE
Jangoicoac zori oneco berri hau?

A Guertu zuen , aguer ceza-
quen , eraric onenean ;
bada aguertu zuen maiz asquis
ta videnabar aguertzen zuela ,
guci-gucizcoa dela guc berari
beti zor izandu diogun , amo-
rea. Ecus dezagun nori , ta no-
la. Aguertu cion ADANi bei-
nic-bein berri on andi hau gu-
re Jaun maita-garriac ; eta aguer-
tu cion , den asferreic andiene-
raco videa Jaun berari Adanec
eman cionean ; ta irabacitic
ceducan demboran , bere esquer
gabetafun gaitto , ta becatu ar-

rigarria gatic bertan ill, ta su-
lecera aurtiquitza ; ta aurtiqui-
tzea, edo botatzea eternidade
gucian erretzen, ta lertzen Jan-
goico berac ADAN an iduqui-
tzeco : ta al-ere aguertu cion,
urricalduric bezala ; ta, al ci-
tequen guisan, ADAN beraren
alde Jaun bera jartzen cela : ba-
da aguertu cion, ADANen et-
saia erriertaz, edo mehachuz
betetzen zuela.

Itzultzen da, onetaraco,
sugue gaisto Infernuco etsaia
gana gure Jangoicoa ; ta er-
raten dio : ah madaricatua !
eguin duc hic, bai, eguin eza-
quen, lanic gaistoena ! Gal-
du dituc hic EVA, ta ADAN,
beren ondorengo-gaifoequin ;
bada gal-eraci diec oriei biei,
beti vicitzeco, Paradisuan ego-
teco, ta emendic Cerura bere
horduz igateco, nic orie i eman
nien, indarra, gracia, ta escu
gucia. Content arquitzen az,

G bai,

16 *Jesusen amore-nequeci*
 1, here lan gaisto, ta vide
 beco irabaci galgarria-requin.
 aña ichoc guti bat, ichoc; ez
 uc hau izain, ez, uste ducan
 ñaco irabacia. Ba-dic, bai,
 rien uts onec bere zucen-vi-
 dea, ta erremedioa. Andre ba-
 tez valiatu haz hi, guizona gal-
 arazteco: beste Andre batec
 gal-eracico dic hiri here iraba-
 cia. Andre etorquizun onec
 zain dic bere demboran seme
 bat, hi, ta hire infernuco gu-
 tiac baño, escu, ta indar gue-
 agocoa. Haren seme onec
 emain cieci becatari tritei be-
 har dutena, hiri burua autfiric,
 ere; Ceruco videan zucen ibil-
 zeco; ta vide onez beren dem-
 boran badabiltz, dabilzquen be-
 ala, Ceruraco dituc azquenean;
 ta an izan dituc beti zori one-
 co doatfu, atseguiu-contentu-
 tuz beteac. Hi arrastan ibillico
 haz bitartean; ta here eguin al-
 tuciequin ecin cragotzi duela-
 orica

dagozten Otoitz-gaiac. 147

orien ibillera : ta , cembaiti
eragozten ba diec , beren na-
iez izain duc ori , ta beren
culpaz : baña ez ecin garaituz
hi , ta infernuco hire lagunac.
Genef. 3. 14.

Hau beren alde Jauna
gandic aditu zutenean ADAN-
ec, eta EVAC, ezagutu zuten,
ta behar bada , eguin-orduco
ondasunez bete cituenean ba-
ño ere , obequi , beren Jan-
goicoari zor cioten , amorec ;
bada , hau aditzean , ezagutu-
co zuten , beren Jangoicoac
berriro aguindu , ta esqueñi
cien , favore hau , len bera gan-
dic artuac adiña , ta gueiago
valio zuen , favorec cela ; ta fa-
vore , len bera gandic artuei
berac becatuz eranzun ondo-
an , ta , aferretzeco videric an-
diena hari eman ezquero , egui-
nicacoa ; ta ba-cequiten , one-
laco horduan eguiten den , gau-
zaric chiquienac ere , adisqui-

G₂ de.

~~As~~ ~~Jesusen amore nequei~~

detasun-etaco andienac bañio,
obequi aguertzen duela emal-
learen ontasuna, ta amoreca.
Onen ona den, ta onen eme-
qui ADAN becataria-requin da-
billen, Jauna gandic norc ez
du usteco bere gaizquien bar-
camentua, anitz, eta andiac
izana gatic, eguin diozcan,
gaizquiac, bere barcamentu hau
escatu ezquero, gucien damuz,
ta urriquiz, ta ontzeco gogoz
beteric dagoela?

Era berecoac izandu ci-
tan Jangoico berac eguin ci-
euen, gañeraco berri onèn
aguertzeac. Ez luzatzea, gatic,
aguertuco dut orain orietatic
bacar bat. Itzeco cegoenean,
Patriarca JACOBec deitu ci-
tuen bere semeac; eta, guci-
ac bildu ciranean, erran cien:
ADI zazue, nere semeac, dem-
boraren buruan, gucien onera-
co, gure Jangoicoac eguin go-
go duena (Jaunac emanicaco
arguia

arguia-requin ecusi zuen etor-
quizuna , ta erran cion bacoit-
zari cegocan gucia) . Hitz-
eguiten dio bein , RUBEN ce-
ritzan , lembicico bere semearis
ta erraten dio oni , oni cego-
cana : bere-bat eguiten du ur-
rengo aldian urrengo bi-equin.
Oriecc ciran SIMON , ta LEVI.
Itzultzen da guero laur-garre-
na gana (JUDAS ceritzan oni) ;
ta oni , guciac aditzen zutela ,
ematen dio , eman cezoquen,
berric andiena ; ta erraten
dio ; ZURE semeac, nere seme
Judas , jabetuco dira noizbait
Promisioco bazterretan zure
iceneco TRIBU , ta ERREI-
NU batez. ERREINU one an
iraun behar dute Erregueac Er-
regueen ondoren , ta Gober-
nari andiac , mundu guciac us-
te duen , erremedioa , edo zu-
cen-vidia datorren artean. Bai:
zure odoletic datorrena izain-
da mundu galduaren zucen-

150 *Jesufen amore-nequea*
videa, erremedioa, edo ERRE-
MEDIATZALLEA. Genef.49.
10. & 11.

Berri hau eman cien JA-
COBec bere Semeci, edo,
orien buruan, eman cien Jan-
goico berac, JACOBen ezpa-
ñez, munduco guciei; ta eman
cien, izan cezaten, etorquizu-
naren uste onetan, Adanen be-
catutic cetozquien, nequeen
cerbait arin-garri; bada eman
cien JACOBec bereci berri hau
EGYPTOco Erregueen pean
vici ciranean, ta beren jait-
bazterratic urruti ceudela: ta
orregatic eman cien, ongi nai
cielaco, ta maite cituelaco se-
ñalean; ta etorquizunaren uste
onarequin eramán citzaten, be-
har cen, eran horduco beren
lan, ta neque guciac.

Gu, Jangoicoari esquer-
rac, jaioc gara Jauna guizon-
eguin ezquerozco demboretan,
ta ez gaude, lenecoac uste zu-
ten,

dagozten Otoitz-gaiak. 15

len, berri on andi onen begu
ra, baña ba ditugu guc ere
gueren etorquizunac; eta orien
berri onen beguira gaude. Le-
necoa bera da, egungo gure
Jangoicoa; ta, len baño ere,
amorio guciago bereci eracuf-
ten diena; ta ichedan dezaque-
gu guc, bai segurqui, emain
dizquigula guri ere; ta len-
coei bezain, gogo osoz, uste
ditugun, gueren berri onac.
Eta eman ere ez ote dizqui-
gu, arquitezen garan, egun-eta-
racó? Cembait beintzat, bai;
ta onac al-ere: bada adiraci
digu (ta aspaldi da ori) guri
ongui naiez, ta obequi lagun-
tzea gatic, guelditu dela gure-
quin gure Jesus, bere Reden-
cioco lan andia bucatu ezque-
ro: adiraci digu, prest dagoela,
gau, egun, ta puntu oro guri
gueren charquieriac, eta beca-
tu guciac barcatzeco; ta guci-
guciac barcatuco dizquigula,
gu.

VII   *Jesusen amore nequeci*
 gucién barcamentua guc negar-
 rez , ta behar bezala , escatu
 ezquero. Adiraci digu gure Je-
 sus berac , beraren nai , ta at-
 seguin gucia dela gurequin bi-
 hotzez bihotz hitz-eguitea , ta
 gu bere graciaz , ta animaco
 ondafun andi-ederrez beteric
 uztea : ta adiraci , beste anitz
 gauzaren artean , gu nor ba-
 gara , guretzat daducala bere
 Cerua ; ta Ceru , seculaco glo-
 riaz , atseguinez , ta conten-
 tuz betea. Zori onecoac, onem-
 bat berri onez valiatzen diran-
 nac ; eta , Ceru hau irabazte-
 co , behar diran , ta Jangoi-
 coac escatzen dituen , gauzac
 eguiten dituztenac ! Bertze gatic
 ez-pa liz ere , onembat on-
 tarte , ta bere favore gatic ,
 zor diogu guc gueren Jangoi-
 co maita-garriari , escatzen di-
 guna , ta anitz gueiago.

*
 *
 *

§. II.

III.

CERTACO CEN JAUNAREN BERA
*ri on hau, ta, eman zuer, bezain
 maiz ematea?*

GUre Jangoicoac eman zuen bere berri on hau, edo adiraci zuen bere ongui-naiezco, guizon eguia beharra, lea uquituz adiraci dugun-eraco, edo vici citecen ADAN. ta ADANen humeac, eta orien ondorengoac JESUSEn ukitan, ta zucenduco ciralaco, beren uftea, ta esperantza galdu bague. Guizon jaquintfuac bacequiten, ADANec, eta gañeraco guciac etzutela berez indarric alqui, becatuaren zorrac ateratzeco: ori bezain ongui cequiten, beren zorrac ez ateratzerá, galduac cirala zordun guciac beti-betico: ta jaquintduá berac, dembora berean

ja-

154 *Jesufen amore-nequeoi*
 jaquin ez-pa-lute, eman uste cie-
 la Jangoico berac beren zorren
 atera-videa, cer eguin cezaque-
 en gaifoac? Cer, baicic, beren
 gauzez etfiric, galduen vide
 galduren bat artu, ta gueroz
 ibilli becatuz becatu, ta gaiz-
 quiz gaizqui: ta beren egunac
 bucatu, etsien oran, edo de-
 sesperatuac bezala.

Orrelacoric eguin etzeza-
 ten bada, ta, ori eguin le-
 euan, ar citzaten beren obenen
 alde, Paradisutic campoan ci-
 tuzten, beren neque-icerdic,
 beren naigabeac, beren malhur-
 rac, beren gaitzac, beren eri-
 tafunac, beren iltzea, ta mun-
 duco calteac, aguertu cien
 bemboraz beren Jangoicoac
 berri on andi hau; ta adiraci
 cien, idiquico cirala egunen
 batean, horduan ertsiac arqui-
 tzen ciran, Ceruco ateac, edo
 atariac; eta izain zutela nondic
 atera, ta pagatu becatuaren,
 zor

zor arrigarriac. Etzien horduan gure Jangoicoac aguertu, noiz arguitu beharra cen, zori oneco egun ondafundun hau, edo noiz aguertueo cen, guizon eguina, onembat ondafun ecartzeco cegoen, gure Jangoicoa: ta nola, berri on hau aguertu zuenetic, guisa onetan Jesus aguertu baño, len eunca, ta millaca zoacen urteac, gal etzetaten, gauza hau eguinic ecuf-teco, ittea, aguertu cien gueroztic ere noicean-bein berri bera, ta aldi oro finets citequen bezala, ta amonozco videz.

ADANI berri hau emaa cionetic, bi milla, ta euni, ta oguci, ta bederatzi urteren buruan bezala erran cion Jaunac ABRANI; ez da cer etfi, nic zuren alde ADANI len adirac nionaz eguinen naz, bai, eguinen naz guizon, guizon-eguiteco nere hordua etortzen debean, ta guizon eguiten riazanau,

156 *Jesufen amore-nequeei*
nean, zure, ta zure ondoren-
goen odoletic artuco dur nic
nere guizatafuna : *Genes. 22.*
18.

Andic laur-oguei, ta zazpi
urteren buruan hau berau adiraci
cien JACOBEn semeei, araitian
ecusi dugun bezala. Andic
milla, ta zazpi eun, ta laur-
oguei, ta cenabait urteren bu-
ruan eguin cen Jauna guizon's
ta urte orietan usuago, ta maiz
eman oi zuen eguiteco beraren
berri hau : ta eman cien, ber-
tze anitzen artean, DAVID Er-
regueri, ISAIAS Profetari; bai,
ta AMOS, MICHEAS, AGEO,
ta MALACHIASi ere; baña
guciei baño claroago Profeta
DANIELi (c. 9. 25.) : bada oni
adiraci cion, cembat urte, ta
hasteren buruan etorri beharra
cen JESUS Jangoico' guizon-
eguiña, ta noiz izain cen onen
eriotza, bere Aitari gure zor-
rac pagatzeco. Ta oni, ta er-

188

tan ditugun Profetei adiraci cien,
bai ta Sibilei ere, batzuei bere
ze jait-hordua, ta vicitza, ta bes-
teei bere nequezco pasione san-
ta, ta eriotz gogorra; ta adira-
ci cien, gucia eraman behar
zuela amorez, ta gogoz, gure
ona gatic, eta irabaz guenezan
guc, ADANec galdu cigun,
Cenuraco gueren escua, ta de-
recha.

Orra bada certaco cen Jau-
naren berri hau, ta onen maiz
hau munducoei Jangoicoac adi-
ratzea. Guc ba-dugu horduco
gaucen, ta lenecoac eguin oi-
cituzten, gaizquien berria. Be-
guitan ematen digu orien itlu-
tasunac, eta aisola-cabe ero gal-
du-galgarriac; eta al-ere cen-
tzatzen gara? Lenecoac gatic
eguiteco ceducana, eguin du gu
gatic gure Jangoicoac; bada
eguin cen guizon gure gucien
oneraco: ta gueroz ere gu ga-
tic eguin ditu Jangoico berac,
leneco,

leneco guizonac gatic eguin et-
 zituen , anitz gauza. Baña cer
 atera du gucia-requin gu gan-
 dic gure Jangoicoac? Ascotatic
 beintzat, lenecoen guifaco, ai-
 sola-gabequeria, ta esquer gais-
 toa, besteric ez.

Eta nora ote doaz , orre-
 la dabilzanac ? Jangoicoaren
 juicio izugarri-gogorrera , ta fe-
 culaco galduac izatera , lenago-
 co zordun gaisfo esquer-gabeac
 bezala ! Beguira , guizonac, be-
 guira , berriz ere etorri beharra
 da , len etorri cen , gure Jan-
 goico bera : baña bi-garren aldi-
 onetan etorrigo da era izu-gar-
 rian ; ta etorrigo da , gu gatic
 eguin duenaz guri cargu zorro-
 tzac eguitera ; ta , eguinen du-
 gun , guciaren contu zucenac
 artzera ! Contu gaisfoac orduan
 guc emain ditugu baldin , Jain-
 berari , len , ta guero zor dio-
 guna , gogoan arturic , eranzu-
 ten ~~ex~~-pa diogu esquer humi-
 liez,

lez, ibillera zucenez, vicitza garbiz, ta amoriozco bihotzez, ta gogoz. Berac digula orretaraco behar duguna; bai ta anitz eta anitz guciago ere. Bai arren, bai.

I.

SECUNDUM MAGNITUDINEM ILLIUS, sic & misericordia illius cum ipso est. Eccl. 2. 23.

GUre Jangoico maiteac, ADAN eguin baño, len eguiten ditu. Ceru lurrac, itlasodeiac, eguzqui-izarrac, eta munduco gauzac. Orien ondoren eguiten du ADAN; ta, eguinorduco, uzten du gauza gucien jabe, ta Jaun eguina. Baña cerda ADANec eguiten duena, onembat on eguin dion, bere Eguillea-requin? Eguin cezaquen, gauzanic gaitsoena! Aldebat utzi, ta saldu Jangoico bera

460 *Jesuseñ amore-nequeei*

bera sagar bocadu bare gatic:
edo uts arrigarri, ta becatu beltz
itfusi batequin guztiz aserretu-
ric iutzi bere Jangoicoa. Esquer
galanta! pagu ederra! Cer cen
orduan, ADANi Jangoicoaren al-
detic cegocana? Bertan illic guel-
ditzea? Ecer-ez bat bezala cen
guelditze-ori. Cer bada? Secu-
laco suan ondaturic Jaunac uztea;
an hura quisquiltzen, ta erretzen
beti, ta beti lertzen, ta urra-
tcen an iduquitzeo? Etcen gue-
jegui, ez ADANen becatuari
cegocanaren, alde .ori gucia.
Cer eguin cequiqueon bada be-
re esquer gaito, ta becatu izu-
garría gatic? Norc jaquin? Norc
adiraci?

Baña cer da horduan gure
Jangoicoac ADANi eguin-ica-
coa? Siñistuco cenuque! hordu-
rañoco gucian eguin ciozcanac
baño, ontarte, ta favore an-
diago baten eguitea! Ta bere
lancz, ta eguitecoz Jangoico
marta

Dagozten Croitz gaiac. 167

maita-garriac munduco guciei
adiraztea , bere escu altfua di-
ñacoa , dela , duen , urricalta-
funa , ta misericordia ; izanic
ere bazter baguecoa , ta asma
al adiña , ta gueiago , ta gueia-
go dagueiena , duen escua ; ba-
da castigu lecuan , eman izan-
du cion , ADAN becatariari ,
eman cequiqueon , berritic an-
diena , ta adiraci cion , eguiñen
cela bera guizon , ta artuco zue-
la bere gain haren , ta gure zor-
gucia !

Cer cen , hau bere Jauna
gandic : ditzea , ADANec eguin
behar zuena ? Cer ? Baicic da-
muz , ta negarrez bazterrac be-
tetzea ; hitzez , ta bihöttez , ta
alde gucietara esquerrac emat-
tea , ontasun utfez betea dago-
en , ta ondasunez-ta-ondasunez
betetzen hari cequion , bere
Jangoico maitagarriari . Eguin
ote zuen ADANec orrelacoric ?
Etzuen utzico , beintzat hari ce-

G* go-

462 *Jesusen amore-nequeei*
 goquionaren , ta zor cionaren
 ezagumentu baguez. Zori one-
 coac hura , ta gu-ere , eguin
 ba zuen arc, eta guc orain bada
 ere eguitera , eguin behar
 duguna. Eguinen dugu guc ori,
 eguin ezquero , gure zor an-
 dien , ta Jaunaren ontasunaren
 ezagumentuac escatzen duena:
 fa , a'a izatera , izain dugu guc
 lenen barcamentua , ta gure
 Jango coac ematen digula , be-
 re Ce.uco betico gloria. Izan
 dezagula bada , emendic atera-
 orduco. Bai arren , Jainco mai-
 tea , bai.

2.

NON HABENT FUTURORUM
spem mali; & lucerna impiorum ex-
tinguetur. Prov. 24. 19.

L Urreco gaistoac ez dute be-
 guiratu nai etorquizunera.
 Sartuac daduzquec beren buru-
 biho-

bihorzac emengo gauza galgarri char-etan; ta lurretic beguiac ez goratzea gatic, ez dute caforic eguin nai Ceruco argui eder, Jaunaren deitze zuentzalliez. Beti emen vici beharrac bezala, vici dira, edo, iltzen diranean, ilco ba-lira bezala, astoen guisan, edo gorputz, ta anima. Ah ero, ceren buruen galgarri-centzu gabeac! Egunen batean etorrigo zaitzue, bai, orain aldebat uzten dezuten, ezagumentua! Bafia ezagumentu esquer gabecoa; ta ezagumentu, becatutic, eta, onen ondoren datorren, silecetic ateraco etzaituztena! Orain zuec ezagutzera horduco zuen damua, erraien-erretzea, ta neque arrigarria, bertatic centzatuco, cinazquec, bai: bertatic contuz, ta eme beguiratuco cenioque, Ceruco arguiac eracusten duen, etorquitzinari; ta eguisen cenuquec, Jaunac adigazten dizuten,

464 *Jesusen amore-nequea*
ten, gucia. Baña zuec ceren go-
go charrac aspertu nai! Zuec
ez utzi nai ceren aurqueri do-
llor-eroac ! Eta zuec nai vici,
gucienen guisan , edo gaizqui,
ta gaizqui!

Bertze onembeste guerra-
tzen citzaien , lenagotic mun-
duan izandu ciranei. Contatuac
ciran , edo aguitz guti , ADAN-
en egunetatic , Jangoicoa gui-
zon eguin arteco demboran, be-
har bezala , vici ciranac , urte,
ta dembora beretan gaizqui vi-
ci ciranen aldean ; ta al-ere adi-
razten cien guciei beren Jangoi-
coac , onac izateco , eguin be-
har zutena ; ta ematen cien bein,
ta berriz , ta ascotan ere guciei
oneraco , eguin gogo zuen, gauz-
andi onen berria ! Onez hau gu-
cia , ta guciei ongui naiez.

Onela guri , Jangoico be-
rac beguiratzen ez-pa ligu orain
ere , non leudezque gaur mun-
duco gucieinac ? Deiez , gogar-
guiz

Laguntzen Osoitz-gaiak. 169

guiz, graciaz, gueren bihotzac
uquituz, ta beste milla moduz
laguntzen ez-pa-ligu guri gue-
ren Jangoicoac, orain ongui-
vici diranac ere nola vicico li-
raque? Agueria dago: gañera-
coac bezala, ta behar bada
aguitz gaizquiago. Jangoicoan
elquerrac, eguiten dugun, ora-
ingo gueren ongui laburtaz; ba-
da Jangoico berac orretan
guri ez laguntzera, ori ere
guc eguiñen ez guenuque. Be-
rac digula, guejago, ta gueia-
go eguiteco gracia; ta, Ceru-
co gauzac gogoan daduzcagu-
la, gueren egunac ongui
bucatzeco behar du-
guna. Bai arren,
bai,

*DE DISSOLUTIS CORDE, QUI
non credunt Deo ; & ideo non
protegentur ab eo. Eccl. 2. 15.*

Z Ori gaistoan jaioc , bihotz
urratu , edo vicitza gal-
du batequin emen gure artean
dabiltzanac ! Bada oriec , edo
sinisten ez dute , Jangoicoac er-
raten dienic ; edo gogo gaisto-
ac ematen diena da orien gau-
za gucien eraguillea. Beude nai
adiña demboraz oju , ta oju Pre-
dicariae ; erran bezate erran al
adiña confessari ónac , aditzen
zaienac , eta munduco guciac,
alferric izain da orien oju , ta
errate gucia : ez dituzte berdin
gaistoac ontzat artuco orien er-
ran-oju oriec. Oriec len izandu di-
ranac , izain dira guero ere ; ta
beti izain dira ero-centza ba-
gue galduac.

Cor,

Cer, nai dezu zuc, guerra daquion, orieç bezala, Jaunaren erran onac aldebat utzitic; bere gogara dabilenari? Ceri dagocala (erran-ezadazu) eman behar dio Jangoicoac onelacoari, lenecoei baño, laguntza, ta deitze andiagoren bat? Eta, ematen ez diola, nola ateraco da bere aztura gaistoen erieca ondatu arrigarritic, ara baño, len, vide gaistoz-gaisto cebillela, erdi lertua cegoen, becatari eria? Zori gaistoan jaioa bada, guisa onetan arquitzen den, edocein Anima, beraren Jaunac ez eguitera, noizean bein eguin oi dituen, gauz andietatic bat, edo bertce; bada ez du eguinen, eguin behar duenaren laurdenic ere, ta galdua izain da secula guciraco.

Orra cettaratzen den,onez daitzen dion, Jaunari erantzuten ez dion, Anima! Ta orra nori-nai guerra daquiqueona,
con-

¶68 *Jesufen amore nequeei*

contuz ez-pa dabil , vici den demboran. Gueroço onaren us-tea-requin , ta maiz aguertcen ciela bere guizon-eguin-beharra , ta andic atera cezaqueen ondafuna , ondu nai izandu cituengure Jangoicoac leneco gendeac , eta Israel-darrac. Ori bera billatzen du Jangoico berac, fulececo berria , ta Ceruco ondafunen , ustea guri gueren gogoan sartuz , guri gueroi eraguin naiez-dabillenean , gueren legueco gauzac. Lenecoetatic anitz , eta ascoc baño , obequi eguiten ez-pa ditugu guc gueren gauz orieç , galduac izain gara gu ere , leneco. galduequin batean ; ta galduac izain gara secula guci-guciraco.

Orretara naiteque ni ? Ta orretara , nic neronec nai dudela ? Orretara naiteque ni , nigatic guizon eguin ezquero nere Jaun on maitagarria , ta Jaun berac gueroz eguiten cizquida-

la.

la, eguin dizquidan, adina gauza on, ta ontarte? Orretara naitteque ni, ta burutic irauci, edo erotu bague? Hau ba-daquit, eta al-ere vici naz, vici nazan bezain aisa, ta aisolaric gabe! Hau ba-daquit, eta ez naz saiatzen cerbait bad-ere eguitera, guerta ez daquidan malhur arrigarri hau? Certan nago ni, nagoen bezala, nere orain-dañoco alferqueri, ta nagui-tasun cenzu baguean? Noiz artean iraun behar ote dute orain-dañoco nere eraqueriac, eta urrats, edo paufu macurac? Noiz itzulico naz ni, nere billan, ta ondoren dabillen, nere deiez dagoen, ta ni beretu nai ninduquen, nere Jaun andi, ta jabe, Jangoico maita-garria gana? Gaur danic, Jauna, ta bertatic, bat ere luzatu gabe, zuc laguntzen didazula. Vicro zu gana noan; ta noan, asi, ta guelditu gabe,

H be,

170 *Jesufen amore-nequeoi*
be, quendu behar didazu zuc
cerorrec nere becatuen carga
pifü hau. Ciñez escatzen di-
zut; eta damuz beteric, erra-
ten dizudala: NERE JESU-
CHRISTO JAUNA,
&c.

AMA-

AMALAUUR-GARREN

OTOITZ-GAIA.

NORAÑOCOA DEN , GU-
re Jaunac , gu gatic gui-
zon-eguitean , eguin izan-
du cigun , ontartea,
ta favoreca.

GAuz ónac , etorri hordu-
co , atseguin-contentuz
beterzen dituzte , orien begui-
ra ceudèn , bihotzac : baña , etor-
quizun arquitzen diran , dem-
bora gucian naicunde ufta , ta
desira befteric , ez dacarte ; ta,
dacarten , delir-cundea , edo
beren naia ambat andi-vicia-
goa da , cembat andiangoac di-
ran , ta obeac , ufte diran , gau-
za,

H2

za,

172 *Jesusen amore-nequeei*
 zac , edo ondafunac. Leneco
 gendeac onelaco deseoz , ta
 naicundez beteac vicitu ciran,
 Jangoicoa guizon-eguin arteco
 demboran : ta orien desirac
 adirazten dutenaz , guztiz an-
 dia ceñ , Jauna-guizon-eguite-
 tic oriec uste zuten , ontartea.
 Nola ere bait orain guc ecuf-
 teco , norañocoa den , oriec us-
 te zuten , ta guc eguinic ecuf-
 ten dugun , ontarte hau ; ta,
 ontart one gatic guc gueren
 Jangoico--guizonari zor dio-
 gun , esquer-amorea , ecusi be-
 har dugu , nolacoac izandu ci-
 ran , Jaunac , hau eguin arte-
 co demboran , gende oriec, eta
 orien artean cembait Patriar-
 cac , Erreguec , eta Profetac
 izandu cituzten , JESUS ecusi-
 naiac. Asi gaitecen , Patriar-
 queen , ta Erregueen
 ecusi-naietic.

*
 * *
 *

§.I.

§. I.

LEGUE ZARRECO PATRIARCHEN,
*ta Esregue cembaiten Jaincoa-gui-
zon eguinic ecusi-naia, ta desira.*

BEderatzi eun , ta ogeui, ta
amar urtez vicitu cen
ADAN Paradisutic campoan
(1). Cembat bere becatuaren
damu , ta naigabe-requin? Be-
rac daqui , ta beraren jabe Jan-
goico maita-garriac. Ba-cequien
lendabicitic ADANec (ecusi
dugun bezala) etorquizuna,edo
Jaunaren guizon eguiteco ai-
moa. Ba-cequien ADANec, ha-
ren gaizquitic datocen , calteac
gatic , era nai durenen oneraco
cela-gure Jaunaren guizon egui-
tea. Ecusten zuen ADANec ,
ambat demboraz berac bere
beingo utsa gatic ceramana; ta
haren hume gaisoac , horduco
haren uts bera gatic eraman
be-

174 *Jesusen amore-nequeei*

beharco zutena. Etzen bron-
tzezcoa , ez ; etzen burdinez-
coa; ez eta arri gogorrezcoa
ere ADANen bihotza : aragui
bera-mimberezcoa cen , ta da-
muz erdira citequena. Bada,
ADANec horduan cituenac, be-
zain ecuste gogorrac , ecuste
egun orocoac, eta ecuste, egu-
nean ascotan berritzen ciranac,
certaratzen etzuten haren bi-
hotz berach mimbere hau? Cer
negarrac , bere bihotzaren al-
di orietaco estu-tafunac gatic
ADANen beguiac ifurtzen ci-
tutenac ! Cer ayac , bihotz be-
rac bere naigabe-equin gau , ta
egun , maiz^o asqui , ta anitz
aldiz ADAN gaifoari idaro-
quitzen ciozcanac ! Cembat bi-
der , eguñaz damuturic , asi ote
cen ADAN guizajoa , bere
contra , ta Jaunari deitzen ?

Deituco cion , bai , ADAN-
ec bere Jangoicoari ; ta esca-
tucio cion (norc daqui cembat
al-

afdetara), cetorquiola lema
baitlen , lertzen zuten , bere bar-
reneco quezcac arintzera , ur-
ratzen zuten , bere nequeac
leuntzera , ta erdi bi eguin nai
zuten , bere bihotzeco nai ga-
be astun-pisuac quentzera. Deit-
tucio cion , ecusi naiez bere,
ta gure SALVATZALLEA,
berac galduricaco gauzen AR-
QUITZALLEA, ta ondasun
guciac berequin dituen, ON-
GUI-GUILLEA. Deitucio cion
bein , ta berriz , ta ascotan ere:
deitucio cion egun oro , goiz-
arrats, eta, norc conta al, cem-
bat aldiz , ta bider ? Baña , be-
re deitze guciequin , erzuen
ecusi , ecusi nai zaquen , gauz
andi hau : ta , ambat urteren
buruan , atera cen mundutic
Adan , mundua , bere becartua
gatic , bere ezquero lanez , icer-
diz , negarrez , caltez , ta cal-
tez. Oriec dira , ADANec gu-
ri , bere humeci utzi dizqui-
gun,

176 *Jesusen amore-nequeci*
gun, ondasunac, eta bazterrac;
bizer, ta ondasun, ez izateco,
obeac!

SETH ceritzan, ADANen
Semetic ABRAHAN mundura
ceneco, izandu ciran errenco,
humez hume, emezortzi, edo
emeratzi familietaco Nagusi, ta
Patriarca. Ez daquigu, nora-
ñocoac ciran, orien JESUS
ecusi-naiac. Andiac cirala, bai,
ta besteric ez digu adirazten Ef-
critura Santac. ABRANec izan-
du cituenac adirazten dizqui-
gu CHRISTO Jaunac; baña
hitz Lian, ta guztiz laburqui.
Jerusalengo Elizan erran cien
bein CHRISTO Jaunac, an ar-
quitzen ciranei; zuen Patriarca
ABRAN, guizon andi harc ecu-
si nai izandu ninduen ni, na-
goen bezala, gizon eguinic; ecu-
si ninduen, len fedez, edo si-
ñistez, ta Pteferaren beguiz; ta
guero, guizon eguin nintzane-
co, (Aita Maldonadoc dionaz)
bere

bere Limbotic ; feta Limboco
bere ecuste , edo ni guizon
eguin nintzalaco berri onec,
bete cion atseguin-contentuz
bihotz gucia. (2)

Berac nai bezain aldetic
ezpacen ere , ABRANec baño,
alderagotic beguiratu cion onen
Illoba JACOBec ; eta iltzeco
cegoela , erran cien onec bere
Semeeci : EGUN hau ecusi na-
iez noa mundutic ABRANen
limbora ; ta an egon behar dut
nic , eta egon behar , dute ill on
guciac , onen beguira ; ta egon
behar dugu suspirioz , naiez , ta
gogoz beteac , etorri daquigun
artean , gu andic atera , ta bere
Cerura zucenduco gaituen , gu-
re SALVATZALLEA. (3)

Orra nolacoac ciran , noiz-
ean bein Patriarcac eracusten ci-
tuzten JESUS ecusteco , defi-
rac , eta naiac ! Ez dira uzte-
coac Erregueac ere eracutfi oi-
citzutenac , DAVIDENac be-
int .

178 *Jesusen amoro-nequeei*
 intzat , eta onen seme SALO-
 MON guizon jaquintsuarenac.
 Ba-dira Escritura Santan eun,
 ta berrogei, ta amar Pſalmo,
 edo Ceruco canta. Irur-oguei,
 ta zazpigarrenean aguertzen du
 Salmariac JESUSen etor-era , ta
 JESUSec berez , ta bere Apof-
 toluetz munduan eguin behar
 zuena. Bigarrenean aguertzen
 du , mundu gucian banatu be-
 harra dela JESUSen Evange-
 lioa , doctrina , ta legea. Oñe-
 tan berean , ta beste cembait-
 etan aguertzen ditu CHRISTO
 Jaunaren neque-icerdiac , JU-
 DASen charqueriatic , pafsione-
 co penac , Gurutzeco tormen-
 tuac , eta , an erran cituen ,
 hitzac ; bai ta , ill ondoan
 guertatu ciran , gauzaric chi-
 quienac ere. Bere nequeac
 aguertzen ditu DAVIDec cem-
 bait aldiz ; baña begui-etatic ut-
 ci bague JESUS maitearenac ;
 eta , oniec aguertzea gatic ,
 aguer-

Agortzen Orotz-gaiac. 179

aguertzen ditu bereac; edo, zuzen ago erran dezadan, bereac bai lira bezala, aguertzen ditu bere cantan, edo bere Salmoetan, JESUS maite-JANGOICO-GUIZONAC ecusi cituen, videgabeac, injuriac, eta neque arrigarriac.

Salmo beretan aguertzen ditu DAVIDec, iru goiztar ERREGUEen etor era, ta GENTILEn, ta munducoen conversioa, edo gure Legueratzea. Aguertzen ditu, APOSTOLUAC, eta, bere Legueco beftze anitzec eramian behar cituzten, neque-nartyrioac, Juduen, Erregue gaistoan, Emperadorean, ta gañeraco etsaietan escuz, ta mantiz. JESUSi darraico DAVID bere vicitzan, bere eriotzan, ill ondoan, ta, munduac irauin behar duen, dembora gucian; bai, ta azquen juicioco eguncan ere; bada aguertzen ditu horduco JESUSen

180 *Jesufen amore-nequei*
 fusen contu artzeae , eta gañe-
 raco gauzac ; eta , onic ez due-
 la , dirudi , DAVIDec , JESUS
 gogoan , arpan , ta milian ez
 duen hordu , ta puntuan : ta
 gucia da DAVID JESUS ecu-
 si naia , suspirioa , ta anitz al-
 detara ojuz erratea : CERTA-
 co da , nere Jaun andia , zuc
 dezun escua , ta indarra ? Noiz
 artean egoin zara zu , zauden
 bezala , gueldiric , eta gu ga-
 na igorri gabe , igortzeco zau-
 den , cere Seme , Jangoico-gui-
 zona ? Noiz ecusi behar ote
 dugu guc gure Jesu-Christo
 Jauna gurequin , gure artean,
 edo gure eran , araguiz jaun-
 rzia , ta , gure oneraco , Ceru-
 tic jaitsia , ta jaioa ? Eguizu
 gaur bertan lan andi hau , ta
 atoz , luzatu gabe , gure beca-
 tuaren carga gaitoa guri quen-
 tzera ; atoz arren , emengo gu-
 re etsaiac garaitzera ; ta atoz-
 atoz , Ceruan gu sar gaitecen,
 gai-

dagosten Otoiz-gaiac. 181

gañeco ate, eternidade gucian
iraun behar dutenac, guri idi-
quitzera. (4)

Nombait andia da, DA-
VID Erregue, orretan zuc uf-
te deztin, ontartea, ta favo-
rea! Bada, ain andia ez izate-
ra, etzenuqne cere gogoan or-
ren tarturic erabillico, ta or-
ren hitz vero viciz, ta orren
ciñez escatuco. Cer dio zure
seme jaquintfu, Erregue andi,
SALOMONEC? Onen erra-
nac, zuèn jaquiundeac gatic, bef-
te asco Erreguerenac baño,
aguitz guciago valio du edo-
cein gaucetan. Adi zazu bada
bein berac, eguiteco onen gain,
Aita Eternoarequin ciarducala,
adiraci izandu ciguna.

ZUREQUIN egoin da be-
ti, ta guizon eguin bague, cion
bein Erregue SALOMONec,
gauza guciac daquizquiena, ta,
eguiten dituzunetan, lagunzen
dizun, zure seme bacar, ja-
quiun-

182 *Jesusen amore-nequeei*

quiunde utſa, ta ſeculaco ſabi-
duria? Betor-betor Ceru orie-
tatic; eta, bere Jangoicotafun
andia galdu gabe, ar beza lur-
rean lurrezco gure izatea, edo
Naturaleza; bebil gurequin
emen, emen gu gabiltzan beza-
la; neca bedi emen gure ar-
tean; ta neca bedi gure ice-
nean, gure oneraco, ta guri
eracusten digula, nola vici; vi-
citz on banatan laguntzen di-
gula, eraman gaitzan bere on-
doren; ta ſar gaitzan, berequin
batean, bere, ta zure Ceru
doatſu ORRETAN. (5)

Ez dezu aditzen, cer cion
guizon jaquintſu, SALOMON-
ec? Ez dezu aditzen cer cion
DAVIDec? Ez dezu aditzen.
PATRIARCAC erraten zute-
na? Orien erranac, orien an-
ſiac, orien, Jangoicoa guizon
eguinic, ecufi naiac ez dute
ongui alſco adirazten favore, ta
ontarte onen valioa, ta ontart
hau

hau eguiten digun , gure Jan-
goicoaren maitagarri-tafuna ?
Etzaitzu costatu , ez , oriei adi-
ña , gure Jaunaren lan andi
hau ; ta ez dezu ezagutu ere
oriec bezala ! Zu sortu baño,
len , becatari charra , eguiña
cegoen , zure oneraco , ecuf-
garri on andi , Ontarteguille ori-
baña zuc , zuri zor zaitzun,
gauzari bezala , beguiratzen dio-
zu , ta anitz estimatzen ez de-
zula. Beste beguiz beguiratu
cioten , urrutitic beguira ce-
gozcan , ERREGUEAC , eta
PATRIARCA andiac ; bai , ta
guerozco PROFETAC ere ,
orain ecufico dugun bezala.

§. II.

ISASIAS PROFETAREN JESUS
ecufi naia.

ISAIAS Profetac , beguiz ecu-
fi ba-litu bezala , adirazten
diz :

184 *Jesufen amore-nequeei*
dizquigu , JAUNAREN guizon
eguitea , JESUSEN jaiotzea, JE-
SUSEN vicitza , ta eriotza : bai,
ta , ortic datocen , on , ta on-
datun guciac ere. Vicitu cen
PROFETA , Erregue gaitoen
egunetan. ERREGUEEN eran
vici ciran orien pecoac. Egui-
ten zuen PROFETAC al egui-
ña , hitzez , mandatuz , ta mi-
lla aldetara , guciac beren Jauna
gana zuentzea gatic : baña
gaitoac etzuten eguiñai ha-
ren erranic , eta aitzina izoacen
beren vide macur galduetan.

Etzuen onic PROFETAC,
ez-pa cen , Jaunaz oroitzen ce-
nean. Oroit aldi orietan agu-
ertzen ciozcan Jaunari bere nai-
gabeac , eta quezcac : escatzen
ciozcan , oriec quentceco , vi-
deac , eta erremedioa ; eta ,
aguertu cionetic andiena , edo
JESUSEN etorrera , guelditu
cen arritua bezala , ta etzequie-
la , nola etor-era onetatic be-
re

Agosten Oroitz-gaiac. 185

re beguiac quendu , edo go-
goa aldaratu ; ta , bertze egui-
teco-etan ciar-ducanean ere, etor-
era onetara ceterquion bere af-
mo gucia , ta hitzqueta. Gauz-
onen gain hitz-eguiten zuen,
batzuetan eracusten zuen nola-
coa cen JESUSen etor-era.
Bestetan , certaco cen etor-
era hau ; eta bertze batzuetan
aguertcen cituen , etortze one-
tatic datocen , onac , eta on-
dafunac. Hau gucia , ta etor-
era oni cegozcan beste anitz
gauza idaroquitcen ciozcan ISA-
IASi , bere-barrenean zuen, Je-
sus ecusi-naiac ; eta aguertzen
zuen noicean--bein bere nai-
vici hau hitz vero-labur-eder-
equin.

Nolacoa cen , ISAIASec
dionaz , JESUSen etor-era ?
Nor-nai arritzecoa , ta dena mi-
lagroz betea ! Orra Ifraeldar-
rac , gaistoac izana gatic , Jau-
nari noizbait zorco dioten ecuf-

H*   tecoa!

286 *Jesusen amore-nequeei*
 tecoa ! cion bein PROFETAC.
 Virgiña bat aurdun izain da,
 guizonic gabe : erdico da , ta
 izain du seme bat , Virgiña de-
 la ; bada erditzean , erdi baño
 len , ta erdi ezquero , ta beti
 Virgiña izain da , ta Virgiñen
 Virginia (6). Hau berau adiraz-
 ten du berriz ; ta adirazten di-
 tu , videnabar cembait JESUS-
 en gauza , ta virtute : etorrigo
 da , dio, JESSEREN SUSTRA-
 IETIC CIGOR BAT , ETA
 HAREN SUSTRAIETIC LO-
 REA ; edo etorrigo da egu-
 nen buruan DAVIDen odole-
 tic DONCELLA garbi Virgiñ
 AMA bat. Ama onen SEMEA,
 Aita Eternoaren Semea izain
 da ; ta Seme JANGOICO-
 GUIZON , lore eder virtutez,
 doaiez , ta graciaz dena jaun-
 tzia. (7)

Emen Aitaric ez duen,
 Seme onen etor-era hau eculi
 naiez , asitzen zaie guero Ce-
 rucí

riei ojuz : ta , aguertzen duela nondicacoa den , edo noren virtutezcoa etortze hau , erraten die , al duen , indar guciarequin , ta Profetaren hitzez , urrengo nere hitzac adirazten dutenac : CERTAN zaudezte , CERUAC, orren idorrac? Noiz urtu behar dute zuen odeiac? Noiz Espiritu Santuac , odei eguinic , eguinen du Virgini Amaren lur garbian , bere virtutez eguiteco dagoen , lan andia ? Betor , betor lembaitlen , ta gaur bertatic , lan hau eguitera. Artean guc ecin duquegu , uste dugun , SALVATZALLEA ; ez eta , onec daccarren , JUSTICIA , ta zucen videá ere. (8)

TRINITATECO bigarren PERSONAC , eternidade gucian , guizatafunic bague , Aitarequin , ta Espiritu Santuarequin egondu denac , artu, demboren buruan , guizatafuna?

Ta

188. *Jesusen amore-nequezi*

Ta artu, bestec ez bezala, ta milagro^z DONCELLA garbi bate gantic? Hau da PROFE-TA Santu hau arritzen zuen, ta normai arritzeco gauza; ta hau cen lembaitlen ISAIASec ecusi nai zuquena. Nai ona se-gurqui, ta zucen cebillena! Sar ba--ledi gure bihotzetan ere! Emen nai hau sartzera, artzen dugun baño, gueiagotan artu-co guenuque guc Jesus etor-ria gueren barren-etan, edo, eguiten dugun baño, gueiago-tan comuniatuco guiñaque; vi-ci ez garan bezala, vicico gui-ñaque; ta vicico guiñaque, gu-re Jaunac, bere guizon eguite onetan eguin digun, ontarte ecin gueiagoraño^{co} gogotic uzten ez guenuela! Emendic aitzina bad-ere daguigun, orain dañocoan eguin ez duguna; ecus dezagun ISAIAS--equin batean, certaco eguin izandu zuen gure Jangoicoac, era one-
ta

tan eguin zuen, gauz andi hau.

CERTACO DA, Profeta Santua, JAUNAREN GUIZON EGUITEA? Certaco? Oraindiç ecusi diran, gauzaric ecustecoenc zuri, ta mundu guciarri aguertzeco: bada, JESUS datorrenetic, ecufico dezue. (dio bere eran Profetac, nic gurean orain diodana): ecufico dezue, nola dabilizan elcar arturic bildotfac, eta otsoac, antz-humeac, eta orien etfairic andienac, Leoiac, eta Ardiac, artzac, eta aretzeac, edo cecorrac; eta ecufico dezue, dio, nola aur batec zaitzen dituen guciac, ardi utfac. Ma-lira bezain aisa, ala larrean elcarrequin dabilzanean, nola corralera biltzen diranean, an elcarren ondoan gaya passatzeco; ta zaitzen dituela, elcarri gaitzic eguiten utzi gabe(9). Ez dira gauza ecustecoac, aditzen dituzunac? Aditu dezu ecustecoagoric?

190 *Jesufen amore nequeei*

ric ? Oriec eraguiteco bada , ta beste orrelaco anitz gauz-eta-raco da gure Jangoicoaren guizon-eguitea.

Baña , orain gañeraco gauzac aldebat uzten ditudala , cerda , Profeta Santua , hitzqueta illun onequin adiraci nai diguzuna ? Zuc orain emen icali dezaquezuna. Aur zaille , gu gatic aur eguin cen , hau , gure Jaun andia da. Zaitzen dituen , Otsoac , Tigreac , Artzac , eta Leoiac dira guizon lapur-erietan cebiltzanac , beguiratze maccurrac , eta bihotz tolestuz beteac cituztenac ; arinqueria , ta animaco loia baicic etziranac , edo antustez , ta arrotasunez beteric cebiltzanac : eta bildotfac , aifuriac , auintz-humeac , ardiac , eta cecorrac dira aberats onac ; maliciariac gabeco gendeac , gende garbiac , gende humillac , eta gende zuce-nac. Oriec elcarequin gau , ta
egun

192 *Jesufen amore-nequeci*

Adirazteco guero PRO-
FETA berac , JESUSen era-
custe , ta laguntze onetatic DA-
TOCEN , ONAC , hitz egui-
ten du , oi duen eran , ta orain-
go gure hitzquetac adirazten
duena ; horduan ecufico dezue
zuec , nola ecusten duten it-
suac , aditzen duten gotrac , eta
hitzquetan dauden mutuac ; ecu-
fico dezue cein arin dabiltzan
urgunac , cembat lan eguiten
dituzten mainguac , eta escuric
ertzutenac . Horduan aguertuco
dira bazter agorretan putzu ber-
riac ; eta putzu urez beteac ;
eta , aguertuco dira , erreac ci-
duriten , mendietan , ta aldapa
gogor-etan iturri ederrac , eta
urezco errecac : bai , ta drago-
ien zoco galduetan ere caña-
bera luceac , eta hii behar be-
zalacoac . (11)

Edo horduan ecufico di-
tuzue Jesufen milagro oriec
guciac , eta anitz gueiago : bai,
ta,

dagoxten Osoitz-gaiac. 193

ta , oriec baño , ecuftecoagoac
diran , Animaco gauzac ere ;
bada ecufico dezue , nola Gen-
tilac , nola Turcoac , eta oriec,
bezain gaisfoac , eta gaisfoa-
goac ere siñesten dituzten JE-
SUSec aguertu-ricaco Misterio
andiac ; nola artzen dituzten,
misterio berac aguertzen diez-
ten , videac , nola eguiten di-
tuzten , Jesussec laguntzen die-
la , eguiteco , ta lan arrigar-
riac ; eta nola , utziric leneco
beren vide gaisfoac , arin da-
biltzan , ta guelditu gabe , Je-
sussec aguertu dien , ta berac
ónez artu duten , Ceruco vi-
dean. Ecufico dezue , nola Je-
sussec ateraco dien , nai dute-
netan , videraco behar duten
jan-edana , edo Comunioneco
sustentoa , ta graciaren ur eder-
ra. Ecufico dezue , nola , len
ersaien lece-loi-galduac ciran ,
bihotzac dacazten afimo gar-
bizco loreac , eta virtutezco li-

I rio,

194 *Jesufen amore-nequei*

rio zuri ederrac ; ecusico dezue,
nola jai-igandeetan , egun ar-
tuetan , ta anitz horduz fartu-
co diran emen , Sion deritzan,
lecuan , edo Jaunaren Elizan,
Jangoicoari dagozcan , eguiteco
garbiac zucen eguitera (12) ; ta,
ecusico dezue, nola fartuco diran
guero , graciaren ondafunez, ta
irabaciz beteac , atseguin urfa, ta
contentua befteric ez duen, Ce-
rugo glorian. Zori onecoac
egun oriec ecusten dituztenac!
Ecin ecus nitzaque nic ere?
Bai, Jangoicoa nai ba-lu ! Nai
daquiola , nic ecusten ez-pa-
dit ere , irere ondotic etor-
rzeco daudenac lembaitlen, edo
anitz luzatu gabe , egun hau,
ta egun onetaco gauz andiac
ecuste !

Orra aldi oneran Profetac adi-
razten diguna. Baña etzen hau
azqueneco ISAIASen erran al-
dia : aguertu zuen gueroz ere
bere gogo vicia , ta Jesus ecu-

si

dagoxten Otoitz-gaiat. 195

Si naia : ta ah-nombait ! (er-
ran cion Jaunari era berean,
nicgurean orain-diodana (13),)
ta urrical ba cenquiotza , gal-
duz , ta galduz doan , mun-
du char nastu gaisoari ! Urra
ba cenitza lembaitlen cere Ce-
ruac , lurrera guizon eguñic
etorri , ta emen eguiteco , gu-
re oneraco eguin uste dezun ,
gauza andi hau ! Horduan guc
aísa garai guintzaque mundu-
co gaisfoac , eta fulececo etsai
gogor amurratuac ; eta zuc
ecarrico cenuquen , amoriozco
fuan garbituco guenituque gue-
ren bihotz , loiez beteac , eta
arquituco guenuque , zu fer-
vitzatzeco , zu maitatzeco , ta
gure gauzac behar bezala emen
eguiteco , behar den , berota-
funa , ta arguia.

Vide-nabar (dio berac)
ezagutuco luquee lurrecoac , no-
rañocoa den zure escua , cein
on maitagarria zaran zu , ta

12   zuc

zuc gure , ta gucien oneraco
 aldi onetan eguin behar dezu-
 na. Zuc hau eguin artean , ona
 gu nequez , ta becatuz ingu-
 rutuac : eta , becatuac guentze-
 co , orain ditugun , gauzac , orra
 cein valio guticoac , horduco
 erremedioresen aldean ! Orain gu-
 ti dira zure icenaz oroitzen di-
 ranac ; eta arere gutiango SI-
 ONGO Errian , ta JERUSA-
 LENGO Elizan sartzen dira-
 nac. Hau gucia zuc bada-cufa-
 zu , gure Jangoico maita-gar-
 ria ; ta ala ere luza-razteco zau-
 de cere etortzea , cere guizon
 eguitea ? Ay ! hau lana ! hau
 nequea ! Orra nolacoac : orra
 cein andiac ISAIAS Profetaren
 JESUS ecusi-naiac. Nolacoac
 ote ciran gañeraco PROFE-
 TACizandu ? cituztenac ? Goa-
 cen ecustera , obequi ecusteco
 cein andia den , bere guizon
 eguitea gatic , gure Jangoicoa-
 ri guc zor diogun amorea.

s. III.

§. III.

BERTZE PROFETEN JESUS ECU-
fi naia.

ISAIASec ez ecic,bertze PRO-
FETAC ere izandu cituz-
ten Jangoicoa guizon eguiñic
ecusteco desir andiac; eta de-
si,gogo,edo naicunde, videac
cecarrenean; aguertzen cituz-
tenac. Aguertzen cituen Pro-
feta bacoitzac, aguertzen ci-
tuenac, cegocan, lana eguin
bague,ez uztea gatic; edo beron
naiez munduco gucien bihotzac
JESUSen uste ona-requin; oriee
ere beren ona gatic esca cezo-
ten, labur citzala, laburtu-
ala bere etor-demborac, eta
aguer cedilla lembaitlen, aguer-
tu uste zuen, eran, ta ara-
guiz jauntzia, edo guizon egui-
ña. Orain guc ecusi behar di-
tugu orietatic cembaitec bein,
edo

198 *Jesufen amore nequeei*
edo berriz aguertu cituzten,
beren naicunde, edo JESUS
ecusi naia; eta ecusico ditugu
orien aldi orietaco mintzoerac,
edo hitzquetac, Lyrac, Alapi-
dec, eta beste Interprete an-
diac adirazten dituzten eran, ta
gutiren bat luzatzen ditugula.

Jesus ecusteco naicundez,
ta defezoz beteric arquitzen cen
batean, izandu zuen AGEO
Profetac onen etor-quizunaren
gain atseguin, ta contentuzco
berri eder bat. Berri hau, Jau-
naren manuz aguertu cien Pro-
feta berac, ZOROBABEL ce-
ritzan, Gobernariari, JOSO-
DEC, Apez Nagufiari, ta ga-
ñeraco gendeei, pozez, ta gus-
toz beteric erraten ciela: egui-
zue, bai, beldurric gabe, eguin
behar dezuten, ceren eguite-
coa: eguzue ceren Jaunaren
JERUSALENGo Eliza, ta ga-
urguero beude aldebat, orain-
dañocqan ambat estutu zaituz-
ten,

ten, zuen beldurrac, eta quez-
ca guciac. Orra Jangoicoac
niri, zori oneco aldi onetan
adiraci didana, guerta ditequen,
ta guc aspaldian uste dugun,
gauzaric andienaren gañean.
Demhora da, bai, beguira
daudela gendeac, noiz ote da-
torren gure Jaun etorquizuna:
joan diranen aldean, laburrac
dira, orretaraco, joateco dau-
den, edo falta diran, urteac.

Urte orien buruan, Ce-
ruac ateraco dira beren paufu-
tic, edo izan oi duten, era-
tic; eta aguertuco dute, lenac
ez bezalaco, IZAR guztiz eder
bat; eta IZAR, gau-ta-egun
argui eguñen duena. Lurrac,
itfasoac, eta bazterrac galdu-
co dituzte leneco beren Na-
gufiac, eta gueldituco dira Ro-
maco Emperadoren escuetan.
Orien manuz ibillico dira gen-
deac beren jait-echeen, ta er-
rien billan. Errian erriconac,

eta

206 *Jesusen amore-nequeei*

eta bazter bacoitzean , ara dato-
cenen icenac artuco dituzte, or-
retaraco Romatarrac berecico
dituzten , guizonac. Lan hau
eraguiñen du Romaco Empe-
radoreac , icastea gatic , cem-
bat milla , ta milloi diran ha-
ren escu-pecoac , eta bere pre-
mi-etan lagundu dezoquetenac.
Gendeac onetan dabiltzanean,
aguertuco da , mundu guciac
escatzen duena ; edo onac es-
catzen dutena , ta guciac be-
har dugun , gure Jangoico
guizon eguiña (14). Etor-
ri , ta laster , sartuco da Jaun
hau zuen. JERUSALENGo
Elizan ; ta onen sartzéa-requin,
gueldituco da Eliza , Salamo-
nec eguin zuena diñacoa ez
izan-arren , harc eguiñicacoa, ta
harc hura urrez , ta cillarrez
apaindu zuenean baño ere ,
aguitz ederragoa , ta ecustecoa-
goa : *ET IMPLEBO DOMUM IS-
TAM GLORIA*(15). Zori oneco euf
caria!

dagoxten Oroitz-gaiak. 201

caria ! Zori oneco etor-era !
Eta norc hau hastiz , ta luza-
ro beguiz lecusquen , orain si-
ñistez bezala !

ZACHARIAS Profetac
era berean hitz-eguiten die JA-
COBEn humeei ; bada erraten
die : NOIZ artean vicico za-
razte , vici zarazten eran , edo
dituzuen , bezain almo , ta ibillera
eroetan ? BABILONIAN vici
diranac bezala , vici behar de-
zute zucc , edo angoen eran ,
ibilli uste dezute , Idoloz Idolo ,
ta gaizquiz gaizqui ? Ez ez : ba-
carric , edo zucc bague erre ,
ta lertu bedi , bere sulecean , ara
zucc , era orreco lan-equin
eraman naiez , zuen ondo-
ren dabilten , etfai gogor ma-
daricatu galgarria . Ez da , cer
galdu , ez ceren zuccen-videaren
ustea , edo gueroco esperantza .
Ez da bat-ere cer berandetsi
ceren Jaunaren etortzeaz : ba-
nator , dio berac , zuen artean
gui-

202 *Jesusen amore-nequeei*
guizon izatera. Or vicico naz,
bai, zuetatic bat bai nintz be-
zala ; ta vicico naz , zuei vi-
cizen , ta gauz onac eguiten
eracusten dizuedala (16). Zuen
artecoac , edo Israel-darrac ez-
ecic (dio guero) mundu gucian
banatuac dauden gende-etatic
ere neretuco ditur anitz , eta
alco ; ta neretuco ditur , zuen
arrear eracutifico dudan , do-
trina-requin. Nere doctrina-re-
quin batean emain dut emen,
ta emain dut mundu gucian
ere norc nai , edo bacoitzac,
ongui vicitzeco , behar duen,
laguntza , ta gracia ; ta , nai
ba-du , ta ongui escatu ezque-
ro , aguitz gueiago , ta gucia-
go. Eta bere demboran emain
dier nic , ongui vici diranei be-
ren irabacia , ta beti-betico glo-
ria. Baña beguira bezate , nola,
ta certan dabilitzan , gaizqui da-
biltzanac ; bada , lurrez , ta ara-
guiz jauncia egona gatic , edo
zuea

zuen guiza-taluna artua gatic,
lena izain naz ni, dio Jangoi-
co berac, etsaiac escuratzeco,
ta nori bere penac, eta, da-
gozcan, neque, ta castigu gu-
ciac emateco.

Certaco da orrembat hitz-
ontziqueri? Erraten, edo adi-
razten die gende berei MA-
LACHIAS Profetac (17). Be-
randetfiric arkitzen zarazte,
ceren zuec nai baño, gueiseago
luzatzen duen gure Jaunaren
etor-erac. Gure ondoan, edo
gure aldean vici diran, Gentil
itsuac, gaizqui vicia gatic (dio-
zue), gu baño, aifago vici di-
ra, ta nequeric gabe: ta gu
ongui, ta zucen vici garala;
ta gu egona gatic, gauden be-
zala, gau, ta egun, ta beti
gueren Jaunaren ustean, gue-
ren Jangoico-guizonaren begui-
ra, ta deiez, ta deiez, lembaitlen
datorquigula, beti necatuac gu,
be-

204 *Jesufen amore nequeei*

beti quezca-requin gu, ta bein ere atsedeten ez dugula ! Nola dabilza gauzac ? Edo non gorde da, gari ez laguntzeco, gure gaucen Zucenzallea ?

Orra zuen eraqueria ! Orra zuen hitzqueta ero bururic baguecoa ! Ichozue, zoratuac, cembait demboraz, dio Profeta, era adi zazue Jangoicoac erraten dizutena. Igorrico dut, dio, ta anitz luzatu gabe, videac zucenzera, Aingueruen guisan, vicico den, S. JOAN Baptista: ta onen ondoren aguertuco da, zuec uste dezuten, Salvatzallea. JESUS Salvatzallea dator, Legue berri bat lurreco guciei ematera. Legue onetan arquitcen dira, ongui, ta gaizqui vici diranen paguac. Utzazue, utzazue; zuen bazterretaco gaisfoac, cembat ere doatsu-aberatsac diran, egunen batean artuco dute zori gaisfo-
CO

edo beren irabacia : ta horduan onac , ongui dabilzala , vici diraño , nequetan , ta arrastan emen ibillia gatic , artuco dute JESUS ona gantic beren irabacia , ta seculaco gloria.

Orra PROFETEN hitquetac , ta mintzoa ; edo orien inferioriozco mintzo-hitzquetac adirastan duena. Orra cein naituac PROFETAC , eta mundu gucico , ta Legue zarreco gende onac , cetoquien lembaitlen , uste zuten , beren Jangoico guizon JESUS maita-garria. Etziran , ez , orren naituac ambat demboraz vicico , jaquin ez-pa-lute etortce onen valioa. Ote daquizu zuc ere ? Ez dut uste ; behar bezala beintzat. Bada zuc jaquitera , edo zuc ezagutzen ba-cenitu , JESUSen etortze onetatic datozquizun , ondasunac , etziñan izain , ez izandu zaran , bezain esquer gabea : billatu dituzun baño ,
gogoz-

106 *Jesufen amore-nequei*

gogoz-ago billatuco cenituen
JESUSen ondasunac , eta la-
guntzac ; eta gaur izain ciñan,
zaran baño , obea , ta virtu-
tetfuagoa. Berari nai daquiola,
bertatic zuc cere beguiac idi-
quitzea , ecus dezazun , orain-
daño baño , beguiratze arguia-
goa-requin ; Jaunaren guizon
eguitea ; ta guizon-eguite one
gatic zor diozun , ontartea , ta
amorea ; onen amore andiari ,
al-den , amoreric andiena-
requin eranzuteco orain,
ta cere vicitzan ,
edo cere ill
arte guci-
gucian.

I.

BEATI OCULI , QUI VIDENT,
qua vos videtis ; dico enim vobis,
quod multi Profeta , & Reges
voluerunt videre , qua vos vide-
tis , & non viderunt ; & audire,
qua vos auditis , & non audie-
runt. Luc. 10. 23.

Z Ori oneco beguiac , be-
 gui ecusten durenac, zuec
 orain ecusten dezutena (erra-
 ten cien bein CHRISTO Jau-
 nac berequin cera-biltzanei);
 bada ecusten dezue zuec, anitz
 ERREGUEC , eta PROFE-
 TAC , ecusi nai izandu zute-
 la , ecusi etzutena ; ta ecusten
 ez-ecic , aditzen ere dezue, ecuf-
 ten dezutenaren aotic, oriec be-
 rac , aditu nai izandu ba zuten
 ere , aditu etzutena : ecusten
 nazue alabaña ni guizon egui-
 ña , ta ni gandic aditzen de-
 zue,

508 *Jesufen amore-nequeci*
zue , nic Mundura dacardan,
nere legue berria.

Erran daquiquegu guri be-
te onembeste ? Bai beguiratzen
ba diogu guc gueren Jangoi-
co-guizonari , ta aditzen ba du-
gu Jaun onen leguea , Jaun
beraren Apostoluac bezala. No-
la beguiratzen cioten gure JE-
SUSI bere Apostoluac ? Bihotz
ònez , ta begui garbi-equin :
becatu-etatic , eta becatuen vi-
detic beren gogoa quentzen
zutela ; ta beti , ta viciro mai-
tatzen zutela beren JESUS. No-
la aditzen cituzten Apostoluac
JESUSen hitzac , eta JESUSen
leguea ? Aditzen ciotena zucn
eguiteco naiez beteac ceu-
dela ; ta hau berau , al-zute-
nei , eraguiteco gogoarequin
guelditzen cirala. Onela begui-
ratzen diozu zuc cere Jangoi-
co-guizon , JESUS maitagaria-
ri ? Onela aditzen dituzu zuc
cere JESUSen hitzac ? Ez dira
itzul-

itzultzen zure beguiac, ez dira macurtzen bein ere lurreco gauz-ctara zure asmo-gogoac? Nolacoa izan oi da zure ibillera? Nola ibilli oi zara cere legueco gauzetan? Guciac eguiten dituzu zucen, behar den, eran, ta utf-eguin bague? Zucen centzen dituzu, ta alic lenena, noizbait eguiten dituzun, cere utfac, eta macurrac? Utfequin bague, ibilli uste dezu, vici zaraño; ta lan ònez-on ibiltze-co asmoan arquitzen zara? Ala ba-da, zori oneco beguiac dira; zure beguiac: eta zori oneco beharri-bihotzac zure bihotz-beharriac. Oriec zuc galtzen ezpa-dituzu, edo ori be-
ra zuc eguitera, ill arteco cere demboran, zuc guero eternidadean ecufico dezu JESUS, Sacramentuco estalquiric bague, ta arguitz, ta Aingueruz ingurutua. Ala guerta daquizula, bai arren, bai.

BEATUS ERO, SI FUERINT RE-
liquia seminis mei ad videndam
claritatem Ierusalem. Tob. 13. 20.

Egunen batean aguertuco
da, guizon eguinic, gure
Jaun maitagarria : ta norc le-
cusqten, zori oneco, egun eder
hau ! erraten du TOBIAS zar-
renac bere azquen-aldean. Zo-
ri onecoa ni, nic egun hau,
ez ecusia-gatic, ecusten ba du-
te nere ondorengoren batzuec!
Ah, cer ecuscaria, horduan
JERUSALENGo. Elizan aguer-
tzeco dagoen, Jangoico-guizo-
na ! Jainco-guizon onec, an
sartu horduco, utzico du den
gucia, ecustecoz, arguiz, ta
eracustez betea ; ta, beguiac
ez ertsitzera, an horduan ar-
quitzen diranac, ecusico du-
te, Israeldar onac, eta, guciac
baño,

baño , gogoticago Erregue zu-
cenac , eta Profetac beti , ta
beti escatzen zuten , ecustecoa.

Cer eguiñen cenuen , zuc
becatari charra , hordu artan an
arquitzera zu JERUSALEN-go
Elizan , JERUSALEN—dar-
ren artean , ta JESUSen be-
guitan ? Esquerrez beteric, JE-
SUSen oñetan belaunicatu , ta,
amorez urturicaco , bihotz bat
an hari eracutsi ? Hau gucia zuc
eguiña gatic , eguiñen etzenu-
en , bere horduco aguertzea
gatic zor diozunaren laurdenic
ere. Atotzea , ta gutiaco zor
diozu zuc gaur Jesus berari ,
ceren etorri zaitzun alderago-
co gure Eliz-etara , ta sartzen
zaitzun cere bihotzeraño , co-
muniatzen zaran gucietan ? Eta
eguiten diozu zuc orre-gatic
zor zaion bezala ? Ah ! ta cein
guti ! Eta orrela , edo gneiaco
eguiten ez dezula , izan nai de-
zu zuc zori-onecoa , ta Ceru-
co

812 *Jesufen amore-nequeci*
 co doaiez betea? Ez da erraz,
 ez! Izan nai ba-dezu, bada
 emendic aitzina, ta beti, idi-
 qui beharco dituzu animaco
 cere beguiac, ongui ezagutze-
 co, JESUSi, bere lembicico
 etortzeaz, ta gueroz eguiten
 dizquitzunac gatic, zor diozun,
 amorea; amore onen ezagu-
 mentuac eramán zaitzan, zor
 zaion eran, JESUS onari amo-
 rez, ta lan zucenez erantzu-
 tera; ta guero, bere horduan
 Ceruco gloriara. Jaunac digu-
 la orretaraco behar dugun, ar-
 gui, ta laguntza gucia. Bai
 arren, bai.

3-

*SI MORAM FECERIT, EXPECTA-
 eum, quia veniens veniet, & non
 tardabit. Abach. 2. 3.*

Profeta ABACHUC egon-
 du cen bein, beguira be-
 zala,

zala , nondic ecusi cezaquen
ecusteco andi hau , onen kiza-
tzeaz gaizqui mintzatzen cira-
nei , behar bezala , erantzute-
co asmoan. Onetan cegoela,
aditu zuen bere Jauna gantic,
escriba zazu orain ni zuri erra-
tera noana , jaquin dezaten gue-
roco iracurleac , nic , guezur-
ric erraten ez daquidanac , orain
adirazten dizudan gucia : luza-
tzen badu ere , ez da orre ga-
tic cer berandetsi : chozu ; zaude
beguira , ta ecufico dezu , no-
la , ibilliz bezala , ta anitz lu-
zatu gabe , aguertzen den , gu-
re gucien oneraco , guc gucioc
uste dugun , JAUN ANDIA.

Mintzo-era , ta hitz-egui-
te onetan agueri da , cein an-
dia cen Legue zarrecoen JE-
SUS ecusi-naia : ta agueri da ,
orietatic cembait beintzat , et-
siac bezala , vici cirala JESUS-
en etortzeaz : bai , ta Jaunaren
aldetic aditu zutenaz ere. No-

la

214 *Jesusen amore-nqueeci*

la ote zaude zu , becatari char-
ra ; edo certan ote dabill zu-
re asmoa , cembait nequeren,
edo quezcaren batzuen artean
arquitzen zaran , hordueta?
Hordu orietan escatzen ote
diozu cere Jangoicoari dator-
quizula lembaitlen , ta atera
zaitzala orien artetic , edo di-
zula , onguien dagoquizun eran,
horduco cere naigabe , ta pe-
na guciac , berac nai bezala,
eramateco , bere laguntza , ta
gracia ? Escatzen diozu , aguer
daguizula , ongui , ta zucen ce-
re gauzac eguiteco , videa ? Es-
catzen diozu , datorquizula ,
zuri cere gaitzeraco macurta-
funac garaitzen laguntzera , ce-
re aztura gaisfoac quentzera , ta,
gauz anitz on eguiteco , be-
har dezun , gucia zuri ema-
tera ?

Comunione , ta otoitz af-
cotan hau gucia bein , berriz,
ta anitz aldiz escatu diozu nos-
qui

dagozten Otoitz-gait. 219.

qui zuc cere Jangoicoari ; baña
erditfi bague , escatzen cenio-
na ; ta orrequin iduritu izandu
zaitzu , étzaituela cere Jaunac
aditu nai izandu. Bai ? Bada ez
dituzu zuc cere escaerac behar
bezala eguin izandu , edo neque
pean oraindic cembait dembo-
raz vicitzea da zuri dagoquizu-
na. Esca zagozu bada Jangoi-
co berari berriz , ta berriz cre-
ta esca zagozu , alic onguiena,
escatzen diozun , gucia. Esca
zagozu , vicitza char hau ira-
gotzeco , ta betico Cerua irabaz-
teco , behar dezuna ; ta , cem-
bait demboraz zure Jaunac lu-
zatu gatic ematea zuri , zuc
escatzen diozun , gauza , ez da
cer berandetsi : gutiena uste de-
zunean , izain dezu escatzen de-
zun , ori , edo orren ordez , ori
baño , obequi dagoquizun , cer,
edo cer : bada aspaldian bere
hitzez orretara behartua arqui-
tzen da gure JESUS ; ta, mun-
du

226 *Jesufen amore-nequeci*

du gucia gatic ere , ecin auts
dezaque JESUS maita-garriac
bere hitzetatic den chiquiena ,
edo bat ere.

Orretan nago , bai , nere
JESUS maitea ; ta orretan egoin
naz secula gucian. Ni nor. ba naz,
eta nic escatu ezquero , escatu
behar den eran , zu gan arqui-
tucio dut nic , nere gauza gu-
ci-etaraco , behar dudan , gu-
cia ; bai , ta guciago , ta gue-
iago ere. Eculi ba ditut nic
orain-dañoocoan , ecusi ditudan,
beharrac , eta premiac , nere
culpaz izandu da , ta nic eguin
baguez , eguin behar nuena.
Garbitu ba-nu nic , neronec ne-
re naiez loitu nuen , nere bi-
hotza ; utzi ba-nitu nic nere
culpaz , eta oben gaisfoac , orien
vide macur , ta aztura galdue-
quin , beste indar artucio zuten
orain-dañooco nere escaerac , eta
beste moduz aditucio cituen ne-
re Jaun andiac. Ongui a r di-
tzan

Ezan bada , gaurguero eguin
behar diozcadanac : eta izan de-
zadan nic escatzen diodan, gu-
cia erdisten dudalaco atseguin,
ta contentua , orain nai dut
eguin , len eguin ez dudana:
orain garbitu nai ditut nere
bihotz-animac , beraren gra-
cia-requin erraten diodala da-
mütz , ta negarrez ! NERE JE-
SU-CHRISTO JAUNA , &c.

- (1) Genes. 5. 5.
- (2) *Vidit , & gavisus est.* Ioan:
8. 56.
- (3) *Salutare meum expectabo , Do-
mine.* Genes. 49. 18.
- (4) *Excita potentiam tuam , & ve-
ni , ut salvos facias nos.* Ps. 77. 3.
- (5) Sap. 9. à v. 9.
- (6) *Ecce Virgo concipiet , & pariet
filium.* Isai. 7. 14.
- (7) Cap. II. I. (8) 45. 8. (9) II,
6. (10) 35. à v. 3. (11) Av. 5.
- (12) *Ibid.* à v. 10. (13) C. 64.
- (14) *Et veniet desideratus cunctis*
K gen.

218 *Jesufenamore-nequesi*
gentibus. Agg. 2. 8.

(15) *Et implebo domum istam glo-*
ria. Ibid.

(16) *Quia ecce ego venio , & ha-*
bitabo in medio tui , ait Domi-
nus. Zachar. 2. 10.

(17) *Cap. 3. Malach.*

AMA-

AMABOST-GARREN

OTOITZ-GAIA.

NAI , TA EZ ONTARTE
 andia da gure Jauna gu
 gatic guizon eguitea ; ba
 da guztiz andiac dira, one
 tan dabilitzanac.

ORain-dañoocoan campotic,
 eta urrutitic bezala be
 guiratu diogu gure Jaun an
 diaren guizon-eguiteari : orain
 aldera-gotic beguiratu behar
 diogu , obequiseago ezagutze
 co , gure Jangoicoac bere lan
 onetan eracusten digun , amo
 rea. Onetaraco beguiratu be
 har diegu eguiteco onetan da
 biltzanei.

K2

§. I.

§. I.

JANGOICO BERA, JESUSEN AMA,
ta Aingueru San Gabriel dabilza
eguiteco onetan.

NOlacoa den eguiteco bat ezagutzeco, beguiratu oida orretan dabilzen-etara : ta Jangoicoaren guizon eguiteari onela beguiratzen ba-diogu, airtortu beharco dugu, andia dela, ta guztiz ala ere, eguiteco hau ; bada onetan ibilli dira, batetic **JANGOICO** ber-bera, edo **AITA** Eternoa, onen **SEMEA** , ta bien **ESPIRITU** maitagarria ; ta bestetic **VIRGIN** Am-andrea : ta bien artean **S. GABRIEL** Ainguerua. Ecuften dezu nolacoac diran ; onetan dabilzanac ? Bai : ecin-andiangoac ! Baña nola, uste dezu , ibilli cirala beren eguitecoan ? **Ciñ-ciñez** , beren eguite-

te-

técoa ongüi , ta zucen bucatu nai andia-requin. Andia cen berez , ta guztiz ala ere , escu-tarteañ irurac cecarten , egu-itécoa : bada onelacoac onela ez dabilitza bein ere ecer-eze-tan , edo , orrembatecoac ez diran , eguiteco-eran. Hau obe-qui ecusteco , beguiratu behar diegu banaca , eguiteco onetan dabilitzanei ; ta bēin , edo lem-bicico aldian gure Jangoico be-rari.

I.

Atozea , ta non da Jan-goicoa bezain gauz. andiric ? Non da gure Jangoicoa beza-lacoric ? Gure Jangoicoaren aldean Erregueric andienac , lur-reco Emperadoreac , eta mun-duco guciac , ezpa lira baño , gueiago agueri ez dira , dio Isaias Profetac. (cap. 40. v. 17.) Jangoicoa da alabaña , lenago ecusi dugun bezala , asieraric ez duen , ta ecin buca ditequen,

iza-

222 *Jesusen amore-nequeei*

Izate utfa. Jangoicoa da , Ce-
rua , lurra , ta Mundu gucia
beterzen dituen , Anditafuna; ta,
diranac baño , toqui , ta lecu
gueiago , ta gueiago ba-lira ere,
guci-guciac beteco lituquena.
Jangoicoa da ahalcundez , ja-
quiundez , ta ondasunez bete-
ric dagoen , Izatea , edo da Iza-
te ecin-obeia , ecin jaquintfua-
goa , ta , ecñ gueiagorañoico ,
escua duena. Jangoicoa da , guc,
eta Aingueruac asñ-al adña
baño , gauz on eder , ta per-
feccione gueiago , ta gueiago
dituen, JAUN andi bat: JAUN
hau bada , AITA , SEMEA ,
ta ESPIRITU Santua da alde
batetic eguireco onetan dabil-
na. Orra cer Ibiltzallea ! Orra
cer Persona!

II.

Baña norequin dacar gure
JAUN andi onec bere eguite-
co hau ? JESUSEn AMA-re-
quin. Nongoa da JESUSEn
AMA?

dagoxten Otoitz-gaiac. 223

AMA? Munduan den, eche-
ric oneneco ALABA. ADAN-
en, ABRANen, ta DAVID
Erreguearen eheco ALABA
da alabaña. • Eta nolacoa da
AMA hau izatez? Pareric ba-
guecoa: bada ba-ditu, bere
jait-echeari cegozcan bezalaco
gurputz-animac (cein ederrac?
cein ecustecoac? Egunen bate-
an aguerico da); bai, ta adi-
mentu garbi ecusle zucen bat,
eta, oneraco baicic etzen, go-
goa, edo naimentua voronda-
tea ere. Ecusten dezu? Ba-
da, cembat ere den, aditu de-
zun, gucia, deuf ez bat be-
zala da VIRGEN AMA onen
animaco graciaren, doaien, ta
virtuteen aldean.

Norañocoa da (baldin ba
daquizu) VIRGIN AMAren
Animaco edertafuna? Ecin gue-
iagorañocoa, eranzuten du S.
Anselmoc; bada ecin asina ere
diteque, dio, Jaunarenaz of-
teron-

224 *Jesusen amore-nequei*
 terontzean , edo Jangoicoare-
 na ez-pa-da , VIRGIN onen
 Animaco edertafuna baño , eder-
 ragoric (1). Atoz , siñisten ez-
 pa-dezu , Animahau edertzen
 duten , gauzac ecuftera. Oric
 dira gracia , Ceruco doaiac , eta
 virtuteac. Cein andia ote da
 VIRGIN onen ANIMAcO gra-
 cia ? Ondoric ez duen , itafsoa
 diñacoa , dio S. Joan DAMAS-
 CENOC (2); edo , San EPI-
 PHANIOC dionaz , numero,
 ta neurri guciac baño , andia-
 goa (3). Norañocoac dirala , de-
 ritzazu , JESUSen AMAreN
 Ceruco doaiac , virtuteac , eta
 gañeraco ondafunac ? Jangoi-
 coac berac baicic , ecin ezagu
 ere ditzaquenac , dio S. Ber-
 nardinoc. (4)

Orrembat ondafun ; ta or-
 ren andiac eman ciozcan gure
 Jangoicoac VIRGIN AMAR?
 Bai; ta cegozcanari bezala; eguin
 zuen alabaña bere ALABA.
 bere

lagosten Otoitz-gaid. 12

bere AMA, ta bere ESPOSA;
bada VIRGIN hau AITA Eter-
noaren ALABA maitea da; ta
dembora berean Seme JESUS
Jangoico guizonaren AMA, ta
ESPIRITU Santuaren ESPO-
SA. Aitac, Semeac, eta Ef-
piritu Santuac beguiratu cio-
ten, beguira cequiqueon, amo-
reric andiena-requin, dio San
ANSELMOC (s); eta orre gatic
eman cioten, cegocan, gu-
cia, edo ar cezaquen adina
edertze, gracia, ondafun, ta
doai: bada eman al guci-gu-
cia zuen Jangoicoac bere ef-
cuan, ta, guztiz maite duen,
Aitac, ematen dio, eman al
gucia, bere Alabari, Semeac
Amari, ta norcnai bere Es-
posari. Orre gatic, dio S. BUE-
NAVENAURAC, S. GERO-
NIMO-requin batean; AIN-
GUERUEI, SANTUEI, ta
gañeraco guciei zatica-eman
die Jangoicoac bere gracia;
baña

226 *Jesufen amore-nequeei*

baña JESUSen AMARI, eman-
cion, cegocanari bezala, gra-
ciaren betetafun guci-gucia. (6)

Eta, eculiric A. SUA-
REZ deritzan, Jesufen Com-
pañiaco DOCTORE andiac,
ORIEC, gañeraco SANTU-
AC, eta GUIZON andi jaquin-
tsuac diotena, erraten, ta era-
custen du, Ceruco TRONU,
SERAFIN, ta AINGUERU
guciac, eta an arquitzen diran,
SANTU, ta SANTAC baño,
GRACIA, ta IRABACI, edo
SANTUTASUN andiagoa, ta
irabaci, edo mercimentu gue-
iago dituela JESUSen AMA-
baca, VIRGIN ERREGUI-
ñAC (7). Norañoacoac dira ba-
da eder-garri oriec? Eta nora-
ñoacoa ote da JESUSen AMA-
ren Animaco EDERTASU-
NA? Goacen nola-ere-bait hau
ecuftera.

Atozea: ez deritzazu, an-
diac dirala zure devocioco, ta
gañe-

gañeraco Santuac ? Nolacoac
ote dira EVANGELISTAC,
APOSTOLUAC , eta Legue
zarreco PATRIARCAC , eta
PROFETAC ? Nolacoac Ceru-
co VIRGINAC , ango CON-
FESSOREAC , eta ango MAR-
TYREAC ? Norc hau adiraci ?
Irur zati oietatic chiquiena
MARTYRena da. Ba-daquizu
cembat diran oriec berac ? Con-
tuac ongui jotzen daquitenac
aditazten digutenaz , AMA-
ZAZPI MILLOI , edo ama-
zazpi milla bider MILLA , ta
guciago. CONFESSOREAC ,
VIRGINAC , eta gañeraco
SANTUAC , eta SANTAC
cembat ote dira ? Norc adira-
ci ? Ote dira oriec guciac , eta
Martyreac adiña Jaunaren AIN-
GUERUAC , eta ESPIRITU
uts garbiac ? Bai , ta amabi bi-
der beintzat guciago ere. No-
rañocoa da orien virtutea, San-
tafuna , ta gracia ? Norc ja-
quin?

228 *Jesufen amore-nequeei*

quin ? Guc daquigun, gucia
CHRISTO Jaunac bein erran
zuena da (8) : ez da guizar-
tean aguertu , erran zuen
CHRISTO Jaunac , S. Joan
BAPTISTA baño , andiagoric,
baña Ceruco chiquiena hau ba-
ño andiago da.

Ongui: ta ez da S. Joan
BAPTISTA Santu gucien ar-
tean andien-etatic bat ? Ecin uca
diteque. Bada , hau baño ; an-
diagoa ba-da AINGUERU-eta-
tic chiquiena , nolacoac izain
dira erdicoac ? nolacoac andie-
nac ? nolacoac gañeracoac ? eta
nolacoa izain da orien gucien,
ta Ceruco Santu-Santen SAN-
TU-TASUNA , VIRTUTEA ,
ta GRACIA ? Ta , orien gucie-
na baño , andiagoa bada JE-
SUSen AMAREna , norañocoa
da onen GRACIA , onen VIR-
TUTEA , ta onen SANTU-
TASUNA ? Suma zazu zuc ,
al ba dezu ; ta errazu birarte-
an,

an , Ceruan , ta Lurrean ar-
quitzen den , edertafun , ta gra-
ci gucia baño , gueiago-requin
arquitzen den , JESUSen AMA,
nai , ta ez Jangoicoac gañe-
raco guciac baño , gueiago ef-
timatzen duen , ta andiagoa
den , GAUZA , ta PERSONA
dela.

Ongui : ta VIRGEN-
AMA onequin ba zuen (zuen
bezala) gure Jangoicoac bere
eguitecoa , guizon-eguiteco , ta,
gure artera etortzeco , cebillen
demboran , etzecarren egui-
teco hau , al cezaquen , PER-
SONic andiena-requin? Ecin uca
diteque.

III.

Goacen orain , Bitartecoā
nor cen , ecuftera. Nortaz va-
liatu cen gure Jangoicoa , PER-
SON-andi , VIRGEN virtutet-
su oni eguiteco onetan hitz-
eguiteco ? Bere Empireoco
Principeric andien-etatic batez;
San

230 *Jesufen amore-nequeei*

San GABRIEL Archangeluaz.

Hau igorri jion gure Jangoicoac, Virgen gucien VIRGIN oni, eguin-gogo zuen, gauz andi hau adiraztera, ta escatzera bezala, ontzat ar cezala JESUSen AMA izatea, ta utz cezalaAIT-Eternoaren SEMEARi bere baitan artzera guizatafuna, ta eman cezola, ortaraco behar zuen, odol garbia, gorputza, ta sustentua.

Etzen horduan asi, ez Jaunaren eguiteco andi onetan Ceruco Principe andi hau: botfeun urtez lenagotic ere orretan cebillen; bada ba ciran beintzat orrembeste, lembicico aldian Jangoicoac igorri zuela ARCANGELU S. GABRIEL eguiteco beraren gain, dembor artan BABILONIAN vici cen, DANIEL Profeta gana; oni adiraztera, etzezala berandetsi; laburtuco cituela Jangoicoac demborac, edo ¡plazoac, eta igor-

igorrico zuela urte orien buruan bere Seme-Jangoicoa guizon eguitera (9). Gueroz ere igorri zuen gure Jangoicoac AINGUERU bera S. JOAN Baptistaren AITA gana, òni erratera, izain zuela bere Andre zar, Santa ISABELA gandic, icen onetaco, SEME bat; eta seme, JESUSen etor-videac zucenduco cituena, edo JESUSen Leguera gendeac zucenzera cetorrera.

Errazu orain; eternidade gucian Jaincoac gogoan iduqui duen, eguitecoa; mundua, ta munducoac eguiten asi cenic, eguin artean, edo laur milla urtez, ta gueiagotan usfu, ta maiz Jangoicoac aguertu zuen, eguitecoa: JESUSen AMA bezalaco VIRGINA-requin Jangoicoac tratatu zuen, eguitecoa; ta S. GABRIEL bezalaco AINGUERU bat boft-eun urtez arteco dela, Jangoicoac era-

232 *Jesufen amore-nequei*
erabilli zuen, eguitecoa, ez da
eguiteco andia? Nai, ta ez!
bada, oriec irurac bezalacoac,
ecin dabilzque, ibilli diran be-
zala, ez-pa da eguiteco andie-
tan. Oriez bezalacoac ez-ecic,
Iurreco ERREGUEAC, eta
EMPERADOREAC ere ez di-
tuzte Itzaro, ta PRINCIPEZ
tratatzan, eguitecoric andienac
baicic; eta Jaunac ecin dagnu-
que, bere izate andiari, edo
Jangoico-tafunari ongui, ta eder
ez dagocan, gauzaric.

Baldin nic ba-nequi, nora-
ñocoac diran, Aingueru GA-
BRIELen, Jesufen AMAreñ,
ta gure JANGOICOAreñ iza-
tea, ta Santu-tafuna, horduan,
bai, jaquinen nuque oforo, ta
zucen ENCARNACIOco Mif-
terioa, edo Aitaren Hitz andi,
Seme bacar Jesufen GUIZON-
EGUITEA, ta eguite onetan
eguin didan, ontartea. Baña
ez da fortu, ezta fortuco ere,
orien

dagozten Otoitz-gaiac. 233

Orien iruren, behar bezalaco,
berria erditico duenic! Ez, eta
Jaunaren guizon-eguitea, be-
har bezala, ezagutuco duenic
ere! Jaunac berac baicic, ecin
dituquen, berriac dira berri ba-
ta, ta bertzea. Berac digula,
digun, amorea gatic, guc du-
quegun, berri bien zatiric an-
diena; ortic atera dezagun, cein
andi ecusgarria den, guc gue-
ren Jaunari, guizon eguin ce-
netic zor diogun, amorea! ta
guero, amore oni amarez eran-
tzuteco, eman digun, gracia. Bai
arren, bai.

I.

*NOLO MORTEM IMPII, SED UT
convertatur à via sua, & vivat.
Ezech. 33. 11.*

L Eneco eternidadean icusi
zuen gure Jangoicoac,
guertatu cenean, bezain garbi-
ro, ADANen utsa, ta becatu
ciquina. Cer cion horduan?

K* Cer

234 *Jesufen amore-nqueeci*

Cer dio gueroztic? eta cer er-
raten ote du, gu gauden egu-
netan, ta gaizquiz, ta becatuz
Mundua bete cen ezquero?
Nai ez nuque, dio Jangoico
maitagarriac, gal lequidan gaif-
toen artetic bat ere; guciei ar-
eraci nai nieque beren buruen
irabaz-videa, ta, eguin dituz-
ten, gaizquien damua; izan
dezaten, nerequin batean, eman
gogo diedan, nere Ceruco glo-
ria. Orretaraco da, eguin ne-
zaquen, gauzaric andiena, edo
nere GUIZON-EGUITEA.

Ecusten dezu eternidade
gucian, gure Jaunac gogoan
iduqui duen, asinoa? Hordu-
ic ecusten dago, gure char-
queriari dagocan, SULECEA:
ta, ara gu igorri lecuan, ara-
co videac urratzen dabil, ta
guri eguiten, Cerura zucen da-
raman, beste vid-eder bat. Zo-
ri onecoac gu gogortzen ez-
pa gara gueren vide gaiftoetan!

Zori

Zori onecoac gu , artzen badugu guc beste vide eder hauta , onetan bagabiltza , vici garraño , eguiten dugula beti , bein ere utf-eguin gabe , gure Jaunonac Ceruraco eraguin gogo digun , guci-gucia. Pocic eguin lezaque orrembat , eta anitz gueiago , borreroz vicia galtzeco dagoen , edocein guizonec , borreroaren escutic atera , ta Erregue-requin vicitzea gatic , haren zaldunac , eta guizon andiac vici oi diran , eran.

Eta ez ote dut nic eguin behar , silececo borrero gogorrac garaitzeco , ta Jaunaren Zaldun , ta Cerutar izatea gatic , esquer-tafunez , befteric gabe , eguin behar nuquen cer , edo cer ? Bai , baldin bere ! Ez dut nere gogoan erabillico , eternidade gucian bere gogoan iduqui naven , nere Jangoico maitagarria ? Atzenducq ote zait , ni gatic Jaunonac

236 *Jesusen amore-nequeel*

onec artu duen, lana, ta nē-
quea? Ez nuque nai beintzat;
eta, arzen ez daquidan, nere
Jaun berac didala, ori, ta ga-
ñeraco zor zaizcan, gauzac
gogoan daduzcadala, zucen
ibiltzeco, ta eriotz on bat egui-
teco, gracia. Bai arren, bai.

2.

COGITARE DE ILLA SENSUS EST
consummatus, Sap. 6. 16.

IZan ditzaquegun, oroitzapēri
onen-etatic bat, JESUSen
AMAZ oroitzea da: Cer ga-
tic, uste dezu? Ceren Jangoi-
coac guztiz nai dion; ta nai
duen, maita dezagun guc ere.
GUZTIZ NAI DIO, bai, be-
re Jangoicoac JESUSen AMA-
ri. Cembat uste dezu? Adizazu
Jangoico berac diona. Anitz
dira, dio, Ceruan, ta Ekizan
arquitzen diran, anima garbi,
vir-

dagorren Oitoz-gaiak. 237

virtutez beteac ; baña bat bacarra da, behar bezalacoa ; bat bacarra da, graciaz, doaez, ta ondasunez bereric arquiteñ dena ; ta bat bacarra, edertasun utfa baicic, ez den, anima (Cant. 6. 7.). Onequin dira, dio Jaunac, nere eguitecoac ; onequin nabill, macurren zucentzen (Sap. 8. 30.), ta, onec laguntzen didala, atera naiez nabill, nai duten, guciac, ADANec aurtiqui dien, neque-lan izugarritic, eta guero-co fulecetic. Hau da nere Semearen AMA ; hau da nic neronec daquidan bezalacoa, ta bestec ecin ezagu dezaquena ; bada behar bezala, ezagutuco duenac, ezagutu behar du beraren Semea ; ta Seme hau, nic neronec baicic, ecin ezagu dezaque. Ezagu-eraren guifacoa da, dio Aita Eterno berac, nic diodan, amoreac. Ecuñ zazu cein andia ! Cein arrigarría !

238   *Jesufen amore nequeei*
ria ! Ta ecusi zazu , nere Ani-
ma , cembat atseguin eguiñen
dizun , gogoz , ta bihotzez
maitatzen ba-dezu , Jangoico
berac onen maite duen , Jesu-
fen AMA maitagarria.

Ay AMA ! jaquin ba-nu-
nic , nere Jangoicoac orrembat
nai cizula , ta naico zucla , nic
ere zu ciñez maitatzea , egui-
nen nuen , al-eguina , lan hau
lenago , ta lenagotic ere egui-
tea gatic , eta maitatuco cin-
dudan Jauna-requin batean ne-
re bihotz-buru , ta indar gu-
cia-requin. Daquidan ezquero,
saiatuco naz , ongui , ta zucen
lan hau eguitera , datocen egu-
netan , ta nere vicitza gucian.
Zori onecoa ni , zucen egui-
ten ba-dut , eguin gogo dudan,
lan andi hau ! bada , eguiten
ba-dut , eguiñen dut , Jaunari
atseguin eguiñen dion , eguite-
co bat ; eta eguinen dut , ne-
roni ere ongui dagoquidana ;
ceren,

ceren, cembat ere nere gogoan sartuagoa JESUSen AMA, ambat andiogoac izain diran, onèn escuz Jaunaren escutic artuño ditudan, ondasunac : guciac datoz alabaña, S. Bernar-doc dionaz, alde, ta vide onetatic (Ser. de Nativ. V.)

Orrembat ondasun baño, gutiagotac ere, gogoan norc-nai pocic ar cintzaque, MAI-TATZE EDERRAREN, ta JESUSen AMA maitea ; bada Ceruan, ta lurrean arquitzen diran, gauzaric ederrenac ere, ez dute cer ecusi zure edertasuna-requin ; zu zara alabaña AINGUERU, PATRIARCA, PROFETA, MARTYRE, ta SANTU gucién ERREGUIÑA; ta, guciac baño, gracia, doai, ta edertasun guciagor equin ar-quitzen zaran, anima. Zu za-ra, dezun, arguia-requin illar-guiaren, izar gucién, ta eguz-quiaren arguia illun cenzaque-na.

140 *Jesusen amore-nequeei*

na. Zu zara Jaincoac eternida-
de gucian , munduaren erre-
medioraco bereciric iduqui zai-
tuena. Zu zara Jangoico be-
raren bihotz-bihotzecoac : zu
AITA Eternoaren ALABA
maitea , zu SEME Jaunaren
AMA maitea ; zu , ecin gucia-
goraño nai dizun , ESPIRITU
Santuaren ESPOSA maitea : ta
zu orien gogotic bein ere ate-
ra gabea , ta , etorquizun dau-
den , urte-etan , ta seculan , ta
seculan gogoan sarturic idu-
quico zaituzten , gauza , ta be-
ren escu-etaco lana : ta dem-
bora berean zu zara , Ceruan
diranac zuri beguira liluratuac
bezala , ta amarez.urtuac dauz-
catzuna.

Cer misterio bada , beste
gatic ezpa-liz ere , ceren zaran,
JESUSEn AMA , zaran beza-
lacoa , nic zu gogoan artzea,
nic zu maitatzea , ta zure ice-
nean nic , al dudan , guci gu-
cia

cia eguirea? Ta, daquidan ez-
quero, lan hau eguitean, egui-
ñen dudala, nere Jangoicoac
nai duen, lan eder bat; egui-
ñen dudala, ondafunez ani-
man beteco naven, lan andi
bat; eta eguiñen dudala, nic
zuri, gure erremediatzalle, JE-
SUSen Amari bezala, zor di-
zudan, eguitecoa, ecin utzi
dezaquet, izan nai ez-pa-dut,
izandu den, esquergaberik gail-
toena, ta munduco guizonic
eroena. Ez orrelacoric, nere
JESUSen AMA maite-maitea!
Zu gogoan zaitudala, ta zure
amarez bihotz hau beteric da-
ducadala, nai dut vici gau-
egun, hordu oro, ta secula
gucian. Dezaquezunari bezala,
escatzen dizut, erditfi dezada-
zula, orretaraco behar dudan,
laguntza, ta gracia: ta, ba--dut
ufte, zu arteco artu ezquero
izain dudala, escatzen dudana
baño, anitz gueiago, ta gue-
L iago

242 *Jesufen amore-nequeei*
iago ere. Ala guerta dedilla :
bai arren , bai.

3.

MISSUS EST ANGELUS GABRIEL
à Deo... ad Virginem... & dixit
ei, Spiritus Sanctus superveniet in
te, & virtus Altissimi obumbra-
bit tibi. LUC. I. 26. & 35.

CEru-lurrac aritzecoa den,
gauza, ta eguitecoa ! Gal-
duac dauden, guiza-chatrac ga-
tic onembat eguiteco ? Buru
gaistozco guizon galduac gatic,
galduac bezala AITA-SEMEAC,
eta ESPIRITU Santua ; JE-
SUSen AMA, ta S. GABRIEL
Ainguerua ? Hau cer da ? edo
certan dabilitza ? Jangoicoa man-
datutan JESUSen Amarequin ?
Jaunaren mandatari, beraren IN-
DAR-TASUNA , edo S. GA-
BRIEL , Aingueru andienatic
bat ? Eta Virgina BAYETZ bat
ecin emanez bezala , bere Jan-
goi-

goicoac escatzen dion, gauza baten gañean? Cer gauza? Cer eguiteco da, onëmbat arazo, ta eguiteco dacarrën, eguitecoa? Jaquin naiez, galdetzen dezun? Bada eguiteco hau, Espiritu Santuaren bazterric-baguetico amoreà, ta Jangoico denaren al-tafun gucia behar, ta escatzen duen eguitecoa da; hau da alabaña, Munduco gucien oneraco, gure Jangoicoa
GUIZON EGÜITEA.

Ah, Cërtico Principe andi, Aingueru San GABRIEL, Bitarteco eder maita-garria! Esquerrac zuri nic, eta nerequin batean munduco guciac; bada guciac gatic da, zic DANIEL-en demboran, ta gueroz lan onetan eguin dezuna; bai, ta orain Cërtic dacartzun mandatu hau ere. Lagun zaquizquit, Cërrura igaten, alderagotic zuri esquerrac emateco: eman naiez nago bein, ta ber-

244 *Jesufen amore-nequeci*
riz , ta fecula gucian.

JESUSen AMA maite ;
VIRGINA MARIA esquerrac
zuri ere , ta esquer , milla , ta
milla bider andiagoac , eman
dezun , baimena gatic. Baimen
onec atseguin , ta contentuz
bete ditu lurra , ta Cerua , ta
an , ta emen vici diranac ; ba-
da onen ondoren jaitfi da Jan-
goico SEMEA zure gan , edo
zure baitan guizon-eguitera ; ta
onen guizon-eguita guizonen
oneraco da , ta andiz , ta chi-
quiz , ta Santuz Cerua betetze-
co. Zori oneco Semeac gu ,
gu valiatzen ba gara zure Se-
me on maitagarriaz , ta zure
laguntzaz ! Vide onèz ibilli be-
har dute , Ceruan fartuco dira-
nac. An fartuco gara gu erè ,
orien ondoren ba-gabiltza ; ta , an
bertatic ecufico dugu , non , ta
nola zaduzcan zit , bere AMA
VIRGINA , cere Seme maita-
garriac. Ah cer ecuftea ! JESUS-
en

en AMA onetsia, Aingueru, ta
Santu gucien ERREGUIÑA,
Aita Eternoaren ALABA mai-
tea, ta ESPIRITU Santuaren
ESPOSA, Semearen elcoi-etic,
edo bazterrean, atseguin con-
tentuz betea; ta al-ere, gure
behar baliz, bezain ciñez gu
gucioac eraman naiez Aingueru,
ta Santu beren artera, ta Ce-
ruco gloria! Noiz eranzun guc,
gure Ama Virginia, onembat
zure ontarteri, ta onembat fa-
voreri? Ez beintzat datozen
egunetan, ta emen vici garaño!
Cerura beharco dugu, nola ere
bait guc hau eguitaco. Eguin
gogoz beteac arquitzen gara,
dacusazun bezala, ta orretara-
co zu zauden, zori oneco to-
quira igan naiac. Eraman gai-
tzazu arren zucen, ta videric
galtzen ez dugula. Eguin de-
zaquezu, bai, laguntzen dida-
zula, cere Jangoicoac emanic,
dezun, escu indartsua-requin: ta
egui-

246 *Jesusen amore nequeci*

eguin en dezulaco, uste andia-
requin arguitzen naz ni. Ez de-
dilla ustel-atera oraingo nere
ustea. Ez arren, ez Jesusen, ta
gure gucion Ama maita-garria!

Anitz da, bai, GARIEL
Aingueru Santua : anitz da VIR-
gen AM-andrea, guc zuei bioi
zor dizuegun, esquer-amorea ;
baña anitz, eta anitz andiagoa
da, zuen, ta gure Jangoicoa-
ri zor zaiona ; ta gueren zor
andi onen alde erran dezoque-
gu : ORAIN diran gauzac, eta
eguin litezqueen guciac baño,
guciago, ta guciago. valio de-
zun, Jaun andia ; JESUSEN
AMAc, ta Santu, ta Aingue-
ru guciac baño, guciago nai
diguzun, Jangoico maitagarria,
certaco da dacarzun adina ara-
zo, ta eguiteco, GUIZON
eguitea gatic ? Ceru ederrago-
ren bat, edo dituzun baño,
izate, atseguin, ta ondafun
obeac uste dituzu cere GUI-
ZON.

ZON-EGUITETIC? Cerbaiten beharrean arquitzen zara , edo cerc zarabiltzi , zabiltzan eran, cere lan onetan ? Ay ene ! ta nere alimoen ero galduac ! Ceren billan ibilli citequen gure Jaun , ondasun guciac , izate guciac , atsequin guciac , eta gauza guciac berequin dituen, Jangoico maita garria ? Etzebillen , ez deusen billan gure Jangoicoa , lan onetan cebillenean. Ondasunez gu bete naiez cebillen. Bere Cerura gu zucendu naiez cebillen ; ta gure on utfa gatic ciran gure Jaunaren horduco ibillerac , gure Jaunaren arazoac , eta Jaunaren lan , ta eguiteco guciac.

Sinisten cenuen hau , ta vicitu zara , vicitu zaran bezala ? Sinisten cenuen hau , ta , saiatu gabe , vicitu zara , cer , edo cer eguitera hordu oro , ta noizean bein , onembeste nai dizun , onembat on eguiten dizun,

248 *Jesufen amore-nequeet*
 zun, ta, onen cinez billatzen
 zaituen, cere Jangoicoaren ice-
 nean? Sinisten cenuen hau gu-
 cia; ta al-ere zu, zure amo-
 rez urtzen dagoen, ta onem-
 bat zor diozun, cere Jaun ona-
 requico onen epel, onen otz-
 galdua? Cere centzuan arqui-
 tzen ba zara gaur, beguira
 zazu, non zabiltzan; ta ber-
 tan utziric orain-dañoco cere
 esquer gabeac, zoazquio Jaun
 berari bertan escatzera lenen
 barcamentua, ta berriz utlic ez
 eguiteco, ta zucen ibiltzeco
 bere laguntza, ta gracia, da-
 muz, ta negarrez erraten dio-
 zula: NERE JESU-CHRISTO, &c.

(1) *S. Anselm. decuit Virginem ea
 puritate nitere, qua maior sub
 Deo nequeat intelligi. Apud Ex.
 Doc. t. 2. in 3. p. disp. 18.
 sec. 4.*

(2) *Damasc. orat. 2. de Af-
 sum-*

daqozten Otoitz-gaiac. 249

sumpt.: *Gratia* Abyssum appellat *Virginem*.

(3) Epiphani. orat. de laudib. V.:
GRATIA *Santa* *Virginis* est im-
mensa.

(4) S. Bernardin. ser. 51.: *TAN-*
TA est *Virginis* perfectio, ut
soli Deo cognoscenda reservatur.

(5) Anselm. l. de Excel. V.: of-
fendit ergo (*Deus*) amorem er-
ga *Matrem*, quo nullum, pu-
temus, esse maiorem.

(6) S. Bonav. Opusc. de laudib.
V. c. 7. : *Ceteris* per partes
præstatur, *Maria* vero simul se
tota insudit *gratiæ* plenitudo.

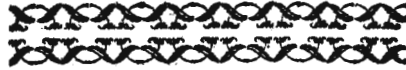
(7) Ex Doct. tom. 2. in 3. p. disp.
18. sec. 4.

(8) Matth. 11. 11. : *Non* surrexit
inter natos *Mulierum* maior *Ioan-*
ne Baptista : qui autem minor est
in *Regno Cælorum* maior est illo.

(9) Daniel 9. 21.

AMA:

AMASEI-GARREN

OTOITZ-GAIA.

CEIN GUAZ ANDI-ONA
den Jaunaren guizon
eguitea ?

ELIZACO DOCTOREAC,
nola ere-bait guri adiraz-
tea gatic , cein andi eculgarria
den Jangoicoa GUIZON egui-
tea , HAU dela , diote , secula
gucico, Jannaren EGUITE-
COA ; hau dela , jaquiunde
utfa den , Jangoicoac baicic ,
ecin asma cezaquen , EGUI-
TECOA ; hau dela , berac bai-
cic,ecin eguin cezaquen, EGUI-
TECOA ; ta hau dela , den,
bezain ona , ta, zucena , edo
justoa ez-pa-liz gure Jangoi-
coa.

252 *Jesufen amore nequei*
 coa , secular Jangoicoac egui-
 nen etzuen , EGUITECOA ; ta
 orre gatic dela , Jaunaren escu-
 etatic atera den , ta atera cite-
 quen eguitecoric , edo gauzaric
 ANDIENA , ta ONENA. Egui-
 teco , ta gauza andi on hau
 ezagu dezagun , orain-daño-
 coan ez bezala ; ta videnabar
 ezagu dezagun , one gatic gic
 Jangoicoari zor diogun , ONES-
 TEA , ta amorea , eculi behar
 ditugu hastiz , ta banaca , orre-
 taraco diran , ta orain uquity
 ditugun , irur gauzac.

§. I.

JANGOICO JAQUINTSUAC BAI-
 sic , ecin asma cezaquen , gauza da
 Jangoico bera guizon
 eguitea.

CEr dela , uste dezu zuc ,
 gure Jangoicoa GUIZON
 eguitea ? Jaquiunde utsa den ,
 Jan

Jangoicoac , baicic , ecin afina cezaquen , EGUITECOA. Hau da alabaña , gauzaric andienac , ta charrenac elcar artzea , edo Trinitateco BIGARREN PERSONAC , AITA Eternoa bezambateco SEME Jangoicoac , ESPIRITU Santuaren VIRTUTEZ artcea gure izate charra , ta loiezco naturaleza , VIRGINA garbi jandone MARIAREN Erraictan , edo Sabelean. Hau da , secula gucian izandu cen , ta ecin ill citequen , Jangoicoa guiza-tafun ill-garria-requin bat eguinic guelditcea. Eta certaco? Bere demboran aur jaiotzeco , guiz-artean , edoecin bezala , vicitzeco ; ta , cembait urteren buruan , gaistoan escuz Gurutze batean bere egunac nequez betteric bucatzeco.

Ez pa-cen , gure Jangoico jaquintsuac , norc hau afina cezaquen ? Niorc ere , Alexandriaco CIRILOC dionaz (1) ; bada, ◀

254 *Jesuseu amore-nequeei*

„ bada , guc asm-al baño , an-
„ diagoa da , dio , eguiteco hau,
„ edo eguin den bezala , Jan-
„ goicoa guizon EGUITEA.,,
Bai , dio S. Pabloc ere (2) ,
MISTERIO hau , Jangoicoaren
jaquiundeac asmatu zuen , mis-
terioa da ; ta misterio , berac
aguertu artean , gogora niori
etorri gabea . Etzuen cer artu,
ez , gure Jangoicoac onembat
eguiteco , gu ADANen becatu-
petic atera , ta Cerico videan
fartuac uzteco . Ba-cituen orre-
taraco , ta , Ceruco gueren vi-
dean beharcò guenuena guri
emateco , anitz vide , ta eguin-
era : hitz bi-requin eguin ce-
zaquen Jangoicoac ori gucia,
Mundua len , ta Munduco gau-
zac eguin cituen , bezain aisa ;
baña etzuen orretan guelditu
nai izandu : egnin nai izandu
zuen EGUITECO , ta LAN
andi hau , ezagu guenezan guc
gueren eguillearen JAQUIUN-
DEA ;

DEA ; ta , gure oneraco , eguin
zuen , traza gatic , zor diogun,
AMORE andi-bazter-baguecoa.

Norañocoa dela , deri-
tzazu zuc , ortic datorquizon,
zure zor andi hau ? Norc hau
adiraci ! „ Traza onetan , ongui
„ beguiratzen ba diogu , ECU-
„ SICO dugu , dio S. AGUS-
„ TINEC (3) gure izatea , ta
„ naturaleza , ecin gueiagora-
„ ño , GORATUA ; bada ecu-
fico dugu , odetac , izarrac ,
Ceruac , eta Ceruco Aingue-
ru , Serafin , ta gañeraco Espi-
tu andi-eder-goratuac baño , go-
ratuagoa , ta Aita Eternoaren
escuietic dagoen , Seme Jan-
goicoa-requin bat eguiña.

Orra gure Jangoico guc on-
gui azerretuac artu izandu duen
venganza , edo vendecua ! Bein
ADANen escuz , ta gueroz gue-
roc eguin diozcagu , norc da-
qui , cembat videgabe ! norc da-
qui , cembat charqueri ! Guci-
gu-

256 *Jesusen amore-nequeci*

guciac ecusi cituen, guc eguin
baño, len, ta bere eternidade-
tic. Ecusi zuen dembora be-
rean gure lan char oni cego-
can, quezca, ta pena, (ta pe-
na, ta quezca seculacoa), bar-
catzen ezpa-cizquigun guri Jan-
goico berac gueren gaizquiac,
edo aguertzen ez-pa-cen, gu-re-
quin bera-requico baqueen era-
guille, arteco ónen bat ; bada
guc guerez ecin gueneguiquen,
becatuen barcamenturaco, be-
har diran, gauzen laurdenic
ere. Hau gucia cecusan, gure
Jangoicoac cer eguin ote zuen
secula gucian, ta bere eterni-
dadean? Gaizquia cetorreneco,
edo becatu bat ecusi horduco,
prestatu suac, prestatu garrac,
eta prestatu sulececo tormentu
guciac? Ori cen, bai, guri gue-
ren lan gaistoa gatic cegoqui-
guna. Baña etzion ez, guri ce-
goquigu-nari gure Jaun onac
beguiratu : beguiratu cion be-
re

re BURUARI : beguiratu cion
bere ONTASUNARI ; ta eguin
zuen , oni cogocan , ta bere
jaquiunde andi bazter-bagueccoac
aguertu cion , araitico traza ; ta
artu zuen , gu gatic GUIZON
EGUITECO asmoa.

Zori oneco traza , gure Jau-
naren amoriozco traz eder hau!
ta zori oneco asmoa , asmo,
onen ongui guri dago-quigu-
na ! Eguin citzaqueen , traza
guciac aguertzen ba litu ere , ez
liguque guri gueren Jangoi-
coac aguertuco , traz hau , be-
zain ongui legoquigun , trazaris
ez eta , onen erara gauzac
eguiteco , asmoa bezalaco , af-
moric ere : bada emendic da-
tor gure zorren pagua ; emen-
dic dator gure , ta JESUSEn
SENIDA-TASUNA , emendic
gure gracia , ta emendic gure
Cerna , ta Ceruco gloria. Cer
trazetan arqui guenitzaque guc
onembat ondafun ; ta ondafun,

L* onen

258. *Jesusen amore-nequeci*
 onen andiac ? Cer ez diogu
 zor guc orien traza-tzalleari?
 Cer , traz eder ondafun—dun
 onetan bere Semetaco artu gai-
 tuen , gure Jaun on maitagar-
 ri jaquintsuari ? Ta cer , eter-
 nidade guci-gucian , guri one-
 laco favoreac eguin-naiez, egon-
 du den , gure Jaun andiari ?
 Hau ezagutzera , behar den ,
 eran, noraco liraque gure bi-
 hotzac? Gueldinc egon litezque,
 ta amorez bertan urtzen ez li-
 rala ? Ez nosqui , luzaro bein-
 tzat , bertan, ez gakzera guc
 gueren buruac , edo gueren
 ezagumentua !

§. II.

JANGOICOA GUIZON. EGUITEA.
*gucia dezaquen , Jaunaren egui-
 tecoa da.*

JAngoicoa GUIZON eguita
 jaquiundez beteric dagoen ,
 gure

gure Jaun andiaren traz eder-
ra da, ecusi dugun bezala. Orain
ecusi behar duguna da, Jau-
naren jaquiunde andiac trazatu
zuen, gauz hau eguitea noren
lana ote den, edo noren egui-
tecoa? Baña norena izan al di-
teque, bat besteric, ez pa-da
lan onéc escatzen dituen, diña-
co indar-escuac dituenic! Nor
ote da, orrembat escu, ta in-
dar dituen, hau? Nor izan di-
teque, ez izatera, al-táfun gu-
cia bere gan duen, gure Jaun
andia. Jaun onén lana da bada,
ta oni bacarric zor diogu guç,
gure Jangoico maita-garria gu
gatic guizon eguitea; bestec ala-
baña etzezaquen eguin, hau be-
zain lan andiric; ez, eta mi-
lla ta milloi bider chiquiago-
ric ere: bada, lenagoco Li-
bruan ecusi dugun bezala, ecer-
ezetic ecin ecer atera dezaquec,
indarric gueiena duten, egui-
lleac ere; ta batez bestea egui-
te-

260 *Jesusen amore-nequeei*

teco ere, behar dute eguilleac
berac beren Jaunaren escua, ta
laguntza. Gure Jauna da bacar-
bacarric, eta lagunic bague edo-
cein gauza, ta, nai duen, gu-
cia noiz nai, ta nai duen, eran
eguiten duena. Zarrac berritza,
berrito gauzac eguitea, zar-ber-
riac elcar--ganatzea, ta nora
nai, ta nai adifictan edoecin gau-
za, ta gauza guciac igortzea,
ori da, gure Jangoico al-tfuac
baicic, ecin daguiquen, gauza,
edo eguitecoa; ta Jangoicoac,
gueldiric ba lego, bezain aisa
eguiten duena.

Baña (gauz arrigarria!)
orra cembat diran, dacufazun
bezala, gure Jaun al-tfuac egui-
nicaco gañeraco gauzac! Oriec,
ez pa-lira, bezain chiquiac di-
ra, beste anitz, Jaun berac
eguin litzaquen, gauzen aldean;
ta ala ere eguiñac, eta eguin-
quizonac deusez bat bezala di-
ra, lan onen, edo Encarna-
cio-

cioco misterioaren, edo Jangoico bera guizon-eguitearen aldean. Gauz andia da, bai, dio S. Thomaséc (4), berac len eguiñicaco elementu-etatic gure Jaunac, atera oi dituen bezala, ateratzea loreac, sagarrac, arraiac, egaztiac, belarrac, ardiac, eperrac, perlac, eta gañeraco gauzac. Ori baño ere, gauz andiagoa da, gueroz gurequin gure Jangoico berac eguin duena eguitea; eguin gaitu alabaña elementu ber-etatic, eta ecer-ezetic; bada ecer-ezetic gure Jangoicoac aterea da, gu-tatic bacoitzari, eguin guinduenean, eman cion, ANIMA; ta gure gorputza elementu-etatic, eguina da; bada bada du elementu batetic eza-tafuna, bestetic beroa, ta gañeraco--etatic cer, edo cer: ta eguiñac gara, elementu pifü, ta astun-etatic, era, astun-tafunic ez duen, espiritu andi arin-
utí

262 *Jesufen amore-nequeei*

utl-garbia-requin: ta orre gatic gara, AINGUERUen iduricoac, eta lurreco gauzen antza, ta izatea dugunac.

Baña cembat ere lan andiac diran, gañeraco gure Jangoicoac eguñicaco, gauzac; eta cein ere andia den, gorputz-animac bezain, elcar gandic urruti dabilizan, gauzac elcar ganatzea, ta biez bat eguita; lan andi, ta eguiteco hau, ta gañeraco, gure Jaunac eguinac daduzcan, guciac laburerrazac dira, orain guc ecusten gabiltzan, onen aldean. Cer gatic ote? Ceren bere lan onetan bat eguin duen, gure Jangoico al-tfiac bere Seme maita-garriaz, ta artu dituen, gorputz-animez; ta hau da, S. Thomasec dionaz, gure Jangoicoac eguin cezaquen, gauzaric andiena. Eta ala da; da alabañ den, ta afina ere ditequen baño, gauz andiogoac, edo Jangoi

dagozten Osoitz-gaiac. 263
goicoac, eta gure chartafunac
elcar artzea.

Hau befteric eguin ez-pa-
lu ere bere GUIZON-EGUI-
TE onetan, eguin zuen gure
Jangoicoac, Ceru-lurrac, itfa-
fo-bazterrac, eta, orain daño-
coan eguin dituen, ta eterni-
dade gucian eguiteco, dagoen,
gauza guciac baño, andiagoa
den, gauza bat. Onetan eza-
gutaco, dezu, norañocoa den
Jaunaren GUIZON-EGUI-
TEA ta ENCARNACIOCO mifte-
ria; hau denean (den beza-
la), nai duen, gucia eguin de-
zaquen, Jangoicoaren lanic,
eta gauzaric andien-andiena.

Cembat agur, ta escu-
muñequin beguiratuco cenion
zuc cere Jaun eguilleari, lan
hau eguitean, an arquitcera zu,
ta zuc ezagutzera, certan hari
cen zure Jangoico maitea, lan
onetan hari cenean! Nola be-
guiratu ote diozu cere Jauna-
ren

264 *Jesufen amore nequeei*

ren lan oni berari guerozco
cere egun-dembor-etan ? Cer?
Ez ote da egungo egunetan,
eguin cen horduan, bezain ecuf-
tecoa gure Jaunaren lan andi
hau? Ez dago egun gure Jangoi-
co bera-requin , horduan bezain
ongui , ta horduan baño, obe-
quiago ere gure izatea , edo
naturaleza ? Ez dago egun gu-
re naturaleza , edo izate hau,
Aitaren elcoietic arquitzen den,
SEMEA-requin bat eguiña ? Ez
du an bertan egon behar ga-
ur , ta beti , ta secula gucian ?
Beguiratu diozu zuc nioiz , ar-
quitzen den , toquira hastiz , on-
gui , ta contuz ? Ori zuc eguin
izandu ba-cenu , edo eguin
ba-ceneza, guertatuco lequique-
zu , urrutitic , SALOMONen
gauzac ecustera , joan izandu
cen , ERREGUIN bati bein
JERUSALENen guertatu ce-
quiona.

MALCEDA (s) ceritzàn,
ETHIO-

ETHIOPIAco Erreguin batec
aditu izandu zuen bere dem-
boran, guztiz ecusteacoac cira-
la Erregue **SALAMONE**c egui-
ten cituen, gauzac, eta, orie
ecusi naiez, utzi cituen bere
Corteco cegozac, atseguin-se-
segu guciac. Artzen du **SALO-**
MONE ganaco, edo **JERU-**
SALENgo videac; ta an sartu,
ta ecusi-horduco **SALOMON-**
en **JAUREGUIA**, ta Palacioa,
Palacioco maiac, ango **JAN-**
EDANAC, ango **ZALDUNAC**,
eta seruitzariac, orien **IBILLE-**
RA, ta **SOÑE**COA; ta ecusi ci-
tuenean **SALOMONEC** Jangoi-
coari eguin cion **ELIZA**, ta Eli-
zara igortzen cituen, **OFREN-**
DAC, eta gauzac, arritua guel-
ditu-cen gucia, ta atsic, edo
afnafariac ecin artu duen baten
eran: ta, hitza noizbait etor-
ri cequionean, erran izandu
cion **SALOMONI**; Jauna, an-
dia da, bai segurqui zure ja-
qui-

M

qui-

266 *Jesusen amore-nequezi*

quiundea , andia da zure ES-
CUA , ta al-tafuna ! Anitz adi-
tu nuen nic an nere Errefu-
man , zure gauzen gain , hitz-
eguiten cidaten , gende-etatic :
ta ez nuen nic uste , eguin ce-
zaquela munduan denec , nic adi-
tu nuenaren laurdenic ere ; eta
ecuftea gatic , cer ote cen zuc
eguin izandu cenuena , etorri
naz ambat vitez , dacufazun
bezala ; ta ez dut , ez etorri-
bat ere damu ; bada ecusi dut
zuc eguiña , ta ecusi dut , uste
nuena baño , anitz , eta anitz
gueiago ; bada ecusi dut , gue-
ien gueiena erran cidanac ere,
erran etzidala , zuc eguinic da-
ducazunaren laurdenic ere. Zo-
ri onecoac , eta aguitz al-ere,
zure oguia jaten dutenac ! Zo-
ri onecoac zure hitzac aditzen
dituztenac ! eta milla bider be-
deicatua , orrembat jaquiunde,
ta Jesu zuri eman dizun , cere
Jangoicoa ! Eta , hau erran on-
doan,

doan , eman ciozcan SALO-
MON berari , norc daqui , cem-
bat urre , perla , incenso , ta
presenta. 3. Reg. 10.

Guizon batec eguiñica-
co , gauzac onela arritzen ba-
dute adimentu ónezco bat , cer
eguiñen ez luque gure Jangoi-
co al-tsiac eguin duen , gauza-
ric andienac , ongui guc hau
ezagutzera , ta hastiz , ta maiz
beguiratzen ba--guenio ? Zori
onecoac (erran dezaquegu guc
ere , orretara baño len , ta gaur
emen bertatic daquiguna-re-
quin) : zori onecoac , AIN-
GUERU-SERAFINAC , eta zo-
ri berecoac , gañeraco CERU-
CO guciac , bada ecusten di-
tuzte , Erregueen ERREGUE
Jangoico JAQUINTSU-ESCU-
DUN andiac eguin dituen , gau-
zac ; bai ta , eguin dituen , ga-
ñeraco guciac baño , andia-
goa den , bere GUIZON egui-
tea ere ! Ah ! norc lecusquen ,

M₂

zuen

268 *Jesufen amore-nequeei*
zuen eran, edo nol-ere-bait,
zuec or ceren Ceruan ecusten
dezutena! edo norc ezagu le-
zaquen, orain-dañoocoan ez be-
zala, ta, dagocan, eran, gure
Jaunaren elcuac eguin duten,
gauzaric andien ori! Baña norc
orrela ori ezagu al? Ez eta zuec
ceroc, Ceruan arquitzen zaraz-
tenoc ere.

Asqui da Jauna, asqui,
ta sobera da, orain nic neronec
daquidan apurcho hau berau,
besteric bague, ongui beharturic
uzteco ni, agurrez beteric, zure
elcu ecin gueiagarañoco, eguille-
ari, apa, ta muñ eguitera; ta,
dudan, gucia bertatic esquein-
tzera. Esqueintzen dizut, bai,
ta gogoz al ere, nere adimen-
tua; esqueintzen dizut nere nai
gucia, ta esqueintzen dizqui,
tzut gorputz animac, beren-
gauzequin batean. Oriec dira
nic orain ditudanac. Gueiago ez
izanaz, esqueintzeco zuri guei-
ago,

dagozten Otoitz-gaiat. 269

ago , dut damu , ta pena. Ar-
tu zazu orien ordez , gueiago,
ta gueiago zuri esqueintzeco,
orain ni gan arquitzen den ,
nere gogo hau : ta indazu ar-
ren izan dezadan , berriro zuri
cer esqueñi , gauz on anitz egui-
reco gracia ; bai ta eguin de-
zun , gauz andi onen ezagu-
era garbi-andi , nere bihotza-
ren berotzalle bat ere : bai ar-
ren , bai.

§. III.

BAZTERRIC BAGUECO ONTASU-
na duen , Jaunaren eguirecoa da
Jangoicoareu GUIZON-
eguirea.

BEre guizon eguite onetan,
duen JAQUIUNDEA , ta
ESCUA , bezain ongui aguer-
tzen du gure Jangoicoac gu
ganaco bere ONTASUNA , ta
ongui-naia. Guri ongüi naiez
bete-

270 *Jesusen amore-nequeei*

beteric arquitzen da gure Jangoicoa, dio S. Thomafec (ubi sup. op. 60.) lecu bazter, ta gauza gucietan. Obequi naiez, ematen die ònei bere gracia, ta ad: fquide-tafuna : ta, ceren ON-TASUN utfa den, ta nai dugun guri ecin gueiagoraño, eguin da guizon, ta artu du bere gana gure chartafuna, ta naturaleza. Orra nolacoa, Santo Thomafec dionaz, gure Jaunari guc zor diogun, onguinaia. Onembat guri nai ez izatera, certaco utzico cion GUIZON eguiten betico AITAC bere SEME bacar Jangoico maita-garriari, erraten du Alexandriaco CLEMENTE, guizon jaquintfuac? (6)

Etzen izandu, ez, ongui-nai utfa, gure Jaunaren ongui-nai andi hau. Ondafunez betea da, ta, nai dutenen betetzallea gure Jaunaren gu gacaco ongui-naja : ta, aifago gu bere

bere ondasun-etatic bete naiez,
eguin da guizon, ta guizon
eguiñic, gure artean dago, gu-
re Jangoico maita-garria. BAI,
etorri nintzan ni guizon egui-
tera, cion bein Christo Ja-
nac (7), izan cezaten guizo-
nac nere laguntza, ta gracia;
ta izan cezaten, etorri ez pa-
nintz, izain zutena baño, gra-
cia, ta laguntza aguitz andia-
goa. Esquerric asco, cere etor-
tze onguille ondasun-dun one-
gatic. Baña cembat aci da,
Jangoico guizon, Jesus maita-
garria, cembat aci ote da, zu
GUIZON eguitera etorri ciña-
netic, gure vicitza, ta gracia?
S. Pabloc adirazten duen adi-
ña. AH! Jesus maitea (dio S.
Pabloc); eta zuri guc zor di-
zugun, ondasuna! Ceren zuc
artu dezun gure oneraco cere
GUIZA-TASUNA, zure Aitac
bidaldu ditu guiz-artera bere
graciaren, ta gure animaco on-
da-

272 *Jesusen amore-nequei*
dahun moduac, eta bedecacio
guciac. (8).

Orra certara den gure
Jaun andia, guizon eguin ce-
netic! Len etzuen nai urbil ce-
quion, bere ordeaz, igortzen
zuen AINGUERUARI ere, ez
pa cen MOYSES, edo onen
eraco guizonen bat, edo be-
te: ta bera guizon eguin de-
netic, ATOZTE, dio, nai de-
zuten guciac; atozte hitzez hitz,
eta arteconic bague, gogo dezu-
tena, niri noiz-nai, ta uste ofoa-
requin adiratzera. ATOZTE
necatuac, atozte, beharra, ta
icerdia baicic, etzarazten, gai-
soac, nic arinduco dizuet ceren
beharra, ta premia. ATOZTE
bai, nic emain dizuet, behar
dezuten, jan edana, ta ceren
animaco sustentua.

Len ecin sar citequen
SANCTA SANCTORUM ceri-
tzan ELIZACO toquian, ez pa
cen horduco AITA SANTUA,
edo

edo APEZ NAGUSIA; ta on
ere ecin eguin cezaquen, bein bai-
cic, urte gucian. Cergatic, us-
te dezu? Ceren an cegoen,
ARCA, edo, CUCHA chiqui-
batean, MANA zati bat. Cer-
cen ango MANA zati hau? Al-
dareco SACRAMENTUAren
ITZALA, edo. señalea. Ongui-
ta gure egunetan, ta Jangoi-
co-guizona SACRAMENTUAN
dagoenetic, cembat Meza ema-
lle igaten ote dira Jangoico Sacra-
mentatua-requin hitz eguitera?
Egun oro, emen ESPAÑIAN
eun milla, ta anitz guciago.
Nor conta, FRANCIAN, ITA-
LIAN, ALEMANIAN, ta MUN-
DU gucian Meza ematen du-
tenac? Oriec ere, Españiaco-
ac, bezain ongui igaten dira,
ALDAREAN gure Jauna-requin
tratatzera; ta, diranac baño,
milla, ta milloi bider guciago-
ba lira ere, guciac eguin leza-
quec bertze orrembeste. Ecu-
ten

274 *Jesufen amore-noqueci*
ten dezu , gure Jaunac GUI-
ZON eguitean, ta gueroz aguer-
tzen digun , ONTASUNA ?
Bai ? Bada ez da oraindic hau,
aldi onetan dugun , ecufqui-
zun gucia.

Noizbait atera behar ba-cen
ISRAEL--darren ARCA , edo
CUCHA chiqui hau , ecin be-
guira cequiqueon bere soñeco,
ta estalqui guciac eman artean:
ta ceren bein beguiratu cioten
BATHSAMITAC , bertan illac
guelditu ciran berrogei , ta
amar milla , ta gueiago (1.
Reg. 6. 19.). Baña , GUI-
ZON eguin cenetic , noiz nai
ecusten dugu guc Aldareco
Sacramentuan gueren Jangoico
maita-garria. GUIZON-eguin
cenetic , eta SACRAMENTU
Aldarecoan guelditu ezquero,
egun osoac daramatzi agueri-
an; ta cembait aldiz calez ca-
le dabil , ta sartzen da batzue-
tan erien Echeetan ere : ta af-
pa-

paldian berac errana dañuca,
haren atseguin, ta contentua
dela emen gurequin egotea,
gurequin emen hitz-eguitea, ta
emen gu gucioc bere ondasu-
nez betetzea (9). Orre ga-
tic dio S. AGUSTINEC, eguin
dela gure Jauna GUIZON,
beldur gutiago-requin, ta adif-
quideen eran maita dezagun
guc, emen vici garaño. (10)

Ay hau ecustecoa! Len
eriotzez, uveldez, ta castiguz
bazterrac arrotzen cituen, gu-
re Jangoicoa, onen emequi
emen gure artean, bildots bat
bai-liz bezala! Eceren behatz-
ric ez duen, ta gauza gucien
Jauna, ta jabea den, gure Jan-
goico maita-garria emen gure
artean, guizon eguinic, eta
Aldareco Sacramentuan, ema-
ten zaionaren, beguira bezala!
Guri ongui-naiez, ta lurreco
guciac ondasunez betetzea ga-
tic, guizon-eguina, guizonen,
ta

276 *Jesuse amore-nequei.*
 ta mundu guciaren Eguillea!
 Aingueruz ingurutua dagoen,
 ta atseguin, ta guftoa besteric
 ez den, gure Jangoicoa, gui-
 zartera jaitlia; ta, guizonen ona
 gatic, gau egun, ta beti gui-
 zonen beguira! Norc hau si-
 ñistu, Fedezco beguiz ez ecufte-
 ra? Norc asmatu ere, ongui nai
 hau bezain izugarria? Eguin zuèn
 gure Jangoico ONTASUNEZ be-
 teac baicic, ez secula gucian
 ere. Orra cer gauza den gure
 Jaunaren guizon eguitea! Orra
 cein andi ona! ta orra Jauna-
 ren guizon-eguitetic datocen
 ondasunac, eta doaiac! Zori
 onecoac gu, galtzen ez pa-di-
 tugu, escatu gabez, eman nai-
 ez dagoen, gure Jangoico-gui-
 zon maitagarriari!

I.

OCCULTA SAPIENTIÆ TUÆ
manifestasti mihi. Ps. 50. 8.

NOri, nere Jangoico, ja-
 quindez betericacoa; no-

ti

ri gogora cequiqueon, artu ci-
tequela, gu zucentzeco, zuc
artu dezuna bezalaco lana, ta
videa? Nori gogora cequiqueon,
traza cenezaquela zuc cerorrec-
ere, ecin obequi, trazatu de-
zun, cere guizon eguitea? Ja-
quiunde utiezcoarena da traz-
eder hau; ta, orre gatic da,
zurea bezalacoa. Becatutan egui-
ña, ta jaioa naz ni; nere gui-
sacoac dira gañeraco guizonac,
eta gendeac; eta, al ere, zu ecia
gueiago-rañoco trazetan zabil-
tza, galduac izan ez gaitecen
oriec gucioc, etorquizunac, eta
ni! Esquerrac escatzen ditu (ez
dut ucatzen) guri zuc onen
ongui, ta onembat amore-re-
quin beguiratzeac; eta ematen
dizquitzut, nic beintzat gaur
bertatic, eta gogoz, ta ciñez
al-ere: baña videnabar zure
traza maitagarri onec adiraz-
ten digu norequin den gure la-
na, ta eguitecoa; bai ta, gal-
duac

278 *Jesusen amore nequeei*

duac izan nai ez dutenac, eguin behar dutena ere : bada adirazten digu, cein izugarria den, traz oneraco gauz andiac escatzen duen, Aitaren escua, zucen-tafuna, ta justicia !

Bai : gure becatuac guztiz aferretua ceducaten Aita Eternoa ; ta, aferreac uzteco, trazatu zuen bere Seme maitearen GUIZON-eguitea, ta Seme beraren oguei, ta amairu urteco neque-icerdi gucia ; bai ta beraren Gurutzeco eriotz gogor odolezcoa ere ! Onembat costatu zaio Jangoico-guizon Jesus maita garriari gure obenac, gure culpac, eta gure vide-bagueac bere Aitari barca-raztea ? Onen, aferretua ceducaten ? Onen andi izugarriac ciran gure becatuac ?

Bai eguiaqui ! Barcatuac ote daude, edo ez ? Barcatuac ez-pa-daude, nora beharra naz ni ? Eta nora beharrac dira ne-

re

re lagunac? Seculaco fulecera!
beti, ta beti lertzen, urratzen,
ta negarrez an egotera! Ori da
gure Jaua aferretuac, barcatu
bagueco becatuari bereci dion,
pagua. Zor onen alde dira gu-
re Jesus maitearen lan-irabaciac.
Ez ditu Aitac Eternoac gutia-
goan barcatu nai izandu. Eta,
orain dañoco zorretatic atereac
egona gatic, sartzen ba gara
gu berriz berrietan, eguiten ba-
ditugu becatu berriac, noren
ustean, edo ceren beguira guel-
dituco gara?

Ah! gure galduac, eta
gueren galgarriac gu, berriz or-
reta-ratzera! Orren erraz urra-
tzen ba-ditugu guc gure Jau-
naren trazac, edo eguiten ba
ditugu trazaren contraco lan
char ciquinac, cer beguiz guri
beguira dezaguque gure Aita
Eternoac? Norc hau adiraci!
Ah! Jauna, asqui, ta sobera
dira lenac ere! Ez naz arqui-
tzen

280 *Jesufen amore-nequeci*

tzen ni, ez, becatu berriz nere burua loitzeco asmoan! Lenaz dut damu, ta ciñez alere, Indazu, arren, orien barcamentua; ta, berriric eguiten ez dudala, nere egunac bucatzeco, ta cere traz ederragatic milla-ta milla esquer zuri cere Ceruan emateco gracia! Bai arren, bai.

2.

A DOMINO FACTUM EST ISTUD,

& est mirabile in oculis nostris.

Ps. 117. 23.

ANdiac dira, bai, ta con-
tuz ecustecoac, len, ta
guero gure Jangoicoac eguin
dituen, gauzac; baña lenagoco,
ta gueroco gure Jaunaren gau-
zac, aldi onetan eguin duena-
requin, ecustecoric ez duten,
gauzac dira; bada gañeraco
gauzac izarrac dira, ta eguz-
quia, Ceruac dira, ta lurreco
bazterrac, eta lurretic asi, ta
Ceruaren erpiñeraño arquitzen
diran,

diran , gauzac ; eta oriec gu-
ciac , cain ere andi-ederrac di-
ran , gure Jangoicoac ezer-ecce-
tic atereac dira ; baña guc orain
eguiñic ecusten duguna , JAIN-
CO-GUIZONA da ; ta Jan-
goico gauza gucien eguillea ;
eta orre gatic da , Profetac dion
bezala , andi gucien artean andia ,
ta ecufgarrien artean ecuf-
tecoa ; edo , zucen hitz egui-
tera , hau da bacarric gauz ecuf-
garria , ta nor-nai arritzecoa den,
gauza , ta gure Jaunaren eguiña.

Eguiten dezun , gauza-
ric chiquiena gatic ere , zor
zaitzu zuri , nere Jaun andia,
norc daqui , cembat , eta anitz
gueiago ! Cembat zorco zaitzu
bada , eguin dezun , ta eguin
cenezquen , andien one gatic ?
Norc hau adiraci ? Norc eza-
gutu ere ? Ez eta , diran AIN-
GUERUAC , GUIZON ja-
quintsuac , eta aguer litezqueen,
adimenturic andienac elcar af-

M* tu -

282 *Jesúsen amore-nequeci*

turic ere ! Hau , behar den ,
eran ezagutzeco , behar da ,
gure Jaun andia , zurea diña-
co adimentua , behar da adi-
mentu bazterric ez duena ; adi-
mentu , diranac , eta eguin li-
tezquen , gauzac batetan eza-
gutzen dituen ; edo behar da
adimentu , Jangoico bera be-
zain , andia .

Adimentu onequin ar-
quitzen zaran , gure Jangoico
maita-garria , urricalduric zu
nere char onetaz , indazu , al-
duquedan , arguiric andiena ,
nol-ere-bait ezagutzeco zure
lan andi hau ; nol-ere-bait es-
querrac emateco , zure lan an-
di onetan niri dagoqidana ga-
tic ; eta , zuc laguntzen dida-
zula , amorez , ta maitatzez
eranuteco nol-ere bait , emen
bertan aguertzen dezun , cere
escu andiari , ta ongui-naiari .
Nic ez dut , orain escatzen du-
dan , gauzaraco escuric bat ere .

Es,

dagoxten Otoitz-gaiac. 283

Escatzen dizut al ere, escatzen dudan hau, erdisteco uste osoa-requin, ta ontarte berri one gatic ere esquerrac emateco gogo beroz, ta asmoz beteric. Indazu bada, dezaquezunac bezala: bai arren, bai.

3.

*SIC DEUS DILEXIT MUNDUM,
ut Filium suum Unigenitum daret.*

Ioan. 3. 16.

Sineftuco cenuen, naico cigula guri gure Jangoicoac, nai izandu digun adina? Badaquizu zuc norañocoa den gure Jaunaren gu ganaco nai andi hau? Oartu zara zu noiz edo noiz? Behar bezala beintzat bein ere: ta noizbait, beguiac goraturic, asi ba zara zu, gauz hau ecusten, laster aspertu zara; ta, ez aspertua gatic ere, ecin ecus centzaquen zuc dena, den bezala, ez eta erdizca, ta laurdenca ere. Nai dezu zuc, nere Anima, aguer da-

284 *Jesufen amore-nequeei*

daquizun, zuri, orain ba-dere,
 S. JOAN Evangelistaz aguer-
 tzen duen, eran? Orra, bada,
 dio, orra Jangoicoari MUN-
 DUAC zor [dion, amorea: Ai-
 ta Eternoac eman die MUN-
 DUCO guciei, (ta ongui nai-
 ez eman die) bera diñaco, be-
 requin beti daducan, ta (bere
 burua bezain, maite duen, be-
 re SEMEA.

AH! Evangelista San-
 tua, ta norc adiraci lezaquen,
 zuc onen errate labur onequin
 aguertzen diguzun, gure Jau-
 naren amore hau! Maitatzea
 batec bat, oni ongui-naia,
 oni ongui-eguitea da; ta cem-
 bat ere bati, zuc gueiago nai
 diozun, ta ematen diozcatzun
 ondasun gueiago, arbat guei-
 ago oneften, ta maite dezu
 zuc zure gauzen artzallea. Ba-
 da ecin andiagoa ba-da, den
 bezala, gure Jangoicoac gaur
 ematen digun, ondasuna (ema-
 ten

ten digu alabaña, GUIZON
eguiñic, gauza gucien Jaun,
ta jabe den, ta alieraric, buca-
tzeric, eta bazterric ez duen,
bere SEME Jangoicoa), no-
rañocoa da aldi onetan aguer-
tzen digun, ongui-naia, ta
amorea?

Beguirá: gure Jaunaren
emate onetan ba-da, ematea
ez befteric ere, bada ematen
digu bere SEME Jaun hau gu-
re SENIDEtaco, ta SENIDE
onac bezala, guri laguntzeco:
ematen digu, bere lanez, egui-
ñez, ta hitzez guri eracusteco,
jaquin behar duguna; ematen di-
gu, berac irabaz diezagun be-
re nequez, odolez, tormen-
tuz, ta eriotz gogor batequin
gueren becatuen barcamentua,
ta, Ceruraco behar dugun, gu-
cia; ta ematen digu emen gu-
requin Sacramentaturic, idu-
quitzeco, munduan vici gara-
ño, ta eternidade gucian, be-
rari

286. *Jesusen amore-nequeci*
 rari Ceruan, beguira gaudela,
 atseguin-contentuz beteac vici-
 tzeco. Eguin cezaquen hau gu-
 re Jaun andiac, ondoric ba-
 gueco, ta bazterric ez duen,
 amoreac-requin, ez arqitzera?
 Orra bada norañocoa den, al-
 di onetan eguin diguna gatic
 guc gueren Jangoicoari zor dio-
 gun, onestea, ta amoreac!

Atozea: ta ongui liru-
 dique, JANGOICO-GUI-
 ZON Jesus maitearen SENI-
 DEAC, onembat ondafun be-
 ren Jauna gandic artu dituzten,
 humeac; Jangoicoac, bera di-
 ñaco, amoreac-requin maitatu
 dituen, guizonac, eta AIN-
 GUERUen lagun eguiñic, Ce-
 ruan beti berequin iduqui nai
 dituenac, beren Jauna, ta Jau-
 naren ondafun-amoreac alde-
 bat utziric, lurreco gauzei be-
 guira guelditzea? becatuaren
 ciquin-queri-etan loitzea? sule-
 ceco vide-galduac artzea? ta
 be-

beren naiez, ta berariaz beren buruac berico. galtzea? Eta ez da ori ambatec, eta ambatec müduan eguiten dutena? Eguin gogo. dezu zuc ere? Ez. al!

Ez, nere Jangoico mai-ta-garria, ez! Nic eguin gogo dudana da, gogotic ez uztea, zuri zor dizudan, amore: gogoan erabiltzea zure ni gaticaco GUIZON eguitea, ta cere GUIZON-eguite onetan eguin dizquidatzun, ta emendic datozquidan, on-ondafunac; oriei, to. orietan. eracuf-ten didazun, zure amoreari amorez, ta vicitz on garbi batequin al-eguinean erantzuteco, vici nazaño. Zurea da, bai, oraingo nere gogoeta, ta asmo hau ere. Iraun ba-leza onec, nere vicitzac adina! Ala guertatuco da, zuc vicro. laguntzen baididazu. Lagundu behar didazu, onetan ez-ecic, orain-dañoco nere esquer gabeen, ta becatu
gail-

288 *Jesufen amore-nequeci*
 gaitsoen damu, ta urriqui cñ-
 nezeo batean ere. Elcatzen di-
 zut hitzez, ta bihotzez, one-
 taraco, behar dudan, zure gra-
 cia, erraten dizudala: NERE JE-
 SU-CHRISTO, &c.

(1) *De Incar. c. 7. (2) 1. cor.*
 2. 7. (3) *lib. de prad. Ss. c.*
 15. (4) *opus. 60. vide testi-*
monia apud Ex. D. disp. 3. &
4. in 3. p. t. 1. (5) Apud
Gloss. ord.

(6) *Apud Ex. D. disp. 3. sec. 3.*
 (7) *Ioan. 8. Ego veni, ut vi-*
tam habeant, & abundantius ha-
beant.

(8) *Ad Ephes. 1. 3. Benedixit*
nos Deus omni benedictione spi-
rituali in Cælestibus in Christo.

(9) *Prov. 8. 31. Delitia mea*
esse cum filiis hominum.

(10) *In Manua. c. 26. Ut fa-*
miliarius diligeretur ab homine
Deus, in similitudinem hominis
Deus apparuit.

JESUS-

JESUSEN AMAREN BEDE-
ratz-urruna.

GUre Jaun emalleac nai du,
dio S. Bernardoc , guc
ar dezagun , berac ematen di-
gun, gucia , VIRGIN AMAREN
escutic ; eta orre gatic nai du,
gu izatea AMA berarenac , edo
guc eguitea gog-ozoz , zucen
ta maiz , VIRGIN AMARI da-
gozcan , devociozco gauzac.

Oriec era orretan guri
eraguin naiez , urte oroco be-
reci dizquigu gure Jaun ema-
lle-maita-garriac Virgin Ama-
ren eme-zortzi egun , edo Fes-
ta gutianean ; ta orietatic cem-
bait beren ZORTZI-urruna-re-
quin , edo ZORTZI egunc-
coac ; eta JESUSEN Festic ere,
cembaitec beintzat , AMA VIR-
GINAREN Festic dirudite , ba-
da AMA ere an arquite oi da
Fest orietan , bere Seme mai-
tea-requin , batean.

Ori ez-ecic , anitz igan-
N de-

292 *Jesusen Amaren*

detan , urteco anitz egun-etan,
 ta Santuen anitz Feste-etan ere
 Elizac gure gucien icenean oto-
 itz eguiten dio Virgina berari;
 edo , hau-arteco arturic, Jan-
 goicoari ; eta Elizan ematen di-
 ran, MEZA guciac ere ematen
 dira Jangoicoaren, ta Virgin Ama-
 ren ohoretan , edo alabantze-
 tan : ET IN HONOREM B.
 MARIÆ. Elizac campoan ere
 nai du gure Jangoicoac , oroi
 gaitecen maiz-maiz bere AMA
 maita-garriaz ; ta , guri gueren
 eguiteco hau gogo--raztea gatic,
 soñarazten du Eliz-ezqui-
 lla goiz-arratz-etan , eta egu-er-
 dian , gu gatic onen baitan Jan-
 goico bera guizon eguin cela,
 gogan artuz , erran ditzagun
 aldian irur AVE-MARIA.
 Onembat nai du gure Jangoi-
 co maiteac gu beraren AMA
 ganatzea , guc haren AMA-re-
 quin anitz devocione izatea ;
 ta , Jangoico berari escatzen
 dio

dioguna ere , guc escatzea ,
AMA hau Bitarteco arturic , eta
Amari ere otoitz eguiten diogula

Cembaitec , hau obequi
eguin-naiez , artu oi dituzte
noizean-bein , Virgin Amaren
ohoretan , egunen batzuec , orie-
tan egoteco otoitzez-otoiz , ta
beraren icenean cembait gauz
on eguiten dituztela. Orretara-
co artzen dituzten egunac ba-
tzuetan gueiago dira , beste-etan
gutiago ; baña gueienean izan
oi dira bederatci ; ta orre gatic
dembor oni deitzen zaio **BEDE-
RATZ-urruna.**

Euscaldunen artean etzen
arquitzen , egun-ori-etaraco izan
oi diran , libru-etatic bat-eres ;
ta orre gatic moldatu dizut ,
orain ecusten dezun , hau. Eimen
arquituco dituzu egun orietan
eguiten diran , otoitzac , edo
esca-erac. Añeraco egunean ar-
quitzen diran , lembicicoa , ta
irur-garren otoitza egun-oro-

Nz   coac

294 *Jesufen Amaren*
 coac dira : ta bi-garrena alda,
 tzen da egun-oro. Egun-oro al-
 datzen den , bi-garren otoitzac
 uquitzen du bere *MISTERIOA*.
Lembicicoac CONCEPCIOA ,
 edo Virgin Amaren *GRACIAZ*
BETERICACO ASIERA : bi-garre-
 necoac beraren *NATIVIDADEA*,
 edo *JAIT-EGUNA* : irur-garrene-
 coac *PRESENTACIOA* , edo Vir-
 ginac bere-buru-cen guciaz *ELI-*
ZAN Jangoicoari eguñicaco
PRESENTA : laurgarrenac *ANUN-*
CIACIOA , edo Virginac berac
 nai zuela , onen baitaco Jain-
 coaren *GUIZON EGUITEA* : bost-
 garrenecoac *VISITACIOA* , ed.
 Virgin Amaren Santa *ISABEL*
 ecuftera *JOATEA* : feigarrenecoac
ESPECTACIOA, edo Virgin Ama-
 ren bere Seme Jesus *JAIORIC*
 ecufi-naia : zazpi-garrenecoac
PURIFICACIOA , edo Seme be-
 raren *PRESENT* ederra Elizan
 Ait-Eternoari *EGUITEA* , ta Eli-
 zan orretaraco *VIRGIN AMA* gar-
 bia,

bia, Ama-becadari erdi-berrien eran *AGUERTZEA* : zortzi-garrenecoac *DOLOREAC*, edo Virgin Amac Semearen Pafio Santuco demboran eramán cituen, barreneco *NEQUEAC* ; eta azque-neco bigarren otoitzac uquitzen ditu *ASUNCIOA*, edo Virgin Amaren eriotza, beraren *CERUPATZEA*, ta gucien *ERREGUIN* eguinic an guelditzea.

MISTERIO, edo Ama Virginaren *FEST* orietatic edoceñetan, ta nai ba-dezu gucietan, eguin dezaquezu zuc cere *BEDERATZ-urruna*. Misterioco egun-etan eguin gogo ba-dezu, asico dezu zortzi egunez lenagotic, misterioco egunean bucatzeco ; edo misterioco egunaren vezperatic, buca dedin misteriotic zortzi-garren egunean. Misterioco egunac ez-izanarren, ba-daguiquezu cere *Bederatz-urrun* hau ; ta eguin dezaquezu, estutafunen batean arqui-

296 *Jesufen Amaren*

quitzen zaranean , vici-modu
berriren bat artzeco zaudenean;
cere Jauna gandic cerbait erdi-
tsi nai dezunean ; edo Ama
Virginari atseguin ori eguin nai
diozunean , ta cere gauz-etara-
co beharturic , edo Bitartec-on
eguinic utzi nai dezunean.

Baña , cere Bederat-urrun
hau eguiten dezunetan , eguin
behar dituzu Mez-enzuteac,er-
rolarioac , Aldare-etaco otoi-
rtzac , libruetan iracurtzeac , eta
bertce cere gauzac , gañeraco-
an baño , contuzago , ta obe-
qui ; ta eguin behar dituzu,
beste egun-etan eguiten ez di-
tuzun , bertze cembait ere , edo
dirala barurac , edo edocein era-
co hildurac , edo urricarizco ,
ta caridandezco gauzac ; eta gu-
tienean erraz-quitzu , orain be-
recico ditudan , AVE MARIAC:
goiz-arratsi-etan *IRUNA* , Jesu-
fen Amac erditxi dizazun cere
Jauna gandic , bein egun gucico ,
ta

ta guero gaveco cere gauzac zu-
cen eguiteco gracia. Hordu oro
BANA, erraten dezula, artara
baño len; *HORDU* batez labur-
tu da nere vicitza; ta cer da-
quit nic, iraunen duen urren-
go-raño? cer guerta ere, lagun
zaquizquit, Ama Virginia, obe-
nic bague nere Jauna servitzen:
AVE MARIA. Echetic ateratzean:
NOIZ echeraco naz, ta *NOLA*?
Izan dedilla, Jesusen Ama mai-
ta-garria, hordu onean, ta pau-
su macurric eguiten ez dudala:
AVE MARIA. Lanean asitzean:
IZAN dedilla lan hau, nere *AMA*
VIRGINA, Jaunaren ohoretan,
ta nere oneraco: *AVE MARIA*.
Errazu berebat jitean, edatera-
coan, etzitera zoacenean, ba-
tetic bestera aldatzean, igate-
an, jaitzean, hitz-eguitera zoaz-
enean, ta egun orietaco beste
edocein gauz-etan, aldian (usu-
egui ez-pa-dira) cere *AVE*
MARIA erraten dezula: bada
egui-

eguiteco onec etzaitu anitz necatuco, ta maiz eramain zaitu cere Bitarteco on-VIRGIN AMA gana; ta orretan eguinen dezu zure Jangoicoac nai duena.

EGUN-oroco ASIERA.

JESUS onaren AMA-maita-garria, ta becatarien BITARTECO ecin-obeia, nere Jaunari efcatzera nator, zuri cere bederatz-urrun onetan adiracico dizudana; ta, baldin Jaun beraren ohoreari dagocana bada, ta nere on-eraco, erditñ behar didazu, dezaquezunac bezala; ta, orrequin batean, erditñ zadazu nere lanac zucen eguiteco-behar dudan, laguntza, ta gracia. Bai arren, bai.

LEMBICICO EGUNECO BIGarren Otoitza.

ADAN becataria ganticguri datorquigon, ciquinqueric uqitu etzinduen, zu JESUSen AMA Virginia. Jangoicoac

COAC zu eguin-horduco , utzi
cizun cere ANIMA graciaz , do-
aiez , ta virtutez apaindua ; ta,
Jangoico berac laguntzen cizu-
la , obenic bague , vicitu ciñan
beti , ill arteco cere dembora
gucian. CERE asieratic hordura-
ño , ta gueroz gure Jangoicoac
eguin dizquizon , ontart andiac
gatic , erditfi behar diguzu Jaun
bera gandic , guc gueren bata-
iotic onaraño eguin ditugun , be-
catu gucien barcaementua , ta,
bertiz becatu-etara bague , vici-
tzeco gracia : bai ta , ôna dela,
ta gure oneraco , bederatz-ur-
run 'onetan escatzen diogun ,
guci-gucia ere. BAI arren , Bi-
tarteco maitea , bai.

¶ EGUN-ORO , BIGARREN
Otoitzaren ondoren , irur AVE MA-
RIA , aldi artaco misterioaren ohore-
tan , edo icenean.

EGUN oroco IRUR garren
OTOITZA.

U RRICAL-tafunez beteric
arquitzen zaran , JESUS-

300 *Jesusen Amaren*
 en **AMA** maita-garria , oroi zai-
 rez , arren , ez duela orain-da-
 ñocoan aditu niore , utzi dezu-
 la zuc , lagundu gabe , cere la-
 guntzaren esquean etorri zaitz-
 quitzun-etatic bat-ere. **LAGUN-**
TZA beraren esquean nator ni
 gaur ; ta nator , emain didazu-
 laco , uste osoa-requin. **ONA**
 bada ni zure onetan belaunica-
 tua , errumes behartsu negarti
 baten-eran , bihotzeco negarrez
 beintzat ; eta nere Jaun ona aser-
 eraci dudalaco nai-gabez ongui
 betea ! **ASER**-eraci nuen nic
 Jaun hau nere oben-culpequin ;
 culpen barcamentua erditxi-nai-
 ez nago ; ta , orrequin batean ,
 oben berrinc eguiten ez duda-
 la , zucén vicitzeco , gracia. **LA-**
GUN zaquizquit bada nere
 eguiteco on onetan , nere **AMA**
 maitea ; bai ta erdisten ere , ef-
 catzera noaquin , gañeraco gu-
 cia , baldin ba-da , beraren ice-
 nari , zure ohoreari , ta guri on-
 gui.

gui dagoquiguna. BAI arren,
Bitarteco maitea, bai.

¶ ISILLIC AGUERTZEN DIO
bacoitzac, erditzi nai duena, ta e sca-
rtzen dio bere Jangoicoari, VIRGIN
AMA Bitarteco ematen diola.

EGUN-oroco BUCA-ERA.

Añã. Beata Dei genitrix Maria,
Virgo perpetua, templum
Domini, Sacrarium Spiritus
Sancti, sola sine exemplo pla-
cuisti Domino nostro Jesu
Christo.

ʒ. Dignare me, laudare te, Vir-
go sacrata.

R. Da mihi virtutem contra
hostes tuos.

OREMUS.

Concede, quæsumus, Om-
nipotens Deus, ut fide-
les tui, qui sub Santissimæ Vir-
ginis Mariæ protectione lætan-
tur, eius pia intercessione á cunc-
tis malis liberentur in terris, &
ad gaudia æterna pervenire me-
reantur in Cœlis. Per Domi-
num

302 *Jesufen Amaren*
num Noftrum, &c. Amen.

BI-GARREN EGUNECO BI-
garren Otoitza.

JAIOTZE zurea , Virginen
VIRGINA, izandu cen , art-
izar eder baten aguertze bat be-
zala ; bada jaió cñan zu , be-
catuen gau illuna mundutic
quentzera cetorquigun , eguz-
qui JESUSen aitzinetic. IZAN
behar dezu zuc gau , ta egun
gure Animen IZAR argui-gui-
llea , ta Ceruco videaren era-
tusle zucena , gal ez gaitecen
becatuaren illumbe gaitoan ; ta
lagundu behar diguzu erdisten
ere gure Jauna gandic , berari
atseguin eguiteco behar dugu-
na , ta gaur escatu ufte diogun,
gucia. BAI arren , Bitarteco mai-
tea , bai.

IRUR-GARREN EGUNECO
bi-garren Otoitza.

IRUR urte cenitueneco , JE-
RUSALENGO Elizan gorderic
ar-

arquitzen ciñan zu, Virginen
VIRGINA, cere Jangoicoac an
adirazten cizuna zucen eguin
naiez. EZAGUTURIC nic ere, ce-
re goiz-danicaco Elizaratze, ta
ango cere buruaren esqueintze,
edo PRESENTACIO onetan
eracusten diguzuna, naitua nago
emendic aitzina, nere Jaincoac
adirazten didan, vitez ibiltzeco;
ta ibilli nadin, utseguin gabe,
lagun zaquizquit erdisten, or-
retaraco behar dudan, laguntza,
ta gracia; bai ta gañeraco esca-
tzen diodan, gucia ere, ona bal-
din ba-da, ta niri dagoquidana.
BAI arren, Bitarteco maitea, bai,
LAUR GARREN EGUNECO

bi-garren Otoitza.

JERUSALENGO Elizan ez-
Jecic, toqui gucietan ere hu-
mil-tasunez beteric arquitzen
ciñan zu, Virguinen VIRGI-
NA; ta ongui arritua guelditu
ciñan, Jangoicoac bere Aingue-
ru San GABRIELEZ escatu ci-
zu-

304 *Jesusen Amaren*

zuncan, zu baitan, edo zu gan
guizon eguiteco baimena. HOR-
DUCO cere baimenaren alde
eman cizquitzun doai, ta on-
dahun andiac gatic, lagundu be-
har didazu, nere Jauna gandic
erdisten, gauza gucietan berari
BAIETZ erantzuteco, behar
dudan, laguntza, ta gracia; bai
ta, orain escatzen dudan, beste
gucia ere, ona baldin ba-da, ta
niri dagoquidana. BAI arren,
Bitarteco maitea, bai.

BOST-GARREN EGUNECO

bi-garren Otoitza.

JAINCO-guizon-dun gueldi-
tu ciñan-etic, anitz luzatu
gabe, artu cenuen zuc, Virginen
VIRGINA, cere Aide-Santa
ISABELen Echeraco videa; ta,
zuc hau ecustean, quendu cion,
cere barrenean ceneraman, JE-
SUSEc, oraindic fabelean zuen,
Seme San JOAN BAPTISTA-
ri bere becatu etorquia, edo
originala. ONEN goiz onguiac

egit-

eguiten aſi cen, Jangoico-gui-
 zon JESUS zurea gandic uſte
 dugu guc edoccein gauza, hau
 zuc gu ganatzen ba-dezu, edo
 berari zuc, guc nai duguna eſ-
 catu ezquero. ESCA zagozu
 bada, cerorrec daquizun, gucia;
 bai ta, guc gaur bereci behar
 diogun, hau ere. BAI arren, Bi-
 tarteco maitea, bai.

SEI-GARREN EGUNECO

bi-garren Otoitza.

ANDIA cen bai, Virginen
 VIRGINA, Ifaiasec, eta
 beſte Profetacizandu zuten, zu-
 re Seme etorquizunaren ecufi-
 naia: baña anitz, eta aguitz an-
 diagoa cen, zuc cerorrec izan-
 du cenuena; bada oriec, eta
 gañeraco guciac baño, guciago
 nai cenion zuc cere JESUSi, ta,
 guciac baño, obequi cenequien,
 nor cen JESUS, ta JESUSen
 etortzetic cetorquigun, ondaſu-
 na. BETI zu izandu cenuen,
 ta, zuc gandic jaiotzeco cego-
 nean

nean, anditu citzaitzün, JESUS-
 ecusi-nai one gatic, erditñ behar
 diguzu, emen bera Comunioan
 maiz artzeco gogoa, ta Ceruan
 guero ecusi nai andi bat, orain
 escatzen duguna-requin batean;
 baldin ba-da, behar bezalacoa.
 BAI arren, Bitarteco maitea, bai.

ZAZPI-GARREN EGUNECO

bi-garren Otoitza.

ELIZAN ecusten zaitut gaur,
 AMA VIRGINA, Ama
 becatari erdi-berrien eran, edo
 cere Seme JESUS berroguci
 egunecoa besoan, ta Legueco
 ofrenda escuan daramazula, ta
 videnabar garbiera cerbaiten bi-
 llan bezala, izanic zu, izarric
 garbiena baño, milletan, ta mi-
 lletan garbiagoa. ORRELA
 zoaz, Jangoicoac Ama becata-
 rientzat eguñicaco, Legue ba-
 tec ciona ere zucen eguitea ga-
 tic, eta eracusten diguzula cere
 Semea Ait-Eternoari eramate
 orretan, egun-oro guc eguin
 be-

behar duguna : hau da guc gueren Jaunari gogoz , ta bihotzez goicetic eramatea egun gucico gueren ASMOAC , gueren HITZAC , eta gueren LAN on guciac. ALA eguin gogo dugu JESUSen AMA maitea , zuc erdisten ba-diguzu gueren Animen garbiera andi bat , eta , ori zuc en eguiteco , behar dugun , gracia. Erditfi behar diguzu , gaur escatzen dugun , ondafun gucia-requin batean. BAI arren , Bitarteco maitea , bai.

ZORTZI-GARREN EGUNECO
bi-garren Otoitza.

GUrutzean josfiric cegoen JESUS zure Seme Jainco guizona , ta zu , haren AMA Virgina , beraren ondoan , urricarizco damuz , ta oñacez lertzeco bezala. EZAGUTZEN dugu , (ta ongui damutzen zai-cula) , gu gatic cirala , horduco zure neque-penac! GUCIEN artean ere artu guinduzun zuc

N* cere

308 *Jesusen Amaren*

cere humetaco , JESU Sec Se-
metzat utzi cizun, San JOAN
Evangela-riaren buruan. Esquer,
guc eman-alac zuri, onembat
ontarte gatic. ZORCO al dizu-
gu befteric ere ? ORAIN nai
guenuque, zure, ta zure Seme
JESUSen hume onac izateco,
behar dugun, gracia, ta, esca-
tzera goazquion, beste gucia.
Erditfi behar diguzu bata, ta bef-
tea. BAI arren, Bitarteco mai-
tea, bai.

BEDERATZI-GARREN EGU-
neco bi-garren Otoitza.

GRACIAZ, ta Ceruco ira-
baciz beteric arkitzen
ciñala, JESUSen AMA maitea,
bucatu cenituen zuc amoriozco
eriotza-requin lureco cere egu-
nac : igan ciñan zu bertatic ce-
re Semearen alde-aldera ; ta an
arkitzen zara gorpuz, eta ani-
ma, Ceru gucico ERREGUIN
eguinic, eta atseguin-contentuz
betea. ATSEGUIN dugu, zo-

ri

ri oneco, zure egoeraz, ta doa-
tafunaz. OR zu lafter, ta beti-
co ecusi naiac arquitzen gara,
zuri gueren zor gucien eiquet
onac emateco. ZURE Semeac
nai du, gabiltzan beti, ta or far
gaitecen, zuc laguntzen digu-
zula. Lagun zaquizquigu bada,
Bitarteco on-Ama maitagarria;
ta erditfi zaguzu orain eicatzen
dugun, bertze gauza bat ere. Bai
arren, bai.

NAI dezuna ba-dezfi,
VIRGIN AMA maitea;
IZAN NADIN OBEA,
LAGUNTZ ANITZ INDAZU

CIQUINDU cen Mundua

Adanen becatuic;
Virgin Ama bacarric

guelditu cen garbia.

Batayoz nitzi dugu

Adanen loi galdua; *IZAN, &c.*

CER ote da, nolacoa,

Ama, zure gracia?

Afitze beretic da

edocein arrizecoa:

Jain-

310 *Jesusen Amaren*

Jaincoac utzi zaitù

ondasunez beteà. *Izan, &c.*

ZARA Jaunac eguiña

munduaren oneráco ;

eman diz-orretaràco,

bèhar dezun, guciá.

Guero berac artu dú

behar zuen, videà. *Izan, &c.*

CABRIEL vidalduric

baimenaren billarà ,

zu baitan guelditu dà

Jainco-guizon eguinic.

Cere pean or dezú

Erreguen ERREGUEA. *Izan;*

JAINCOAREN AMA zàra,

Jaincoaren ALABA ;

gu , ta Ceru guciá

ongui doatluac gàra :

eguinic utzi zaitu

gucien ERREGUIÑA. *Izan, &c.*

JAINCO-dun, ta VIRGINA

izan ciñan noizbait zú ;

hume Jainc-eguin dezú

ta al-ere zu VIRGINA.

Beti beti VIRGEN zú ,

VIRGIN Ama maiteá; *Izan, &c.*

BU-

Bederatz-urru na.

317

BULARREZ aci dezú

Jainco-guizon cereà ;

zure-emanéz gofeá

arc ascotan quendu dú.

Soñezcoz utzi dezú

era oncan Jauntziá. *Izan, &c.*

Jgyt-artera ba-dôa,

doa zure befoán ;

fartuco ba-d ELIZAN

zu-requin batean dôa.

Zu-requin JESU Sec dú

bere viz-ibilliá. *Izan, &c.*

GURUTZEAN josiá

ill cenean SEMEA ,

an cen nequez beteá

onen AMA VIRGINA:

onec bihotzean dú

haren pena-nequeá. *Izan, &c.*

Gucien Erreguiña

Ceruan eguin zaitú ;

or Jaunac eman dizú

cegoquizun, COROA.

Orrequin artu dezú

jabe-tafun gureá. *Izan, &c.*

Halaber eguin zaitú

gu gucien Artéco ;

eman

378 *Arquividea.*
 eman diz-orretacó
 nai adiñ-indar, ta escù.
 Ong-afqui ba-daquizú
 gure behar gabea: *Izan, &c.*
 ERREGUIN manatzallè,
 Ceru-lurren jabeà,
 bihotzez naz zureá,
 hitz-gogoz escatzallè;
 ez niri zuc ucatù
 gaur escatzen dudaná. *Izan, &c.*

ASI-EREN ARQUI-VIDEA.

Amar-garren Otoitz-gaia.

Gurequin gure Jangoicoac eguiten duena.

- §. 1. Eman dizquigu Jangoicoac Ceruaren berria, Cerua irabazteco, dembora, ta toquia, ta vicitzeco behar duguna. Pag. 3.
- §. 2. Ba-zuen Adanec, eta ba-dute gañeracoac ere, gure Jaunac emanicoac videa. 15.
- §. 3. Emaiten digu Jangoicoac (eta anitz aldetara) gueren videraco behar duguna. 26.

Amaica-garren otoitz-gaia.

Nola eguiten duen gure Jangoicoac gure

Arqui-vida. 513

gure oneraco, eguiten duena? 59.

§. 1. Gurequin dago beti, gu dina-
coa baicic ez-pa-liz bezala, gu-
re Jangoicoa. 60.

§. 2. Gurequin dagoen, gure Jan-
goicoaren asmoac. 68.

§. 3. Gure oneraco da gurequin gu-
re Jangoicoac eguiten duena. 78.

Bi-garren Librua.

Jangoicoaren guizon eguitea, ta arru-
dembora. 103.

Amabi-garren otoitz-gaia.

§. 1. Adanen usfac ateratzea-gatic
eguin, cen guizon gure Jangoi-
coa. 105.

§. 2. Andi-arri-garria da Adanen
becatuaren castigua. 112.

§. 3. Latz illun gogorra cen Ada-
nec bere becatua gatic izandu
zuen, damu-urriquia. 118.

Amairu garren otoitz-gaia.

Guizon eguin baño, lenagoric Jain-
coac aguertu cigun, urricat-tafuna.

§. 1. Aguertzen die Jaincoac, Ado-
ni, ta bertze anitzi bere guizon
eguin beharra. 138.

§. 2.

- 314 *Arqui-vida.*
- §. 2. Nola aguertu zuen berri hau? 144
- §. 3. Cein maiz, ta certaco aguertu zuen berri hau? 153.
- Amalau-garren otoitz-gaia.*
- Norañoco ontartea den Jaunaren guizon eguitea?* 171.
- §. 1. Patriarchac, eta Erregueac zuten Jainco-guizonaren ecusi-naia. 173.
- §. 2. Isaiafen era bereco naia. 181.
- §. 3. Beste Profeten nai-bera. 197.
- Amabost-garren otoitz-gaia.*
- Cein andiac eguiteco onetan dabil-tzanac?* 219.
- §. 1. Jangoicoa, Ama Virginia, ta S. Gabriel. 220.
- Amasei-garren otoitz-gaia.*
- Cein gauz andi-ona Jangoicoaren guizon eguitea?* 251.
- §. 1. Jangoico jaquintsuarena bezalacoa. 252.
- §. 2. Jangoico al-tsuarena bezalacoa. 258.
- §. 3. Jangoico onarena bezalacoa. 269.
- Jesufen Amaren Bederatz-urruna.* 289

